

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Н. О. Лисенко, Р. М. Кривко,
Є. І. Світлична, Т. П. Цапко

УКРАЇНСЬКА МОВА ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

*Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів
вищих навчальних закладів*

Київ
“Центр учбової літератури”
2010

УДК 811.161.1(075.8)

ББК 81.2Укр – 9я73

У 45

Гриф надано
Міністерством освіти і науки України
(Лист № 1.4/18-Г-1392 від 25.12.2006)

Рецензенти:

Савченко Л. Г. – професор кафедри української мови Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна;

Кузьміна О. Б. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології Харківського соціально-економічного інституту;

Литвиненко О. О. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії і українознавства Української державної академії залізничного транспорту.

Науковий редактор:

Смоленський С. М. – науковий співробітник Національної академії наук України.

Лисенко Н. О., Кривко Р. М., Світлична Є. І., Цапко Т. П.

У 45 Українська мова для іноземних студентів. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.

ISBN 978-611-01-0006-9

Посібник повністю відповідає вимогам програми, рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

Містить фонетичний та лексичний матеріал, відомості з граматики української мови, сталі висловлювання мовного етикету, багатомовний словник. Основні теоретичні матеріали наведені українською, французькою та англійською мовами.

Посібник відрізняється наочністю і містить численні пояснювальні схеми, таблиці та ілюстрації.

Призначений для початкового вивчення української мови студентами-іноземцями вищих навчальних закладів.

УДК 811.161.1(075.8)

ББК 81.2Укр – 9я73

ISBN 978-611-01-0006-9

© Лисенко Н. О., Кривко Р. М., Світлична Є. І.,
Цапко Т. П., 2010.

© Центр учбової літератури, 2010.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Урок 1. Букви а, у, о, е, м, б, д, т, в, н, к, ф.....	7
Урок 2. Букви и, з, с, ц, р, л.	12
Урок 3. Букви ж, ч, ш, щ, г, ґ, х. Африкати дж, дз.....	16
Урок 4. Букви і, я, ю, є, ї, й, ь.	23
Урок 5. Узагальнення вивченого матеріалу з теми «Фонетика». Присвійні займенники. Текст „Знайомство”.....	31
Урок 6. Іменник. Називний, родовий, давальний відмінки іменника. Текст „Я і моя родина”.	38
Урок 7. Родовий (продовження) та знахідний відмінки іменника. Текст «Сніданок. Обід. Вечеря».....	51
Урок 8. Орудний, місцевий відмінки іменника. Текст „Як я вчуся”.....	60
Урок 9. Прикметник як частина мови. Назви кольорів. Текст „Одяг”.	68
Урок 10. Ступені порівняння прикметників. Антонімія прикметників. Присвійні прикметники. Тексти «Мій брат», «Моя сестра».....	75
Урок 11. Числівник. Його відмінювання та вживання з іменником. Числівники на позначення часу. Текст „Мій день”	80
Урок 12. Дієслово. Неозначена форма дієслова. Число дієслова. Особи дієслів. Текст „Як студент Алі захворів”.....	88
Урок 13. Змінювання дієслів за часами, числами й особами. Тексти „Моя майбутня професія”, „Подорож”.....	97
Урок 14. Особливі форми дієслова: дієприкметник та дієприслівник. Текст “Студент Алі в бібліотеці”.....	104
Урок 15. Прислівник як частина мови. Вживання прислівників з іншими частинами мови. Тексти „Мій будинок”, „Моя кімната”.....	112

Урок 16. Уживання прийменників та сполучників. Вигуки.	
Текст „Моє хобі”	119
Що вам відомо про Україну?.....	126
Додаток 1.....	131
Додаток 2.....	133
Додаток 3.....	135
Додаток 4.....	142
Додаток 5.....	146
Додаток 6.....	149
Додаток 7.....	153
Додаток 8.....	162
Додаток 9.....	166
Додаток 10. Родина	171
Додаток 11. Продукти та страви	172
Додаток 12. Посуд.....	173
Додаток 13. Овочі та фрукти	174
Додаток 14. Одяг	175
Додаток 15. Людина	176
Додаток 16. Професії.....	177
Додаток 17. Свійські тварини, птахи.....	178
Додаток 18. Хобі, спорт	179
Додаток 19. Моя кімната	180
Словник	181

Вступ

Посібник пропонується іноземним студентам, які навчаються на підготовчому факультеті, і є першою частиною загального курсу української мови. Він повністю відповідає вимогам програми, рекомендованої Міністерством освіти і науки України.

Навчальний матеріал поділений на 16 уроків. Структура посібника визначається принципом поетапного вивчення частин мови.

Кожне заняття будується за такою схемою:

1) **граматична частина**, що містить тренувальні вправи для закріплення граматичного матеріалу, кількість яких є достатньою для роботи як в аудиторії, так і вдома;

2) **лексична частина**, яка складається з тематично підбраного тексту та системи відповідних діалогів (вони сприяють розвитку зв'язного мовлення, виробленню навичок успішної комунікації на запропоновані теми), а також обов'язкового для запам'ятовування лексичного мінімуму;

3) **блок мовного етикету**, що допоможе студентам адаптуватися в україномовному середовищі.

Крім того, посібник містить наступні додатки:

етнографічні відомості;

матеріал з граматики української мови;

таблиці до тем, що вивчаються (лексика з ілюстраціями);

багатомовний словник.

Посібник орієнтований на досягнення студентами рівня комунікативної компетентності, достатнього для усного мовлення та читання нескладних текстів. Він створений на основі п'ятирічного досвіду викладання української мови іноземним студентам.

Автори щиро дякують науковому співробітнику Національної академії наук України Смоленському С.М. за цінні рекомендації щодо вдосконалення концепції та змісту даного посібника.

Український алфавіт

Буква	Назва	Звук	Пропис
А	А	А	<i>А а</i>
Б	Бе	Б	<i>Б б</i>
В	Ве	В	<i>В в</i>
Г	Ге	Г	<i>Г г</i>
Ґ	Ґе	Ґ	<i>Ґ ґ</i>
Д	Де	Д	<i>Д д</i>
Е	Е	Е	<i>Е е</i>
Є	Є	Йе	<i>Є є</i>
Ж	Же	Ж	<i>Ж ж</i>
З	Зе	З	<i>З з</i>
И	И	И	<i>И и</i>
І	І	І	<i>І і</i>
Ї	Ї	Йі	<i>Ї і</i>
Й	Йот	Й	<i>Й й</i>
К	Ка	К	<i>К к</i>
Л	Ел	Л	<i>Л л</i>
М	Ем	М	<i>М м</i>

Буква	Назва	Звук	Пропис
Н	Ен	Н	<i>Н н</i>
О	О	О	<i>О о</i>
П	Пе	П	<i>П п</i>
Р	Ер	Р	<i>Р р</i>
С	Ес	С	<i>С с</i>
Т	Те	Т	<i>Т т</i>
У	У	У	<i>У у</i>
Ф	Еф	Ф	<i>Ф ф</i>
Х	Ха	Х	<i>Х х</i>
Ц	Це	Ц	<i>Ц ц</i>
Ч	Че	Ч	<i>Ч ч</i>
Ш	Ша	Ш	<i>Ш ш</i>
Щ	Ща	Шч	<i>Щ щ</i>
	м'який		
Ь	знак	-	<i>ь</i>
Ю	Ю	Йу	<i>Ю ю</i>
Я	Я	Йа	<i>Я я</i>

Умовні позначки

! – звернути увагу

✓ – мовний етикет

 – читати текст

 ↔ – читати діалог

 – письмове завдання

Урок 1. Букви а, у, о, е, м, б, д, т, в, н, к, ф.

Буква	Звук
А а	[а]
У у	[у]
О о	[о]
Е е	[е]

Вправа 1. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

а-о-а-о-а-о-а-о   о-а-у-о-а-у-о-а-у-о
у-у-у-у-у-у-у-у   е-е-е-е-е-е-е-е-е-е-е
ау-ау-ау-ау-ау-ау   о-а-у-е-о-а-у-е-о-а

Вправа 2. Пишіть.

А А А А А а а а а ...
О О О О о о о о о ...
У У У У у у у у у ...
Е Е Е Е е е е е е ...

Буква	Звук
М м	[м]
Т т	[т]

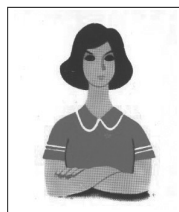
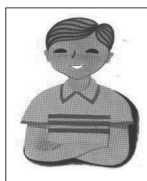
Вправа 3. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

ма – мо – ма – мо – ма – мо – ма   мо – му – мо – му – мо – му – мо – му
ам – ум – ам – ум – ам – ум – ам   мо – ме – мо – ме – мо – ме – мо – ме
та – то – ту – те – та – то – ту – те   ма – ме – ма – ме – ма – ме – ма – ме

та́то

/ _____

ма́ма

/ _____

Вправа 4. Пишіть.

М М М М М м м м м ...

П П П П П п п п п ...

Мама мама ...

Тато тато ...

Буква	Звук
Б б	[б]
Д д	[д]

Вправа 5. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

де – ду – бу – ду – да – та – де – ду

бе – ба – бо – бе – ба – бо – бе – ба

тут – тут – тут – тут – тут – тут – тут

дуб – дуб – дуб – дуб – дуб – дуб

там – там – там – там – там – там

баба – баба – баба – баба – баба

баба

/_/_

дуб

/_

тумба

/_/_

Вправа 6. Пишіть.

Б Б Б Б Б б б б б ...

Д Д Д Д д д д д ...

Дуб. Тумба. Баба. Мама. Тато. Дуб. Тумба. Баба. Мама. Тато.

Там, тут

тут

там

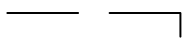
Мама тут.

Тато там.

Intonation

ІК 1.

Ба́ба там.
Ма́ма тут.

ІК 2.

Де ма́ма?

Вправа 7. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Де ба́ба? Ба́ба тут.		Де та́то? Та́то там.		Де ма́ма? Ма́ма тут.		Де дуб? Дуб там.	
-------------------------------	---	-------------------------------	---	-------------------------------	---	---------------------------	---

Вправа 8. Читайте. Пишіть.

1. Де та́то? Та́то _____.
2. Де ба́ба? Ба́ба _____.
3. Де дуб? Дуб _____.
4. _____ ту́мба? Ту́мба _____.
5. Де _____? _____ там.
6. Де _____? _____ тут.

Буква	Звук
В в	[в]
Н н	[н]
К к	[к]
Ф ф	[ф]

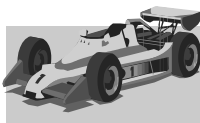
Вправа 9. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

во – фо – ва – фа – во – фо – ва – фа   во – ов – ва – ува – во – ов – ва – ува
ву – фу – ве – фе – ву – фу – ве – фе   фо – фа – фо – фа – фо – фа – фо – фа
на – но – ка – ва – на – но – ка – ва   мо – ва, мо – ва, мо – ва, мо – ва
он – ук, он – ук, он – ук, он – ук   так – так – так – так – так – так

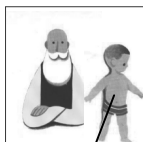
фóто

/ /

автó

/ /

онúк

/ /

вáнна

/ /

ка́ва

/ /

водá

/ /

бúквa

/ /

Вправа 10. Пишіть.

В В В В В в в в в в...

Н Н Н Н Н н н н н н...

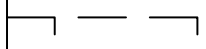
К К К К К к к к к к...

Ф Ф Ф Ф Ф ф ф ф ф ф...

Фото, кава, вода, буква...

Онук, ванна, авто...

Intonation

	ІК 1а.
Так, онук там.	

Вправа 11. Слушайте. Повторюйте. Читайте.

1. Де фóто? Фóто тут.
2. Де онúк? Онúк там.
3. Бáба там? Так, бáба там.
4. Онúк там. Так, онук там.
5. Тут фóто. Тут бáба, онúк.

Та

та

Та́то та ма́ма.

та

Ба́ба та ону́к.

Вправа 12. Читайте. Пишіть.

1. Тут фóто. Та́то та ма́ма. Ба́ба та ону́к.
2. Там ва́нна. Там вода́.
3. Бу́ква тут. Так, бу́ква тут.
4. Де ка́ва? Ка́ва тут.
5. Де авто́? Авто́ тут. Тут та́то, ма́ма, ба́ба та ону́к.

Словник уроку:

дуб	ка́ва	ва́нна	вода́
та́то	ба́ба	ту́мба	авто́
ону́к	ма́ма	бу́ква	фóто

Урок 2. Букви и, з, с, ц, р, л.

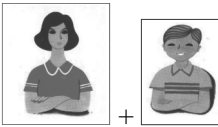
Буква	Звук
И и	[и]

Буква	Звук
З з	[з]
С с	[с]
Ц ц	[ц]

Вправа 1. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

и – и – и – и – и – и – и – и – и – и
 за – са – зо – со – за – са – зо – со
 зи – си – зе – се – зу – су – за – са
 се – зе – се – зе – се – зе – се – зе
 си – зи – си – зи – си – зи – си – зи
 сон – це, сон – це, со́нце – со́нце

си – си – са – са – со – со – си – си
 ца – цо – цу – це – ци – ца – цо – цу
 ца – са – цо – со – це – се – цу – су
 син – сад – син – сад – син – сад – син
 ва – за, ва – за, ва́за, ва́за
 сту – дент, сту – дент, студе́нт

мама   син

сад

ва́за

студе́нт

со́нце

Це син.

Це сад.

Це ва́за.

Це студе́нт.

1. Це син?
Так, це син.

2. Це студент?
Так, це студент.

3. Студент там?
Так, студент там.

4. Це ва́за?
Так, це ва́за.

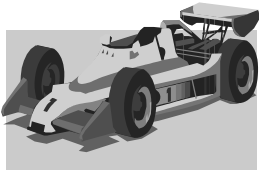

5. Ва́за тут?
Так, ва́за тут.

6. Це сад? Так це сад.
Сад там? Так, сад там.

Вправа 2. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

1. Це сад. Там сонце. Там дуб. Там ба́ба та ону́к.
2. Це авто. Тут ма́ма та син, та́то, ба́ба.
3. Там ка́ва, тут вода́.
4. Це ва́за, тут вода́.
5. Де фо́то? Фо́то тут. Там студе́нт? Так, там студе́нт.
6. Це ту́мба. Тут ва́за.

✍ Вправа 3. Читайте. Пишіть.

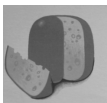
			
Це син.			
Де син?			
Син тут.			
Син тут?			
Так, син тут.			

Буква	Звук
Р р	[р]
Л л	[л]

Вправа 4. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

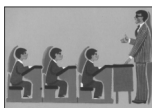
ра – ла – ро – ло – ра – ла – ро – ло
 брат – брат – брат – брат – брат
 сир – сир – сир – сир – сир – сир
 клас – клас – клас – клас – клас
 прас – ка, прас – ка, праска

ри – ли – ре – ле – ри – ли – ре – ле
 ри – ба, ри – ба, ри́ба – ри́ба – ри́ба
 сес – тра, сес – тра, сестра, сестра́
 мас – ло, мас – ло, масло, ма́сло
 мо – ло – ко, молоко́, молоко́

сир

/ _

клас

/ _

брат

/ _

масло

/ _

ри́ба

/ _

пра́ска

/ _

сестра́

/ _

МОЛОКО́

/ _

Вправа 5. Пишіть.

ФФФФФррррр...

ЛЛЛЛЛллллл...

Ри́ба, бра́т, кла́с, масло, сестра, праска, молоко́, сонце..

ІК 2.

_____ /

А там?

А тут?

А ри́ба?

✍ Вправа 6. Читайте. Пишіть.

Слова для довідки: *кава, сир, мама.*

1. Тут ри́ба?	2. Тут ма́сло та	3. Тут фо́то.	4. Там бра́т
Так, тут ри́ба.	молоко́.	Тут ма́ма.	та сестра́.
А там?	А ри́ба?	А син?	А та́то?
А там молоко́.	Ри́ба там.	Син там.	Та́то тут.
Тут сир?	Тут _____?	Тут _____?	Там _____?
_____.	_____.	_____.	та _____?
А там?	А там?	_____?	_____.
_____.	_____.	_____.	А там?
			_____.

Словник уроку:

сир	ва́за	студе́нт
сад	ри́ба	пра́ска
син	ма́сло	роді́на
брат	со́нце	молоко́
клас	сестра́	

Урок 3. Букви ж, ч, ш, щ, г, ґ, х. Африкати дж, дз.

Буква	Звук
Ж ж	[ж]
Ш ш	[ш]

Вправа 1. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

жи – ши – жи – ши – жи – ши – жи   дошка – ложка – книжка – дошка
 жа – ша – жо – шо – жу – шу – жа   книжка – дошка – ложка – книжка
 шка – шка – жка – шка – шка – жка   шапка – шафа – шапка – шафа
 дош – лож – дош – лож – дош – лож   шапка – шафа – шапка – шафа

дошка

/   /

зошит

/   /

ложка

/   /

шапка

/   /

шафа

/   /

книжка

/   /

✍ Вправа 2. Пишіть.

Ж Ж Ж Ж Ж ж ж ж ж ж...

Ш Ш Ш Ш Ш ш ш ш ш ш...

Дошка, ложка, шафа, шапка, зошит, книжка...

Буква	Звук
Щ щ	[шч]
Х х	[х]
Ч ч	[ч]

Вправа 3. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

ча – чо – оч – ач – чи – ич – че
 ча – чо – оч – ач – чи – ич – че
 чу – шу – цу – су – уч – чу
 хо – ха – хо – хата – хата – хата

доч – дач – доч – дач – доч – дач
 шчока – шоча – чашка – дочка
 дошч – дошч – дощ – дощ – дощ
 дощ – викладач – викладач

дошч

_____ / _____

хата

_____ / _____

хлопчик

_____ / _____

викладач

_____ / _____

чашка

_____ / _____

мати

дочка

_____ / _____

Вправа 4. Пишіть.

щ щ щ щ щ ч ч ч ч ч...

щ щ щ щ щ щ щ щ щ щ...

Чашка, дочка, дощ, хата, хлопчик, викладач...

ІК 2.

Хто

Що

це?

це?

Хто?		Що?		
Хто це?		Що це?		
				
хлопчик ☐ викладач ☐ студент ☐	ма́ма ба́ба сестра́	клас ☐ сир ☐ дощ ☐	до́шка пра́ска ша́фа	ма́сло молоко́ со́нце

Вправа 5. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

1. Хто це? Це хлопчик.
2. Що це? Це дошка.
3. Хто це? Це ма́ма.
4. Що це? Це ма́сло.
5. Хто це? Це викладач. Викладач тут? Так, викладач тут.
6. Що це? Це зошит та книжка. Зошит тут? Так, зошит тут.
А книжка? Книжка теж тут.
7. Що це? Це ха́та. Тут ма́ма та дочка́, син, ба́ба. А тато? Та́то теж тут.

Це ша́пка.

Це шапки́.

Це дочка́.

Це до́чки.

Це хлопчик.

Це хлопчики.

Вправа 6. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Студент – студенти, студентка – студентки, дошка – дошки,
родина – родини, хлопчик – хлопчики, зошит – зошити.

Вправа 7. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

1. Хто це? Це дочки. А це? Це теж дочки.
2. Хлопчики тут? Так, хлопчики тут. А ма́ти? Ма́ти теж тут.
3. Тут клас. Тут виклада́ч. А студенти? Студенти теж тут.
4. Хто це? Це брати́ та се́стри.

Буква	Звук
Г г	[г]
Г г	[г]
Дз, дз	[д] + [з] = [дз]
Дж, дж	[д] + [ж] = [дж]

Вправа 8. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

га – гу – га – гу – ха – ху

дж – дз – дж – дз – дж

гу – дзик, гу – дзик, гудзик

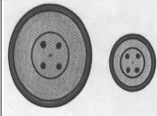
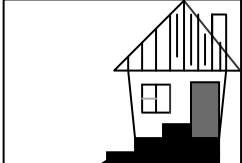

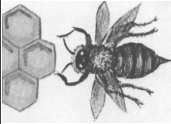

га – ва, га – ва, гава, гава

гле – чик, гле – чик, глечик

бджо – ла, бджола, бджола

га – нок, га – нок, ганок, ганок

дзво – ник, дзвоник, дзвоник

			
<p>гудзик / /</p>	<p>ганок</p>	<p>глечик / /</p>	<p>бджола / /</p>
 <p>гава / /</p>			 <p>дзвоник / /</p>

Вправа 9. Пишіть.

ГГГГГГггггг...

ГГГГГГггггг...

Гудзик, гава, ганок, дзвоник, бджола, глечик...

Гава на ганку гудзик згубила...

 Вправа 10. Читайте. Пишіть.

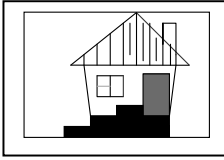
 	 	 	
1. Хто це? Це дочка. А це? Це теж дочка. Дочка тут. А мати? Мати теж тут.	2.	3.	4.

 Вправа 11. Читайте. Пишіть.

Хто це?		Що це?		
				

Студент, зошит, мама, викладач, дошка, ложка, книжка, риба, тато, дочка, шапка, авто, баба, фото, ваза, гудзик, гава, ганок, дзвоник, бджола, глечик.

 Вправа 12. Читайте. Пишіть.

1. Хто там? Там син.
2. Що там? Там хата.
3. Хто це? Це син.
4. Що це? Це хата.
5. Це ганок. Це хата. Тут ма́ма та та́то, дочка́ та син. Там ша́фа, там ча́шка та ло́жка, гле́чик та ва́за. Тут теж ша́фа. Тут зо́шит та кни́жка.

Словник уроку:

дош	шапка	ло́жка	бджола́
га́ва	зо́шит	до́шка	дзвóник
ха́та	дочка́	гле́чик	хло́пчик
ша́фа	чашка	кни́жка	виклада́ч
га́нок	гу́дзик		

Урок 4. Букви і, я, ю, є, ї, й, ь.

Буква	Звук
Й й	[й]

Буква	Звук
І і	[і]
Я я	[йа] [а]
Ю ю	[йу] [у]
Є є	[йе] [е]
Ї ї	[йї]

Вправа 1. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

й – й – й – й – і – і – и – і – и – і
 [йа] – я – я – я – я – а – я – а
 [йу] – ю – ю – ю – ю – у – ю – у
 [йе] – є – є – є – є – е – е – е
 [йї] – ї – ї – ї – ї – и – ї

їжа – їжа – їжа – їжа – їжа – їжа
 му – зей, му – зей, музей – музей
 яб – лу – ко, яблуко – яблуко – яблуко
 є – нот, є – нот, снот – снот – снот
 ю – нак, ю – нак, юнак – юнак

їжа

юнак

яблуко

снот

музей

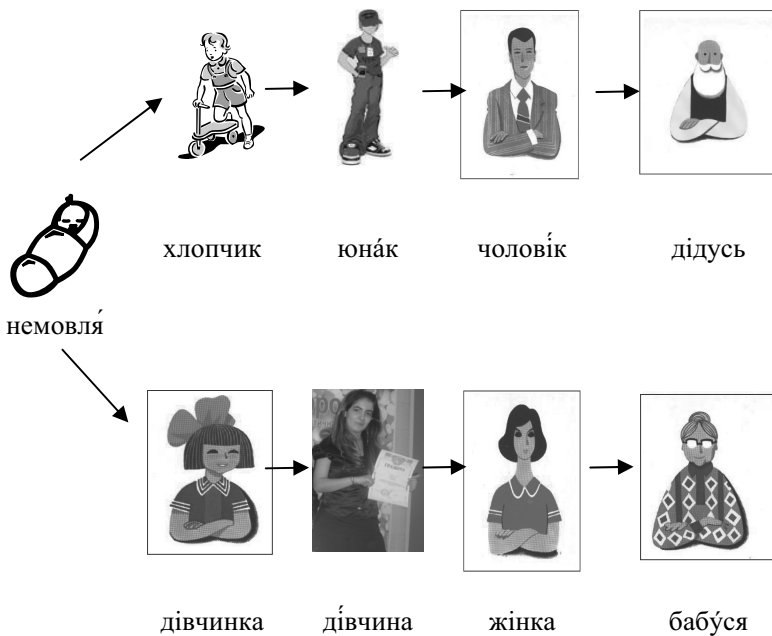
/ _____

_____ /

/ _____

_____ /

_____ /

✎ Вправа 2. Пишіть.

Ї Ї Ї Ї Ї й й й й й ...

Я Я Я Я Я я я я я я ...

Ю Ю Ю Ю Ю Ю ю ю ю ю ю ...

Є Є Є Є Є є є є є є ...

І І І І І і і і і і ...

ї ї ї ї ї і і і і і ...

Яблуко, їжа, троянда, комп'ютер

ІК 2.

А ви?

Вправа 3. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Хто це? Це я.		
Це Юрій. Юрій – студент. Це студент Юрій.		Це я, я Юрій.

Це Ярина. Ярина – студентка. Це студентка Ярина.		Це я. Я Ярина. Я студентка.
---	---	--------------------------------

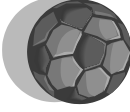

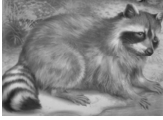

Тут клас. Тут дошка. Тут зошити та книжки. Хто тут? Тут студенти Юрій та Ярина.

Вправа 4. Читайте. Пишіть.

1) Я – викладач. А ви? Ми студенти.	2) Я студент. А ви? Ми теж.	3) Я – викладач. А ви? А я студент.
4) Я Юрій. А ви? А я Ярина Я студент. А ви? Я теж студентка.	5) Я Омár. А ви хто? Я _____. Я студент. _____? Я _____.	

Букви: я → [йа] [а]   ю → [йу] [у]   є → [йє] [є]   ї → [йї]

2 звуки

		I	II	III
Я	[йа]	 яблуко [йяблуко]	 м'яч [мйяч]	 троя́нда [тройянда]
Ю	[йу]	 юна́к [йунак]	 комп'ю́тер [компйютер]	 Я чита́ю.
Є	[йє]	 єно́т [йєнот]	 Це моє́ яблуко.	 Студент читає.

Буква ї [йї] → їжа [йїжа]

Вправа 5. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Місто Київ.
Це Харків?
Ні, це Київ.

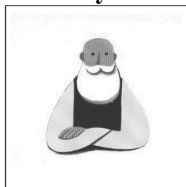
Що це?
Це їжа.

М'якість приголосних звуків

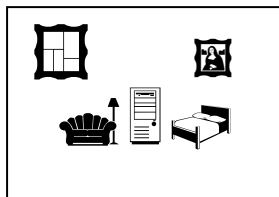
Буква: і – [i]

стіл
[ст'іл]

дід
[д'ід]

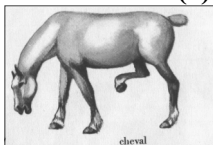
кімна́та
[к'імна́та]

стілець
[ст'ілець']

Букви: я – [а], ю – [у], є – [є]

М'який знак (ь)

Я

Ю

Є

кінь

[кін']

вулиця

[в'улиц'а]

ключ

[к'л'уч]

вода ллється

[л:'є т'с'а]

Вправа 6. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

и – і – и – і – и – і – и – і – и – і
 си – сі – ди – ді – ми – мі – ви – ві
 би – бі – ли – лі – кі – ки – жи – жі

ши – ші – си – сі – ди – ді – ми – мі
 ви – ві – би – бі – ли – лі – кі – ки
 рис – рись – лук – люк – рис – рись

✎ Вправа 7. Пишіть.

ь ь ь ь ь...

Кінь, стілець, рись.

Вправа 8. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Займенники він, вона, воно, вони

Це Петро́.

Він чоловік.

Це Вікторія́.

Вона́ жінка.

Де дере́во?

Воно́ тут.

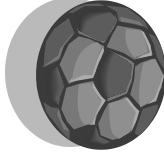
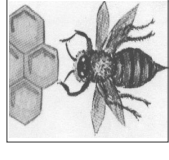

Де люди́?

Вони́ там

Він	Вона	Воно	Вони
студент	жінка	дерево	люди
чоловік	сестра	обличчя	студенти
лікар	книжка	сонце	книжки
стіл	студентка		

Вправа 9. I. Читайте.

			
дівчинка	м'яч	бджола	спортсмени

			
хлопчик	крісло	студенти	листя

			
сонце	книжки	родина	лікар

II. Пишіть. Заповніть таблицю.

Він	Вона	Воно	Вони

Вправа 10. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Пишіть.

Хто це? Це **Юрій**. Він студент.

Хто це? Це **Яріна**. Вона студентка.

Що це? Це **дерево**. Воно тут.

			
Це дівчинка. там.	Це сонце. жовте.	Це Микола. лікар.	Це книжки. тут.

Це студент?
Так, це студент.
Це Юрій?
Так, це Юрій.

Так / ні

А це студентка?
Ні, це дівчинка.
Це Ярина?
Ні, це Олена.

☺ ↔ ☺ Вправа 11. Читайте діалог. Повторюйте.

- Добрий день!
- Привіт!
- Ви Лейла?
- Ні!
- Скажіть, будь ласка, як вас звать.
- Наталя.
- Дуже приємно, дякую.

✓ Етикет:

Добрий день – Bonjour – Good afternoon

Так – oui – yes

Ні – non – no

Привіт – Salut – Hello

До побачення – Au revoir – Good-bye

Дякую – Merci – Thanks

Як вас звать – Quel est votre nom ? – What is your name ?

Будь ласка – S’il vous plait – Please

Словник уроку:

він	воно́	листя́	крісло
дід	вони́	сонце	стілець
їжа	Київ	Харків	кімна́та
м'яч	юна́к	ву́лиця	троя́нда
кінь	ліка́р	роди́на	хлопчи́к
ено́т	музе́й	чолові́к	дівчи́нка
стіл	жінка	бджола́	студе́нтка
вона́	місто	яблуко	комп'ю́тер
			спорте́мен

Урок 5. Узагальнення вивченого матеріалу з теми «Фонетика». Присвійні займенники. Текст „Знайомство”.

Вправа 1. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Голосні звуки
[А] – [О] – [У] – [І] – [И] – [Е]

Приголосні звуки
[В] – [Ф] – [М] – [Н] – [Р] – [Л] – [Й] – [Г] – [К] – [Д] – [Т] [Б] – [П] – [Г] – [Х] – [Ж] – [Ш] – [ДЗ] – [Ц] – [ДЖ] – [Ч] [З] – [С]

Тверді приголосні звуки	М'які приголосні звуки
[б] [в] [г] [д] [ж] [з] [к] [л] [м] [н]	[б'] [в'] [г'] [д'] [ж'] [з'] [к'] [л'] [м'] [н'] [й]
+ а, о, у, е, и	+ і, я, ю, є

Тверді приголосні звуки	М'які приголосні звуки
[п] [р] [с] [т] [ф] и [х] [ц] [ч] [ш] [дж] [дз]	[п'] [р'] [с'] [т'] [ф'] [х'] [дж'] [дз'] [ц'] [ч'] [ш']
+ а, о, у, е, и	+ і, я, ю, є

Чий? Чия? Чие? Чий?

	я	ти	він	вона	ми	ви	вони
Чий?	мій	твій	його	її	наш	ваш	їх
Чия?	моя	твоя	його	її	наша	ваша	їх
Чие?	моє	твоє	його	її	наше	ваше	їх
Чий?	мої	твої	його	її	наші	ваші	їх

Вправа 2. Читайте.

мій будинок, зошит, брат моя родина, книжка, сестра моє вікно, яблуко, місто мої книжки, зошити, брати	Я – викладач. Це мій дім. Тут моя кімната. Це моє вікно. Тут мій стіл. Там мої книжки.
твоя родина твій будинок твої книжки твоє вікно	Ти – студент. Там твоя родина: твій тато, твоя мама, твої брати та сестри. Там твій будинок, твої книжки, твоє вікно.
її подруга його брат їх подруга (їх брат)	Вона – студентка. Її сестра–лікар. Їх брат – кучар. Його звать Петро́.

Вправа 3. Вставте займенники. Запишіть речення.

1. Це Олена. Тут ... книжки. 2. Там Андрій. Це..... брат. Тут ..... сестра. 3. Це Мико́ла. ....тато лікар. 5.Ти – студент. Де ..... книжка? Де ..... па́рта? Це ..... книжки? 7. Я – Леся. Це ..... дім. .... сестра – викладач. .... брат – студент.

Вправа 4. Слухайте. Повторюйте. Читайте.

Чита́ти (I)

я читаю ти читаєш він, вона читає	ми читаємо ви читаєте вони читають
--	---

Читай! Читайте!

Я читаю текст. Ти читаєш лист. Студент читає текст = Він читає текст.	Ми читаємо слова. Ви читаєте вправу. Вони читають книжку.
---	--

Писати (I)

я пишу́ ти пишеш він, вона пише	ми пишемо ви пишете вони пишуть
--	--

Пиши! Пишіть!

Я пишу́ текст. Ти пишеш лист. Студент пише текст = Він пише текст.	Ми пишемо слова. Ви пишете вправу. Вони пишуть книжку.
--	--

Слу́хати (I)

я слухаю ти слухаєш він, вона слухає	ми слухаємо ви слухаєте вони слухають
--	---

Слухай! Слухайте!

Я слухаю музику. Ти слухаєш текст. Студент слухає урок = Він слухає урок.	Ми слухаємо вірш. Ви слухаєте радіо. Вони слухають тему.
---	--

Повторювати (I)

я повторюю ти повторюєш він, вона повторює	ми повторюємо ви повторюєте вони повторюють
--	---

Повторюй! Повторюйте!

Я повторюю слова. Ти повторюєш тему. Студент повторює урок = Він повторює урок.	Ми повторюємо слова. Ви повторюєте тему. Вони повторюють урок.
---	--

Що ти робиш?

Робити (II)

я роблю ти робиш він, вона робить	ми робимо ви робите вони роблять
---	--

 Вправа 5. Читайте. Пишіть.

Що ти робиш? Я читаю книжку.

Що вона робить? Вона пише вправу.

Що ви робите? Ми навчаємося в університеті.

Що вони роблять? Вони навчаються в університеті.

МЕНЕ —→ **У МЕНЕ**

Вправа 6. Слухайте. Читайте. Повторюйте.

1) Я – студент. Менé звать Іван. У мене родина: тато та мама, дід та баба, брат та сестра.

2) Я – студент. Менé звать Степан. Тут моя кімната. Там мої стіл та шафа. У мене зшит і рúчка.

Я ПРИЇХАВ [ПРИЙЇХАВ]	Менé звать Алі. Я приїхав з Ірану (Лівану, Марокко, Сирії, Турції).
Я ПРИЇХАЛА [ПРИЙЇХАЛА]	Менé звать Сара. Я приїхала з Ірану (Нігерії, Кенії, Мадагаскару).

Вправа 7. Слухайте. Читайте. Повторюйте.

Я – студент. Менé звать Амін. Я приїхав із Сирії.

У мене там тато, мама, сестра. Тут у мене брат.

Брат теж студент.

Вправа 8. Дайте відповіді на запитання.

1. Як Вас звать?

2. Звідки Ви приїхали?

3. У вас мама, тато, брати, сестри?

Вправа 9.

I. Читайте.

Рашид приїхав із Лівану. Він – лікар. Це його брат. Він студент.	Азіза приїхала з Тунісу. Вона – студентка. Це її сестра. Вона викладач.
---	---

II. Дайте повну відповідь на запитання. Запишіть.

Зразок:

Рашид приїхав із Лівану? Так, він приїхав із Лівану.	Азіза приїхала з Лівану? Так, вона приїхала з Лівану.
1. Рашид приїхав із Ірану? Він – лікар? У Рашида сестра? Він студент?	2. Азіза приїхала з Тунісу? Вона – лікар? В Азизи брат? Вона студентка?

ВІН → **У НЬОГО**

ВОНА → **У НЕЇ**

У МЕНЕ БРАТ ТА СЕСТРА́ = У МЕНЕ Є БРАТ ТА СЕСТРА́

Вправа 10.

I. Читайте:

Мохамед приїхав з Марокко.

Він – студент.

У нього є брат та сестра́.

Його́ брат – лікар.

Його́ сестра́ – інженер.

Лейла приїхала з Лівану.

Вона – студентка.

У неї є сестра.

Її́ сестра́ – викладач.

Її́ ма́ма – ку́хар.

II. Дайте відповідь на запитання:

1. Хто Мохамед?	1. Хто Лейла?
2. Він приїхав із Сирії?	2. Вона приїхала із Ірану?
3. У нього є брат та сестра?	3. У неї є брат?
4. Хто його́ брат?	4. Хто її́ сестра?
5. Хто його́ сестра?	5. Хто її́ ма́ма?

Я → МЕНЕ́

ТИ → ТЕБЕ́

☺ ↔ ☺ **Вправа 11. Читайте.**

- Я – студент. А ти?
- Я теж студент.
- Я приїхав із Сирії. А ти?
- Я приїхав із Марокко.
- Мене́ звать Раши́д. А тебе́?
- Мене́ звать Алі́.
- Дуже приємно.

ЦЕ – УКРАЇНА. Я ПРИЇХАВ ДО УКРАЇНИ

📖 **Вправа 12. Читайте текст.**

Я - Злата

Знайомство

Привіт! Мене звать Злата. Я – студентка. Це фото. Тут я та моя подруга Лєся. Я приїхала до України з Болгарії. Лєся приїхала з Росії.

Запитання до тексту:

1. Хто це?
2. Як її звати?
3. Звідки вона приїхала?

✓ **Мовний етикет:**

Добраніч – Bonne nuit – Good night

Як справи? – Comment ça va? – How are you ?

Звідки ви приїхали – D'où êtes-vous venus ? – Where did you arrive from ?

До наступної зустрічі – A la prochaine ! – See you soon !

Дозвольте з вами познайомитись – Permettez-moi de faire connaissance – May I get to know you ?

Словник уроку:

її	його	радіо	приїхала
їх	твоя	кухар	робити (II)
мій	наша	Росія	слухати (I)
моя	ваша	приїхав	читати (II)
наш	вірш	інженер	писати (II)
ваш	урок	Україна	повторювати (I)
твій	лист	Болгарія	

Урок 6. Іменник. Називний, родовий, давальний відмінки іменника. Текст „Я і моя родина”.

Вправа 1. Розкажіть про свого сусіда (сусідку) по парті за планом.

1. Мого сусіда(сусідку) звать _____.
2. У нього (неї) є брат (сестра).
3. Він приїхав (приїхала) з _____.
4. Його (її) тато – _____, його (її) мама – _____.

Вправа 2. Дайте повну відповідь на запитання.

1. Ви лікар?
2. Ваш тато викладач?
3. Ви приїхали з Тунісу?
4. Ваша мама викладач?

Називний відмінок

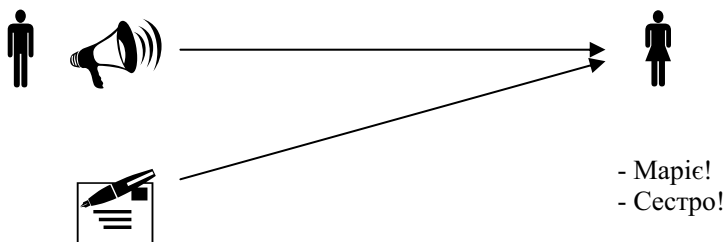
Прочитайте:

	
а) Хто це? Це Олена (вона). Олена студентка .	б) Хто це? Це Максим (він). Максим студент .

Хто читає?

Олена читає. ↑↓ Вона читає. в) Хто це? Це студенти. Студенти вчаться. Я теж вчуся. ↑↓ Вони вчаться.	Максим читає. ↑↓ Він читає.
--	-----------------------------------

Кличний відмінок

Я зову сестру:	Олено!!!
Я телефоную брату:	Привіт, Петре!
Я пишу подрузі листа:	Вітаю, Маріє!

Для

Називний відмінок	Закінчення	Кличний відмінок
Ганна	- о	Ганно
Наталя	- е	Натале
Марія	- є	Маріє
Бабуся	- ю	Бабусю

Для

Називний відмінок	Закінчення	Кличний відмінок
Син, батько, дід	- у	Сину, батьку, діду
Андрій, лікар, вчитель	- ю	Андрію, лікарю, вчителю
Пан, ректор, Петро	- е	Пане, ректоре, Петре

Вправа 3. Прочитайте. Знайдіть слова у називному та кличному відмінках:

І. Ві́ра Па́влівна – наш викладач математики, а Семéн Петро́вич – викладач української мови. „Доброго ранку, Ві́ро Па́влівно і Семéне Петро́вичу!” – говорять студенти.

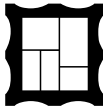
☺ ↔ ☺ П.

- Доброго дня, Ві́ро Па́влівно!
- Добрий день, Семéне Петро́вичу!
- Як вча́ться ва́ші студенти?
- Вони вча́ться дуже до́бре!

☺ ↔ ☺ **Вправа 4. Прочитайте. Знайдіть імена у називному та кличному відмінках.**

- Алло! Доброго вечора! Це Василь?
- Так, це я. Привіт, Іване.
- Ходімо в кіно!
- Не можу. Я зараз вчуся.
- Ти читаєш?
- Так, я читаю підручник.
- Тоді вибач! Я передзвоню іншим разом!
- Добре! Дякую, що зателефонував!
- Бувай!
- Бувай, Іване!

Прочитайте.

Що це?
Це вікно.
Це велике вікно.

Хто це?
Це хлопчик.
Це маленький хлопчик.

великий дім
велика кімната
велике вікно

☺ ↔ ☺ **Вправа 5. Прочитайте. Повторіть із сусідом.**

- У тебе великий дім?
- Так, дуже великий. А в тебе?
- У мене теж. У нього великі кімнати, але маленькі вікна.

Вправа 6. Знайдіть слова у називному відмінку.

1. а) Алі приїхав з Марокко. Батько Алі – лікар. Це – мати Алі. Вона – викладач. На фото його родина. Тут його брат і сестра, дідусь і бабуся. Вони не працюють.

б) Це мій дім. Це моя кімната. Вона велика. Тут є стіл, ліжко, шафа. Ще є маленьке вікно.

Вправа 7. Прочитайте.

Скажіть, яка сьогодні погода? Запишіть у зошит.

Явища природи

Іде дощ

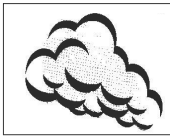
Гримить грім
Спалахує блискавка

Дме вітер

Небо вкрите хмарами

Сяє сонце

Іде сніг

Давальний відмінок

Прочитайте.

Давати – дає – даю, пояснювати – пояснює – пояснюють, дарувати – дарує – дарують

Кому ти даєш книгу?

Я даю книгу **Максиму** (=Максимові).

Кому ти читаш книгу?

Я читаю книгу **сестрі**.

Кому?

а) Хто це? Це Микола та Максим. Микола дає **Максиму** книгу.
= Микола дає **йому** книгу.

б) Хто це? Це Ганна та Олена. Ганна дарує Олені м'яч. = Ганна дарує їй книгу.

в) Викладач пояснює студентам тему. = Викладач пояснює їм тему.

Давальний відмінок (кому?)					
Я	даю	брату (=братові) книгу	-у -ові	братам книгу	-ам
	дарую	лікарю(=єві) ручку.	-ю -єві	лікарям ручки	-ям
		мамі сестрі	-і	мамам сестрам	-ам

Вправа 8. Вставте потрібне слово:

Я дарую...; я пишу...; я ... тему; я відповідаю ...; я ... друзям книжки; я говорю ... .

Слова для довідок: *татові, вправу, пояснюю, викладачу, даю, студентці.*

Слушайте і читайте.

Знати (I)

Я знаю	ми знаємо
ти знаєш	ви знаєте
він, вона знає	вони знають

Знай! Знайте!

Дарувати (I)

Я дарую	ми даруємо
ти даруєш	ви даруєте
він, вона дарує	вони дарують

Даруй! Даруйте!

Говорити (II)

Я говорю ти говориш він, вона говорить	ми говоримо ви говорите вони говорять
--	---

Говори! Говоріть!

Пояснювати (I)

Я пояснюю ти пояснюєш він, вона пояснює	ми пояснюємо ви пояснюєте вони пояснюють
---	--

Пояснюй! Пояснюйте!

Прочитайте.

1. Що ти пояснюєш Мухамеду? Я пояснюю йому тему, а він пише і читає.
2. Студенти пишуть, а потім говорять.
3. Сара дарує подрузі велику ляльку.

 Вправа 9. Поставте слова в дужках у відповідній формі. Запишіть речення.

Він (давати) рибу. Батьки (дарувати) дітям. Син (читати) батькові. Я (пояснювати) другу.

 Вправа 10. Поставте іменники в дужках у давальному відмінку.

Даю (викладач), пишу (друг), читаю (сестра), дарую (брат), пояснюю (студент), говорю (сусід), говорю (мама).

Родовий відмінок

Чий? Чия? Чие?

Чия це родина?	Це родина Олени.
Чий це брат?	Це брат Алі.
Чие це вікно?	Це вікно Петра.

Називний відмінок (хто?)	Родовий відмінок (кого? чого?)			
Брат батько	книга <i>брата</i> книга <i>батька</i>	-а	книга <i>братів</i> <i>батьків.</i>	-ів
студентка	ручка <i>студентки</i>	-и	ручка <i>студенток</i>	-ок
Море Місто	берег <i>моря</i> назва <i>міста</i>	-я -а	берег <i>морів</i> назва <i>міст</i>	-ів

Прочитайте:

1) Це Антон. Це книжка Анто́на.	2) Це лікарі. Це робота лікарів.
3) Це Ганна. Це родина Га́нни.	4) Це ву́лиці. Там багато вулиць.
5) Це мо́ре. Це берег мо́ря.	6) Це студенти. Там мало студентів.
7) Це мі́сто. Тут центр мі́ста.	

Є телефон.

Є / Немає

Немає телефону.

Називний відмінок У тебе є книжка? У тебе є брат?	Родовий відмінок У мене немає книжки. У мене немає брата.
---	---

Вправа 11. Прочитайте. Дайте відповідь на запитання.

1. Це Оксана. Чия це сумка?
2. Це Ахмед. Чий це зошит?
3. Це друзі. Чий це подарунок?
4. Це батьки. Чиї це листи?
5. У вас є кіт?

Скільки?

1 – один

6 – шість

2 – два

7 – сім

3 – три

8 – вісім

4 – чотири

9 – дев'ять

5 – п'ять

10 – десять

Скільки в тебе книжок?

У мене п'ять книжок.

Скільки в тебе яблук?

У мене три яблука.

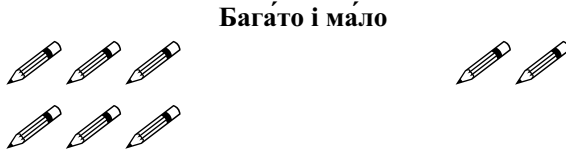
Називний відмінок	Родовий відмінок	
	Для кількості від 2 до 4	Для кількості від 5 і більше
брат	У мене два брати.	У тебе шість братів.
сестра	У мене три сестри.	У мене п'ять сестер.
яблуко	У мене чотири яблука.	У нього сім яблук.

 Вправа 12. Запишіть слова в дужках у родовому відмінку.

Скільки в тебе (олівець)? У мене 7 (олівець).

Скільки в нього (зошит)? У нього 10 (зошит).

Скільки в неї (подруга)? У неї 2 (подруга).

Багато олівців.

Мало олівців.

Скільки?

 Вправа 13. Складіть речення за зразком.

Скільки в тебе братів?

У мене п'ять братів. / У мене багато братів.

Сестра, книжка, ручка, стілець, комп'ютер.

Вправа 14. Дайте відповіді на запитання. Спитайте сусіда.

1. Скільки у вас зараз книжок?
2. Скільки у вас зошитів?
3. Скільки кімнат у вашому будинку?
4. Скільки вікон у вашому будинку?
5. Скільки вікон у вашій кімнаті?
6. Скільки у вас друзів?
7. У вас багато вільного часу?

Прочитайте:

а) Це молоко.

Це чашка *молока*.

б) Це сік.

Тут літр *соку*.

в) Це яблука.

Там кілограм *яблук*.

<p>Запам'ятайте:</p> <p>1 літр – 1 л 1 кілограм – 1 кг 1 метр – 1 м 1 кілометр – 1 км</p>	 <p>шматок торта</p>	 <p>тарілка</p>	 <p>коло</p> <p>половина кола</p>
---	---	--	--

! сік – со́ку і // о

✎ Вправа 15. Складіть словосполучення. Запишіть.

- (тарілка, суп).
(половина, яблуко).
(чашка, кава).
(шматок, хліб).
(1м, стрічка).

✎ Вправа 16. Запишіть слово в дужках у відповідному відмінку.

1. Студент вийшов з (кімнат..).
2. Коло (мен..) – мій друг.
3. Брат (Оксан..) – інженер.
4. У (Рашид..) великий будинок.
5. У наших (друзі..) все гаразд.

Вправа 17. Прочитайте. Визначте відмінки іменників. Замініть підкреслені іменники займенниками він / вона, його / її, у нього / у неї:

Зразок: Петро – лікар. Він – лікар.

! кіт – котá
стіл – столá
і // о

1. Мухамед – студент. У Мухамеда кіт. Кота звать Мурчик.
2. Лейла – студентка. У Лейли брат і сестра. Брата звать Алі, а сестру – Марйам.
3. Тут викладач. У викладача книжка. Там студенти. У студентів зошити.

Вправа 18. Прочитайте. Визначте відмінки іменників.

1. Хто це? Це лікар. У лікаря птах. Лікарю тридцять років.
2. Що це? Це ручка. У ручці чорніла? Так. У ручці чорніла.
3. А це хто? Це брат. У брата кіт. Котові п'ять років.

Вправа 19. Прочитайте. Визначте відмінок іменників.

Ручка викладача, мій університет, у неї немає kota, у нього багато друзів, у птаха є пір'я, кіт Ахмеда, птах студентки.

Вправа 20. Дайте повну відповідь на запитання.

1. У вас є кіт або собака?
2. Ваша родина живе разом?
3. Ваша сестра або ваш брат люблять читати?

☺ ↔ ☺ **Вправа 21. Прочитайте діалог. Задайте запитання сусіду.**

- У тебе велика родина?
- Ні, у мене невелика родина.
- У тебе є брат?
- Так, у мене є брат.
- Ти студент першого чи другого курсу університету?
- Я студент першого курсу університету.
- Як звать твою сестру?
- Мою сестру звать Ольга.
- Твої сестри вчаться в школі?
- Ні, мої сестри не вчаться в школі.

Вправа 22. Прочитайте текст

! родина = сім'я

Я і моя родина

Мене́ звать Ілля́. Мені́ вісімна́дцять ро́ків. Я студе́нт друго́го кúрсу університе́ту.

У мене́ вели́ка родина́: тато́, ма́ма, брат, дві́ сестри́, дідусь і бабу́ся. Ми живемо́ разо́м. У нас є птах та кіт, але нема́є собаки.

Мого́ брата́ звать Сашко́.

Він – інженер. Йому́ двадцять шість років.

Мої́ сестри вчатьс́я у школі́. Моя́ ма́ма – викладач, а тато́ – ліка́р. Я теж хочу́ бути ліка́рем.

У нас дружна́ сім'я!

Запитання до тексту.

1. Скільки років Іллі?
2. Як звать брата Іллі?
3. Скільки людей у родині Іллі?
4. Скільки тварин в Іллі?
5. Де вчатьс́я його сестри?

Завдання до тексту.

1. Прослухайте та прочитайте текст.
2. Знайдіть іменники та визначте їх відмінок.
3. Перепишіть текст.
4. Напишіть текст про себе та свою родину.
5. Розкажіть про себе та свою родину.

✓ **Мовний етикет:**

Ласкаво просимо – Welcome ! – Soyez le bienvenu !
Хай щастить – Good luck – Bonne chance
З днем народження – Happy birthday to you – Bon anniversaire
З Новим Роком – Happy New Year – Bon Année
Веселого Різдва – Merry Christmas – Bon Noel
Зі святом – Congratulations – Bonne fete
Вітаю – Hello, (Hi) – Salut, mes salutations

Словник уроку:

пір'я	немає	другий	тридцять
курс	давати	шматок	дарувати
торт	тарілка	дружна	університет
коло	скільки	чорнила	пояснювати
сім'я	перший	інженер	

Урок 7. Родовий (продовження) та знахідний відмінки іменника. Текст «Сніданок. Обід. Вечеря».

Коли?

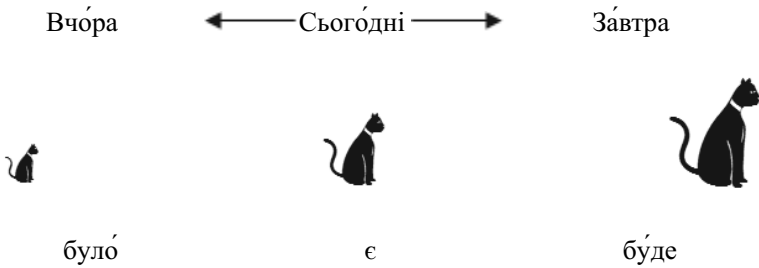
Яке сьогодні число?	Сьогодні 1(перше) лютого.
Коли ти народився?	Я народився 6 (шостого) травня.

Вправа 1. Прочитайте. Запам'ятайте назви місяців, запишіть їх у зошит.

 <p>Зима: 1. Грудень 2. Січень 3. Лютий</p>	 <p>Весна: 1. Березень 2. Квітень 3. Травень</p>	 <p>Літо: 1. Червень 2. Липень 3. Серпень</p>	 <p>Осінь: 1. Вересень 2. Жовтень 3. Листопад</p>
---	--	---	---

1 перше першого	11 одинадцять одинадцятого
2 друге другого	12 дванадцять дванадцятого
3 третє третього	13 тринадцять тринадцятого
4 четверте четвертого	14 чотирнадцять чотирнадцятого
5 п'яте п'ятого	15 п'ятнадцять п'ятнадцятого
6 шосте шостого	16 шістнадцять шістнадцятого
7 сьоме сьомого	17 сімнадцять сімнадцятого
8 восьме восьмого	18 вісімнадцять вісімнадцятого
9 дев'яте дев'ятого	19 дев'ятнадцять дев'ятнадцятого
10 десяте десятого	20 двадцять двадцятого

двадцять + четвёрте = двадцять четвёрте

 Вправа 2. Дайте відповідь на запитання. Запишіть їх у зошит.

- **Яке** сьогодні число?
- **Коли** в тебе день народження?
- **Яке** число було вчора?
- **Яке** число буде завтра?
- **Коли** народилася твоя мама/ сестра?
- **Коли** народився твій батько/брат?

Прочитайте та порівняйте:

Родовий відмінок

1 вересня

Місцевий відмінок

вересень (1,2,3...30)

- Коли ти приїхав до України?

- Я приїхав до України 1 вересня.

- Я приїхав до України у вересні.

**! квітень – квітня
жовтень – жовтня**

Увага! У родовому відмінку:

-у,ю

//

-а,я

будинок - будинку

чоловік-чоловіка

ліс – лісу

кіт - ката́

університет – університе́ту

олівець - олівця́

дощ – дощу́

телефон - телефо́ну

Де?

Де ростуть дере́ва?

1. дерева ко́ло (біля) будинку
2. дерева **ліво́руч** від будинку

дерева навколо будинку = будинок

се́ред дерев

дерева **позаду** будинку

дерева **право́руч** від будинку

дерева **попереду** будинку

Вправа 3. Дайте відповіді на запитання.

Де знаходяться дерева?

Де знаходиться будинок?

Де знаходиться собака?

Де знаходиться ваша парта?

Де знаходиться ваше місце?

Розкажіть, де сидять ваші сусіди в аудиторії?

Звідки? З (кого) чого? Куди?

Звідки він прийшов?

Він прийшов з університету.

З чого взяли зошит?

Зошит взяли зі стільця.

З кого зняли пальто?

Пальто зняли зі студентки.

З чого він вийшов?

Він вийшов із кімнати.

Вправа 4. Поставте слово в дужках у родовому відмінку.

Він відійшов від (дошка). Студентка вийшла з (кімната). Брат дивився з (вікно). Гуртожиток знаходиться біля (річка). Ми граємо у футбол коло (будинки). Мати народилася (перше вересень).

Знахідний відмінок

Кого? Що?

Кого ви бачите?

Я бачу брата.

Що ви слухаєте?

Я слухаю музику.

Що ви читаєте?

Я читаю газети.

Про що ви думаєте?

Я думаю про свою родину.

У що ви дивитесь?

Я дивлюсь у вікно.

Прочитайте дієслова.

Любити (II)

я люблю́	ми любимо́
ти люби́ш	ви любите́
він, вона любить	вони люблять

Люби! Люби́ть!

Жити (I)

я живу́	ми живемо́
ти живе́ш	ви живете́
він, вона живе́	вони живу́ть

Живи! Живі́ть!

Дивитися (II)

я дивлю́ся	ми дивимось
ти диви́шся	ви дивите́ся
він, вона диві́ться	вони дивля́ться

Дивись! Диві́ться!

Вчитися (II)

я вчу́ся	ми вчимо́ся
ти вчи́шся	ви вчите́ся
він, вона вчи́ться	вони вча́ться

Вчись! Вчи́ться!

! слухати / чу́ти: він **слуха́є** музику; я **добре чу́ю**

Вправа 5. Прочитайте. Визначте відмінок іменників.

Читати книжки, любити музику, дивитися фільми, писати вірші, люблю слухати музику.

Вправа 6. I. Дайте повну відповідь на запитання. Розкажіть, що ви любите.

1. Ви любите читати книжки?
2. Ви пишете вірші?
3. Ваш тато або мама любить дивитися фільми?
4. Яку музику ви слухаєте?
5. Що ви зараз читаєте?

6. Де ви вчитеся?
7. Що дивиться ваш друг?
8. Які книжки ви любите читати?

 II. Прочитайте. Запишіть.

Хто більший?

Хто менший?

Хто більший: кіт чи собака?

Собака більший за **кота́**.

Що менше: дім чи університет?

Дім менший за університет.

Хто старший: брат чи сестра?

Брат старший за **сестру́**.

 Вправа 7. Складіть речення. Запишіть.

Зразок: Дерево більше за квітку.

1.   _____.
2.   _____.
3.   _____.
4.   _____.

Прочитайте.

1. Гуртожиток – у гуртожитку, ранок – зранку, вечір – увечері, сніданок – снідати, кава – каву, смажу, яєчня – яєчню, бутерброд, ковбаса, з ковбасою, сир – сиром, борщ, сік – соку, компот, вечеря – вечеряю, варю – варимо, каша – каші, картопля – картоплею, осінь – восени, вживаємо – вживаю, свіжі овочі, фрукти.

2.

Я	ВІН	МИ	ВИ
Снідаю	Снідає	Снідаємо	Снідаєте
Смажу	Смажить	Смажимо	Смажите
Йду	Йде	Йдемо	Йдете
Замовляю	Замовляє	Замовляємо	Замовляєте
П'ю	П'є	П'ємо	П'єте
Їм	Їсть	Їмо	Їсте
Роблю	Робить	Робимо	Робите
Обідаю	Обідає	Обідаємо	Обідаєте
Вечеряю	Вечеряє	Вечеряємо	Вечеряєте

📖 Вправа 8. Прочитайте текст.

Мені зовуть Олексій. Я студент. Вже два роки живу в гуртожитку. Я їм тричі на день: зранку, вдень і увечері.

На сніданок я п'ю чай, каву або молоко, смажу яєчню, роблю бутерброд з ковбасою або сиром. Снідаю і йду до університету.

Обідаю я в їдальні. На перше замовляю борщ або суп, на друге – картоплю або кашу, м'ясо, іноді млинці, салати. Люблю пити сік або компот.

Вечерю готую в гуртожитку. Часто запрошую друзів. Ми варимо каші, смажимо картоплю. Взимку часто відкриваємо домашні консерви. Восени їмо свіжі овочі та фрукти.

Зпитання до тексту:

1. Хто Олексій?
2. Коли він їсть?
3. Як снідає Олексій?
4. Де він обідає?
5. Що Олексій замовляє на обід?
6. Де він готує вечерю?
7. Що Олексій любить вживати восени?
8. Поясніть вираз на друге.

Завдання до тексту.

Розкажіть, як ви снідаєте, обідаєте та вечеряєте.

Напишіть про це.

☺ ↔ ☺ Вправа 9. Прочитайте діалоги. Складіть власний діалог за наведеним зразком.

- Добрий день! **Ось наше меню.**
- Дякую, **зараз я зроблю замовлення.**
- **Що ви замовите?**
- **Принесіть мені, будь ласка, порцію смаженої картоплі, салат “Морський” та курятину.**
- **Які напої вам запропонувати?**
- Чашку кави.
- Із цукром?
- Так, дві ложки, будь ласка.
- **Дякуємо за замовлення, зачекайте кілька хвилин.**
- **Принесіть, будь ласка, відразу мій рахунок.**

📖 Вправа 10. Прочитайте текст.

У кафе

Юрій запросив Олену до кафе.

- Олено, ти не погодишся зі мною повечеряти?
- Ні, Юрію, ввечері я зайнята. Краще поснідаємо чи пообідаємо разом.

... Вони сіли за невеликий столик, вкритий білою скатертиною. На столі стояли келихи для вина, тарілки, лежали ножі, виделки та серветки.

До них підійшов офіціант.

- Що будете замовляти?
- Те, що замовить дівчина.
- Мені, будь ласка, картоплю “Фрі”, курку з грибами, вишневий сік, а на десерт – морозиво.
- Мені – те саме.
- Ви будете пити каву чи чай?
- Так, дві кави з цукром, будь ласка.
- Смачного, Юрію.

- Дякую, Олено.
- Офіціанте, наш рахунок, будь ласка!
- Прощу. Приходьте ще.
- Дякуємо.

Вправа 11. Розкажіть, як ви відвідали кафе, за планом:

- Де і з ким ви були в кафе?
- Що ви замовили?
- Які страви ви вперше спробували лише в Україні?
- Яка у вас національна кухня?

✓ **Мовний етикет:**

Смачного – I hope you enjoy your dinner – Bon appetit

Будь ласка – Please – S’il vous plait

Сідайте, будь ласка – Take your place, please – Prenez place, s’il vous plait

Дякую, дуже смачно – Thanks, it’s very nice – Merci, c’est appétissant

Передайте мені, будь ласка – Give me, please – Donnez moi, s’il vous plait

Словник уроку:

ніч	весна	робити	снідати
обід	газета	вправи	дивитися
день	ліжко	любити	прибирати
літо	число	вчитися	народитися
зима	спати	готувати	починатися
вечір	обідати	вечеряти	прокидатися
осінь	вечеря	сніданок	закінчуватися
ранок	їдальня	народження	

Урок 8. Орудний, місцевий відмінки іменника. Текст „Як я вчуся”.

Вправа 1. Спишіть. Визначте відмінки іменників.

Ручка студента, немає книжки, скільки птахів, шматок хліба, дарувати чашку, пояснювати урок, дивлюся на нього, Оксані двадцять три роки, у мене є птах, він любить читати, кіт та собака, йому сімнадцять років, його тато лікар, у Мохамеда є птах, студент першого курсу, другий урок, у птаха пір'я, мій дідусь, моя бабуся, люблю родину.

Вправа 2. Запишіть слова в дужках у відповідному відмінку.

(Він) 18 (роки).

(Вона) 21 (рік).

(Він) звать Олєг.

(Вона) звать Ольга.

(Їй) пише вправу.

(Йому) любить читати.

(Він) слухають музику.

(Вони) дивиться на дошку.

Орудний відмінок

Прочитайте. З'ясуйте значення слів.

Чистити – чищу (ст // щ), щітка – щіткою – щітками – щіткі,
навчатися – навчається – навчається, друг – друзі (г // з) – друзями

Я чищу пальто щіткою. А чим ви чистите пальто? Ми теж чистимо пальто щітками.

З ким ви навчається? Ми навчаємося з друзями.

**Ким? Чим?
Під чим? Над чим?**

Чим ви пишете? Чим ви малюєте? Де сидить кішка? Де малюнок? Ким ви будете?	Я пишу ручкою. Я малюю олівцем. Кішка сидить під столом. Малюнок над столом. Я буду фармацевтом.					
Н.в. (хто?)	Орудний відмінок (ким, чим?)					
Ручка Щітка	Я	пишу́ чищу́	ручкою щіткою	-ою	пишу ручками чищу щітками	-ами -ями
Олівець Лікар Друг Стіл		малюю́ буду́ іду́ сиджу́	олівце́м лікарем з другом за столом	-ем -ом	малюю олівця́ми ми будемо́ лікаря́ми іду з друзя́ми ми сидимо́ за стола́ми	-ами -ями

Орудний	ким? чим?	мною	тобою	ним	нами	вами
Місцевий	(на) кому? чому?	(на) мені	(на) тобі	(на) ньому	(на) нас	(на) вас

Вправа 3. Дайте відповідь:

1. Ким ви хочете бути? 2. З ким ви сидите? 3. Чим пишуть студенти? 4. Під чим сидить кішка? 5. З ким ви вчитесь? 6. З ким ви живете вдома? 7. Чим малюють діти? 8. За чим сидять студенти? 9. Чим чистять одяг? 10. Під чим лежить зошит? 11. З чим їдять суп? 12. З чим ви їсте суп?

Вправа 4.

I. Прочитайте:

Мій друг – лікар.

Я часто слухаю з ним музику.

Моя подруга Олена.

Ми з нею любимо гуляти містом.

II. Дайте відповідь:

Хто ваш друг (подруга)?

Ви слухаєте з ним (нею) музику або ходите в кіно?

Місцевий відмінок

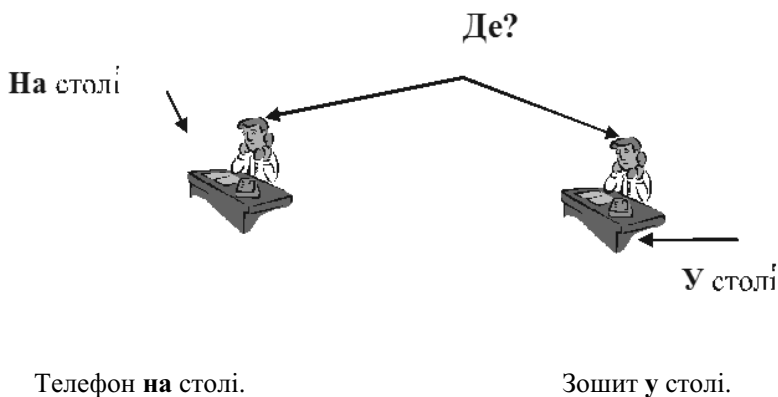
 Прочитайте та запишіть. Запам'ятайте.

Де ви живете?

Я живу в Україні.

Де ви навчаєтесь?

Я навчаюся в університеті.

Прочитайте. Порівняйте закінчення іменників в називному та місцевому відмінках.

Називний відмінок (Хто? Що?)		Місцевий відмінок (на ко́му, на чо́му?)			
Це	кімната стіл вікно шафа стіна	я в кімнаті телефо́н стоїть на сто́лі зошит леж ^и ть на па́рті книжка леж ^и ть в ша́фі дошка на стіні́	-і	вони в кімнатах книжки леж ^а ть на стола́х зошити леж ^а ть на парта́х книжки леж ^а ть в ша́фах дошки на стіна́х	-ах

Вправа 5. Прочитайте. Поставте питання до виділених слів. Запам'ятайте нові слова.

Зразок: Чим я ма́люю? Я ма́люю олі́вцем. Або: На чо́му я ма́люю? Я ма́люю на арку́ші.

Я пишу́ ручко́ю. На ме́ні светр. На сті́ні картина. На сто́лі лежить книжка. На сті́нах шпале́ри. На шпале́рах квіти. Я пишу́ крейдо́ю на дощці́. На па́рті лежить зошит.

Вправа 6.

1. Прочитайте. Визначте відмінок підкреслених слів.

Ахмед пише́ ручко́ю. На ме́ні светр. На сті́ні картина. На сто́лі велика книжка. У мене на сті́нах шпале́ри. У Лейли на шпале́рах квіти. Вони пишуть на дощці́ крейдо́ю. У зошиті́ вправа. На па́рті зошит Степана.

Вправа 7. І. Прочитайте, знайдіть слова в місцевому відмінку:

Я живу́ в Украї́ні. Алі навчається́ в університеті́. Його́ батько́ працює́ на заводі́. Я живу́ в Харкові́.

ІІ. Дайте відповідь на запитання:

1. Де живе ваш батько, ваша мама?
2. Де вчаться ваші брати, сестри?
3. Де працює ваш батько?

**! сидіти: я сиджу́ – ти сиди́ш – він сиди́ть
вони́ сидять – ми сидимо́**

д // ж

✍ Вправа 8. Вставте правильно слова: приїхати, любити, сидіти, писати, слухати, дивитися, вчитися, бути, хотіти, звати.

Я.....за першою партою. Її.....Марйам.
Ти.....вправу. У неї.....кіт та собака.
Він.....бути лікарем. Ми.....музику.
У нього.....птах. Студенти .....на викладача.
Його.....Ілля. Вона.....бути інженером.
Алі та Мохамед.....з Лівану.

**Вправа 9. Дайте повну відповідь на запитання.
Визначте відмінки іменників.**

Використовуйте ці слова:	
Я дивлюся на кого?	викладач
Він пише що?	зошит
На шпалерах є що?	вірш
Вона читає що?	книжка
Кому тридцять років?	книжки
У Марйам є що?	крейда
На парті що?	Марокко
Вони пишуть чим?	дошка
На стіні що?	фільм
Студент пише на чому?	студент
Птах є у кого?	музика
Степан любить дивитися що?	ручка
Кому вісімнадцять років?	шпалери
Студенти люблять читати що?	квіти
Чим ви пишете у зошиті?	
Чим вони пишуть на дошці?	
Звідки приїхав Амін?	
У кого велика родина?	
Викладач любить слухати що?	

Вправа 10. I. Прослухайте. Прочитайте.

У нас перша група. У моїй групі небагато студентів. Ми вчимося в університеті.

Він сидить за партою. Вона сидить за другою партою, а він – за першою.

II. Дайте відповідь на запитання:

1. Яка у вас група?
2. У вашій групі багато студентів?
3. Де ви вчитеся?

Прочитайте:

**! їздити: я їжджу – ми їздимо – ти їдиш з // ж
ви їдете – він їдить – вони їдять**

Я їжджу. Він їдить на авто. Вони їдять. Авто не їдять цією дорогою.

Аудиторія; в аудиторії вікно; на вікнах

Два вікна в аудиторії. На вікнах квіти.

Ми часто вчимося: пишемо, читаємо, слухаємо.

Вправа 11. Дайте відповідь на запитання:

1. У вас перша група?
2. Ваш сусід сидить за другою партою?
3. На чому ви їдете на навчання?
4. На чому їдить на навчання ваш сусід?
5. Скільки вікон у вашій аудиторії? У кімнаті?
6. Як ви вчитеся?

Вправа 12. Допишіть закінчення в словах у дужках.

1. Кіт спить під (стол..).
2. Ми любимо гуляти (місто..).
3. На (мен..) костюм.
4. Птахи літали над (деревам..).
5. Студенти пишуть на (дощц..).
6. Діти плавають у (річц..).

Вправа 13. Прослухайте текст. Прочитайте.

Як я вчуся.

Мене звать Алі. Я вчуся в університеті на другому курсі. У моїй групі десять студентів. Два студенти приїхали з Ірану, три – з Марокко, ще три – з Лівану, один – із Сирії. Я приїхав із Тунісу.

Ми вчимося у невеликій аудиторії. Там є стіл, парти та стільці, велика дошка, плакати.

Я сиджу за першою партою. Мій сусід –
! друг – друзі Імам. Він приїхав із Лівану. Ми друзі. Я люблю
г//з писати вправи крейдою на дошці. У нас багато
викладачів.

В аудиторії два вікна. За ними дерева, дорога, будинки. Дорогою часто їздять авто.

На стінах – плакати. На вікнах – квіти. Ми часто пишемо вправи, читаємо та слухаємо викладачів.

Запитання до тексту:

1. Де вчиться Алі?
2. Він вчиться на першому або на другому курсі?
3. Скільки студентів у його групі?
4. Скільки студентів приїхало з Марокко?
5. Звідки приїхав Алі?
6. Студенти вчаться у великій аудиторії?
7. Що є в аудиторії?
8. За якою партою сидить Алі?
9. Що любить Алі?
10. Хто Алі та Імам?
11. У них багато викладачів?
12. В аудиторії, де вчиться Алі, одне вікно?
13. На вікнах є квіти?
14. Що студенти роблять в університеті?

Завдання до тексту:

- Визначте відмінки іменників.
- Складіть план тексту.
- Напишіть, як ви вчитеся. Розкажіть про це.

✓ **Мовний етикет:**

Дайте, будь ласка, мені – Give me, please – Donnez moi, s'il vous plait

Дозвольте запитати – May I ask? – Puis-je demander?

Скажіть, будь ласка – Tell me, please – Dites-moi s'il vous plait

Дозвольте увійти – May I come in? – Puis-je entrer?

Словник уроку:

друг	група	їздити
светр	багато	будинок
стіна	дорога	шпалери
квіти	сидіти	малювати
плакат	стілець	

Урок 9. Прикметник як частина мови. Назви кольорів. Текст „Одяг”.

Прочитайте.

Свіжий, свіжого, свіжому, свіжим, пасажирський, пасажирського, пасажирським, швидкий, старий, стара, жовте, жовтим, Максимова, Максимів.

		
<p>Який це хліб? Це свіжий хліб</p>	<p>Який це потяг? Це пасажирський потяг</p>	<p>Чия це нагорода ? Це Максимова нагорода.</p>

Рід прикметників

чоловічий рід

швидкий
хокеїст

жіночий рід

стара
церква

середній рід

жовте
листя

Прочитайте

талановитий
скрипаль

досвідчена
медсестра

сучасне
місто

✍ Вправа 1. Доберіть потрібний іменник. Допишіть речення. Визначте рід прикметників.

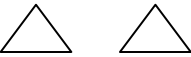

Слова для використання: родина, брат, дерево.

1. У мого друга високий ... . 2. У мене велика ... : тато, мама, три сестри, чотири брати, дідусь і бабуся. 3. Коло будинку росте старе ... .

Число́ прикме́тників

Прочитайте.

Мале́нький, мале́нькі, весе́ле, весе́лі

однина	множина
	
мале́нький трикутник	мале́нькі трикутники
	
весе́ле обличчя	весе́лі обличчя

Вправа 2. Знайдіть в тексті прикметники, визначте їх рід і число.

1. В Оксани велика родина. 2. Вона любить свіжий хліб. 3. У мене є веселий друг. 4. Він – швидкий хокеїст. 5. Я дивлюся на пасажирський потяг. 6. У нашому місті стара школа. 7. Моя бабуся досвідчена медсестра. 8. Харків – сучасне місто. 9. Світлана та Іван малюють маленькі трикутники. 10. У студентів нашої групи веселі обличчя.

✍ Вправа 3. Складіть речення зі словами веселий, сучасний, великий, жовтий, маленький. Запишіть.

Прочитайте.

Новий – нове́ – нові́ – ново́му – нові́й, м'яке́ – м'яка́ – м'які́ми – м'які́, старанний – старанного́ – старанно́му – старанні́, дерев'яний, кімната – кімна́ті, лі́жко, ву́лиця, до́вгий, троя́нда, стрі́чка, різний

Вправа 4. Прочитайте. Знайдіть прикметники. Визначте їх рід та відмінок.

1. У моїй кімнаті нові меблі: м'яке ліжко, велике крісло, дерев'яний письмовий стіл, книжкова шафа. 2. У мене велика кімната. 3. Я люблю сидіти у м'якому кріслі. 4. На високих деревах маленьке листя. 5. На високій стіні плакат. 6. Мій тато слухає джазову музику. 7. Викладач пише чорною ручкою. 8. Рашида називають старанним студентом. 9. За круглим столом сидять студенти. 10. Олена пише веселий вірш.

Назви кольорів

Прочитайте:

1. У полі **зелена** трава.
2. На столі чашка. У чашці **біле** молоко.
3. У тебе є **червона** троянда.
4. У моєї сестри **чорне** волосся.
5. Хлопчик намалював **жовте** сонце.
6. На стіні **рожеві** шпалери.
7. Над головою у нас **блакитне** небо, на небі **сірі** хмари.
8. У Рашида **синій** светр.

 Вправа 5. Складіть 5 речень із прикметниками на позначення кольорів. Запишіть.

Зразок: У мене синя сумка.

Вправа 6. 1. Прочитайте.

У зоопарку є великий лев. У лева є різні їжа. Я дивлюся на великий світлофор. На світлофорі горять різні кольори. Це маленька жаба. Ноти написані.

 6. 2. Вгадайте колір, запишіть:

У лева _____ хутро

Увечері небо _____

На _____ світлофорі
горить _____ світло

Це _____ жаба

На дереві _____ листя

Папір – _____, а ноти
написані _____ олів
цем.

☺ ↔ ☺ **Вправа 7. Прочитайте діалог.**

- Привіт, Олено! Яка в тебе яскрава зелена сукня!
- Доброго дня, Степане! У тебе чудовий сірий светр!

- Доброго дня!
- Добрий день!
- Яка чудова погода!
- Так! Найкраща!

- Це більш легка вправа.
- Так, вона найлегша.
- А ця?
- Ця дуже складна, найскладніша в книжці.

 Вправа 8. За поданими ознаками впізнайте предмет і запишіть його назву.

Червоне, кругле, солодке
Сучасне, велике, шумне
Дерев'яний, письмовий
Маленька, зелена
Довгий, пасажирський, швидкий
Старе, високе, зелене
Широке, блакитне, чисте

 Вправа 9. Допишіть речення.

Я сьогодні вранці вдягнув _____.
На моєму сусідові вдягнуто _____.

☺ ↔ ☺ **Вправа 10. I. Прочитайте діалог:**

Покупець: Доброго дня, чи є у вас світри? Я хочу купити светр.
Продавець-консультант: Добрий день, так. Ходімо, я покажу вам.
Покупець: Мене цікавить сірий вовняний светр.
Продавець-консультант: Ось саме такий, вашого розміру.
Покупець: Дякую, де тут примірочна?
Продавець-консультант: Вона в кінці зали.
Покупець: Мені сподобався цей светр, я його куплю. Скільки він коштує?
Продавець-консультант: Двісті гривень.
Покупець: Чи можна розплатитися готівкою?
Продавець-консультант: Звичайно.
Покупець: Візьміть, будь ласка, гроші.
Продавець-консультант: Дякую за покупку. Заходьте до нас ще! До побачення!
Покупець: На все добре!

II. Складіть власний діалог за поданим зразком (ви купуєте куртку).

 Вправа 11. Прочитайте текст.

Одяг

Азіза зустріла Оксáну на першому по́версі гурто́житку.

- Привіт, Оксáно, сьогодні дуже холодно!
- Так, час вдягати те́плі рéчі.

- Я хотіла купити собі пальто і шапку, допоможеш мені?

- Із задоволенням!

І вони пішли до універмагу.

- Тут стільки секцій!

Дівчата піднялись на другий поверх. Знайшли секцію верхнього жіночого одягу.

- Дивись, Азізо, це червоне пальто, на мій погляд, тобі буде дуже личити.

- Зараз я його помірряю, у мене сорок другий розмір.

- Тобі подобається, Оксано?

- Так, дуже!

- Треба ще купити шапку.

- Купуй вовняну чи з хутра, у нас холодно взімку.

- Здається, ця рожева буде пасувати до цього пальто.

- Так, мені подобається.

Дівчата покликали продавця-консультанта.

- Ми хотіли би купити ці пальто і шапку.

- Будь ласка, оплатіть покупку в касі і принесіть мені чек.

- Дякуємо за покупку, приходьте до нас ще!

- Дякуємо.

Запитання до тексту:

1. Що хотіла купити Азіза?
2. Куди вона пішла з Оксаною?
3. Пальто якого кольору купила Азіза?
4. Яку шапку купила Азіза?
5. Де вони сплатили за придбані (куплені) речі?

Завдання до тексту.

1. Розкажіть про те, як ви ходили до магазину за таким планом:
2. З ким ви ходили до магазину?
3. Що ви хотіли купити?
4. Що ви сказали продавцеві?

✓ **Мовний етикет:**

Із задово́ленням – with pleasure – avec plaisir

Вам лі́чить// пасу́є – suit become – ça me va

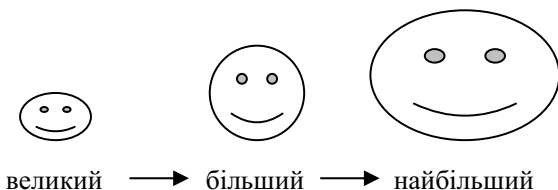
Скільки це ко́штує? – how much ?– combien ça coute?

Словник уроку:

лев	хокеїст	жовтий	чудовий
сукня	олівець	зелений	блакитний
синій	старий	рожевий	старанний
новий	церква	скрипаль	трикутник
білий	стрічка	сучасний	світлофор
светр	різний	нагорода	досвідчений
папір	свіжий	червоний	талановитий
лістя	чорний	швидкий	пасажирський

Урок 10. Ступені порівняння прикметників. Антонімія прикметників. Присвійні прикметники. Тексти «Мій брат», «Моя сестра»

Ступені порівняння прикметників

Вищий ступінь порівняння		Найвищий ступінь порівняння	
Синтетична форма	Аналітична форма	Синтетична форма	Аналітична форма
Тёмний+іш =темніший	Більш (менш) тёмний	Най+темн+іш= =найтемніший	Найбільш (найменш) тёмний

Вправа 1. Прочитайте. Замініть синтетичну форму ступеня порівняння прикметників аналітичною. Запишіть.

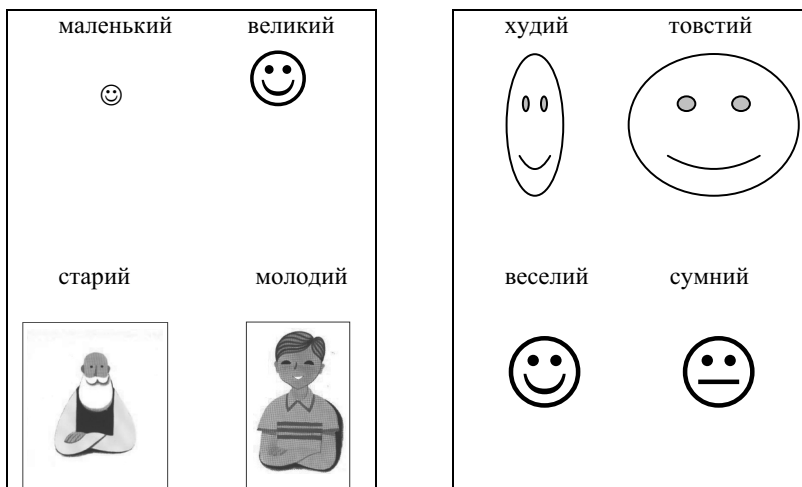
Зразок: Ця річка вузька, але струмок вузький = Ця річка вузька, але струмок більш вузький.

- Мій брат високий, але я ще вищий. ! к//щ
- У моєї кімнати низька стеля, а в твоєї ще нижча. ! зьк//жч
- Вони сидять на високому стільці, а ми на найвищому.
- У нас найвеселіша група.
- У моєї кімнати широкі двері, а в твоїй ширші.
- У нього чорне волосся, а в мене чорніше.
- У мене важкий портфель, але твій важчий.
- Він купив свіжий хліб. Я теж, але у нього хліб свіжіший.

✎ Вправа 2. Утворіть синтетичну форму вищого і найвищого ступенів порівняння прикметників. Запишіть.

Високий, широкий, важкий, веселий, свіжий, низький, синій, великий.

Антонімія прикметників

✎ Вправа 3. Вставте потрібні слова.

Слова для довідки: дідусь, вікна, жінка, молоді, мене, чоловік, приїжджає, завтра.

1. У Мухамеда великий дім, але в ньому маленькі ... .
2. Праворуч від нього худий чоловік, а ліворуч товста ... .
3. У неї старий....., але ... тато і мама.
4. Мій брат ... сьогодні , а сестра – ... .
5. Біля ... стоїть молодий ... .

Вправа 4. Прочитайте. Доберіть антоніми до прикметників.

Малій дім, мала́ кúхня, малé дерево, худій чоловік, товста́ жінка, старий профéсор, молоді викладачі, весела́ дівчина, сумне́ обличчя.

✎ Вправа 5. I. Складіть 5 речень із прикметниками-антонімами. II. Утворіть від них ступені порівняння. III. Запишіть.

Зразок: Сьогодні погана погода, але у мене гарний настрій.

Поганий – гірший – найгірший

Гарний – кращий – найкращий

Слова для довідки: товстий – худий, веселий – сумний, високий – низький.

✎ Вправа 6. Вставте потрібне слово. Запишіть.

Слова для довідки: широка, старий, свіжий, важкий, маленький, новий, старанний, велика, товстий, худий.

На столі лежить _____ хліб. Брату дали _____ птаха.
У студентки _____ портфель. Дідусь – _____ .
_____ студент пише вправу. Він сидить на _____
стілці. У нас _____ родина. Ахмед _____, а його брат
_____. Дніпро – _____ річка.

Присвійні прикметники

Привіт! Я Богдан.
А це моя дружина
Олена.

Дружина Богдана – Богданова
дружина.

Привіт! Я Петрик.
А це мої дідусь і
бабуся.

Дідусь Петрика –
Петриків дідусь.

Я Леся! А це мій
улюблений собака.

Собака Лесі –
Лесин собака.

 Вправа 7. Прочитайте. Знайдіть присвійні прикметники.

Оленина книга, велика кімната, дерев'яний стіл, Ахмедова ручка, батьків голос, другий курс, мамина пісня, старий університет, братова дружина, учнівський зошит.

 Вправа 8. Утворіть присвійні прикметники від поданих слів. Запишіть.

Батько, сестра, Олена, лікар, студент, Мухамед.

 Вправа 9. Утворіть присвійні прикметники від поданих слів. Запишіть.

Підпис декана, будинок лікаря, книжка сестри.

Прочитайте.

Міська аптека, у міській аптеці, велике місто, найбільша у місті аптека, у нього карі очі, веселе обличчя, класична музика, любити класичну музику, п'ятий клас, середня школа, у п'ятому класі середньої школи, улюблений предмет, найбільш улюблені предмети – хімія та математика, українська мова та література, вчити українську мову та літературу, руське волосся, блакитні очі, він говорить, вона вчить птаха говорити.

 Вправа 10. Прочитайте тексти.

МІЙ БРАТ

У мене є старший брат. Його звать Максим. Він – досвідчений фармацевт у міській аптеці. Вона найбільша у місті. Мій старший брат невисокий, у нього чорне волосся, карі очі, веселе обличчя. У вільний час він любить дивитися різні фільми, слухати класичну музику. Максим допомагає мені і моїй молодшій сестрі вчитися в школі.

МОЯ СЕСТРА

Мою молодшу сестру звать Світлана. Їй десять років. Вона вчиться у п'ятому класі середньої школи. Світлана – найвища дівчина в класі. Її найбільш улюблені предмети – хімія та математика. Ще вона любить українську мову та літературу. Моя

сестра хоче бути лікарем. У Світлани русяве волосся, блакитні очі. Вона дуже весела. У неї є птах. Вона вчить його говорити.

**Запитання до тексту
„Мій брат”.**

1. Як звать старшого брата?
2. Скільки йому років?
3. Він лікар?
4. Старший брат високий?
5. Якого кольору його очі?
6. У нього русяве волосся?
7. Що він любить?
8. Яку музику він слухає?

**Запитання до тексту
„Моя сестра”.**

1. Світлана – це старша чи молодша сестра?
2. Їй одинадцять років?
3. У якому класі вчиться Світлана?
4. Які її найбільш улюблені предмети?
5. Якого кольору волосся Світлани?
6. У неї карі очі?
7. Світлана весела або сумна?
8. Ким вона хоче бути?
9. У Світлани є птах?

 Вправа 11. Розкажіть та напишіть про свого брата або сестру.

Словник уроку:

худий сумний великий	товстий веселий вузький	обличчя молодий	широкий маленький
----------------------------	-------------------------------	--------------------	----------------------

Урок 11. Числівник. Його відмінювання та вживання з іменником. Числівники на позначення часу. Текст „Мій день”

 Вправа 1. Запишіть, визначте відмінки іменників та прикметників.

Пишу синьою ручкою, малюють олівцем, малюнок над столом, найвищий ступінь, чищу щітками, дивлюся на дерева, у птаха пір'я, мені сімнадцять років, я вчуся на першому курсі, п'ю каву, смажу картоплю, свіжі овочі, люблю борщ, великі фрукти.

Прочитайте.

Кількісні числівники

- 1 (один)
- 2 (два)
- 3 (три)
- 4 (чотири)
- 5 (п'ять)
- 6 (шість)
- 7 (сім)
- 8 (вісім)
- 9 (дев'ять)
- 10 (десять)
- 11 (одинадцять)
- 12 (дванадцять)
- 13 (тринадцять)
- 14 (чотирнадцять)
- 15 (п'ятнадцять)
- 16 (шістнадцять)
- 17 (сімнадцять)
- 18 (вісімнадцять)
- 19 (дев'ятнадцять)
- 20 (двадцять)

Порядкові числівники

- 1 (перший)
- 2 (другий)
- 3 (третій)
- 4 (четвертий)
- 5 (п'ятий)
- 6 (шостий)
- 7 (сьомий)
- 8 (восьмий)
- 9 (дев'ятий)
- 10 (десятий)
- 11 (одинадцятий)
- 12 (дванадцятий)
- 13 (тринадцятий)
- 14 (чотирнадцятий)
- 15 (п'ятнадцятий)
- 16 (шістнадцятий)
- 17 (сімнадцятий)
- 18 (вісімнадцятий)
- 19 (дев'ятнадцятий)
- 20 (двадцятий)

Назви десятків:

10 (десять)
 20 (двадцять)
 30 (тридцять)
 40 (сорок)
 50 (п'ятдесят)
 60 (шістдесят)
 70 (сімдесят)
 80 (вісімдесят)
 90 (дев'яносто)

Назви сотень:

100 (сто)
 200 (двісті)
 300 (триста)
 400 (чотириста)
 500 (п'ятсот)
 600 (шістсот)
 700 (сімсот)
 800 (вісімсот)
 900 (дев'ятсот)

Збірні числівники:

Двоє	Шістьеро
Троє	Семеро
Четверо	Восьмеро
П'ятеро	Дев'ятеро
	Десятеро та ін.

Прочитайте. Один автобус, шостий поверх, триповерховий будинок, два автобуси, декілька олівців, чотири чоловіки, трое друзів, п'ятдесят вісім студентів, друга хвилинка, двадцять три хвилини, чорний квадрат, великий трикутник, весела подруга.

Вправа 2. Дайте відповідь:

1. Скільки трикутників ?

Δ, Δ, Δ, Δ, Δ, Δ

2. Скільки нот?

♪, ♪, ♫, ♩, ♪, ♫, ♩, ♪, ♫, ♩, ♪, ♫, ♩, ♪, ♫, ♩

3. Скільки квадратів?

□, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □, □

Порівняйте:

Я Алі.

Скільки на малюнку чоловіків?

На малюнку п'ять чоловіків

Котрим на малюнку зображений Алі?

Алі на малюнку третій.

 Вправа 3. Прочитайте і замініть + на числівник, запишіть.

Я вчуся на + + + + + курсі.

Мені подарували + + + + книжки.

У неї + + + подруги.

У мене + + сестри.

У нього + + + + + дисків.

Вправа 4. Скажіть, хто перший, Іван чи Степан, буде біля будинку?

Іван

Степан

 Вправа 5. Вставте замість підкресленого слова відповідний збірний числівник. Запишіть.

У моєї матері (п'ять) дітей. 2. На занятті нас (дев'ять). 3. Сьогодні відсутні (два) студентів. 4. У мене (три) братів. 5. (П'ять) хлопчиків грають у футбол.

Вправа 6. Вставте відповідний порядковий числівник.

1. На (5) поверсі знаходиться моя кімната. 2. На фініші я був (3). 3. Я виходжу на (4) зупинці. 4. Математика у нас на (2) занятті. 5. Моя дитина робить (1) кроки.

Вправа 7. Поставте кількісний числівник у відповідному відмінку.

1. У вікно я побачив (5) дівчат. 2. У (25) студентів хороші оцінки. 3. Він стрибає на (2) ногах. 4. (3) викладачів викликали до деканату. 5. Розчині у воді (1/3) таблеток.

Прочитайте: десь, багатенько, обирати, виконання, відняти, помножити, порахувати, калькулятор, принеси, таблиця, множення, підкажете, звичайно.

 ↔ **Вправа 8. Прочитайте діалог. З'ясуйте значення незнайомих слів.**

- Привіт Сашко!
- Привіт! Скільки ми не бачились?
- Десь 5 місяців!
- Багато! Як твої справи?
- Гарзд! Перейшов на 3-й курс університету!
- Вітаю! Мені теж залишилось учитися 2 роки! Час обирати тему дипломної роботи.
- У тебе багато вільного часу?
- Зовсім ні. Багато часу займає навчання: заняття в університеті та виконання самостійної роботи.

☺ ↔ ☺ **Вправа 9. Прочитайте діалог. З'ясуйте значення незнайомих слів.**

! вісім – восьми і//о

- Мамо, скажи, скільки буде, якщо від двадцяти восьми відняти дев'ять?
- Дев'ятнадцять, доню.
- А якщо дев'ять помножити на вісім?
- Сімдесят два.
- Мамо, додай, будь ласка, тридцять вісім до сорока трьох.
- Буде вісімдесят один.
- А якщо сорок п'ять помножити на сімнадцять?
- Не знаю, треба порахувати на калькуляторі. Принеси мені його, будь ласка, і сідай поряд, вчи таблицю множення.

 Вправа 10. Запишіть числа словами.
15, 60, 11, 16, 19, 30, 12, 5, 10, 90, 21

 Вправа 11. Замініть кількісні числівники порядковими. Запишіть.

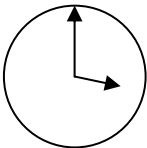
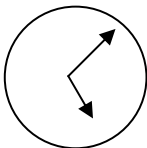
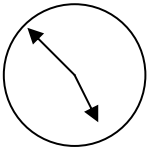
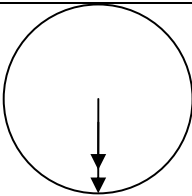
Чотири, три, п'ять, сім, сімдесят, чотирнадцять, тридцять п'ять.

Числівники на позначення часу

☺ ↔ ☺ **Прочитайте діалог. Запитайте час у вашого сусіда.**

- Добрий день! Вибачте, будь ласка, ви не підкажете, котра година?
- Звичайно! Зараз двадцять хвилин на вісімнадцяту.
- Дякую!

Прочитайте.

 <p>Четвёрта година (ранок) Шістнадцята година (вечір)</p>	 <p>Десять хвилин на п'яту (ранок) Десять хвилин на сімнадцяту (вечір)</p>
 <p>За десять п'ята = десять до п'ятої (ранок) За десять сімнадцяту = десять до сімнадцятої (вечір)</p>	 <p>Пів на шосту = пів до шостої</p>

Я прийду́ о п'ятна́дцятій. – **Точне** позначення часу.
Я прийду́ на п'ятна́дцятую. – **Неточне** позначення часу.

- Коли у вас зустріч?
- У понеділок о восьмій.

- Коли нам прийти?
- Приходьте на п'яту.

- 8.15 – чверть на дев'яту
 8.20 – двадцять на дев'яту
 8.30 – пів на дев'яту або пів до дев'ятої
 8.40 – за двадцять дев'ята або двадцять до дев'ятої
 8.45 – чверть до дев'ятої або за чверть дев'ята
 9.00 – дев'ята година

☺ ↔ ☺ **Вправа 12. Прочитайте діалоги. Складіть власний діалог за поданим зразком.**

1.
  - О котрій годині ви прокидаєтеся вранці?
  - О сьомій.
  - О котрій ви снідаєте?
  - О пів на восьму.
  - О котрій ви починаєте працювати?
  - О дев'ятій.
2.
  - На котру годину вас запросили на день народження?
  - На другу.

Вправа 13. Прочитайте речення. Знайдіть числівники. З'ясуйте значення незнайомих слів.

1. Дзвонить будильник. 2. Я прокидаюся о сьомій. 3. Іван іде до університету на дев'яту. 3. Ми обідаємо на великій перерві о пів на першу. 4. Десь на сімнадцяту вони ідуть в басейн. 5. Він лягає близько двадцять третьої. 6. Наше заняття триває дев'яносто хвилин. 7. У нас п'ятихвилинна перерва. 8. У неї багато друзів. Двоє з них - студенти. 8. Зателефонуй мені о восьмій. Я буду чекати. 9. Близько двадцяти процентів студентів нашого університету вчаться на відмінно.

 Вправа 14. Прочитайте текст .

Мій день

Мене звать Микола. Щодня я прокидаюся о сьомій годині ранку. Я прибираю ліжку, роблю зарядку. Потім готую сніданок і снідаю о восьмій.

Потім іду до університету. Мої заняття починаються о дев'ятій годині ранку. Вони тривають до шістнадцятої години. О тринадцятій годині, на великій перерві, я іду обідати до їдальні. Кожного дня я відвідую басейн. Тренування починається о сімнадцятій. Після басейну я відпочиваю: гуляю з друзями або читаю книжки, слухаю музику. О сьомій годині вечора я вечеряю. З восьмої години вечора до десятої я готую домашнє завдання на наступний день. Об одинадцятій лягаю спати.

Запитання до тексту:

1. О котрій годині прокидається Микола?
2. Коли він снідає?
3. О котрій годині починаються заняття в університеті?
4. До котрої години вони тривають?
5. Коли він обідає у їдальні?
6. Коли Микола готує домашнє завдання?
7. Коли він вечеряє?
8. О котрій Микола лягає спати?

Вправа 15. Розкажіть та напишіть про свій день.

✓ Мовний етикет:

Скажіть, будь ласка, котра година? – Quelle heure est-t-il? – What time is it?

О котрій годині можна зателефонувати? – A quelle heure puis-je téléphoner? – When can I call?

Перепрошую, зачекайте хвилинку – Excusez moi, attendez un peu – Pardon, one minute, please.

О котрій починається фільм? – A quelle commence le filme? – When does the film begin?

Словник уроку:

ліжко	гуляти	зарядка	множення
спати	лягати	тривати	прибирати
поряд	перерва	годинник	тренування
басейн	точний	будильник	починатися
процент	таблиця	наступний	прокидатися

Урок 12. Дієслово. Неозначена форма дієслова. Число дієслова. Особи дієслів. Текст „Як студент Алі захворів”.

Дієслово в неозначеній формі відповідає на питання „*Що робити? Що зробити?*”

Прочитайте та порівняйте.

Що?	Що робити?
Подорож	подорожувати
Допомога	допомагати

Зимова **подорож**. Я люблю зимові подорожі. Вони теж люблять **подорожувати**.

Швидка медична **допомога**. **Допомагати** хворим – обов’язок лікаря.

Який?	Що робити?
оздоровчий	Оздоровлювати
	Оздоровлюватись

Оздоровчий курорт. Ми відпочиваємо на **оздоровчому** курорті. Я знаю, що ви любите **оздоровлюватись**.

Який?	Що робити?
Хворий	Хворіти
	Захворіти

Алі **хворий**. Він вчора **захворів**: у нього висока температура, болить голова і горло. Але він не буде **хворіти** довго.

Вправа 1. Прочитайте речення. Знайдіть дієслова у неозначеній формі. Поставте до них запитання.

Ми будемо їхати автобусом.

Я люблю слухати музику і не люблю хворіти.

Мені сказали відвідати лікаря.

Треба поїхати до лікарні.

Нам треба перевірити зір, виміряти вагу, зріст, тиск, зробити флюорографію.

 Вправа 2. Спишіть, підкресліть дієслова, поставте до них запитання.

Аналізувати, аналіз, навчання, навчається, малюнок, малюють, боротьба, бореться, прибирання, прибираємо, білий, біліти, подарунок, подарувати, танець, танцював, робота, робила, плавання, плавали, змагання, змагаємось, передача, передавати, спів, співати, їхати, іде, одужати, хворіти.

Вправа 3. Прочитайте. Поставте запитання до виділених слів.

1. Нам треба багато вчитися. 2. Руслан любить малювати. 3. Сьогодні увечері я буду читати книжку. 4. Він хоче спати. 5. У мене болить вухо. Як мені доїхати до лікарні? Я одужав і не буду хворіти.

 Вправа 4. Прочитайте. Випишіть дієслова в неозначеній формі, поставте до них питання.

Збудувати, чистили, лікував, вчимо, посіяти, берегти, будую, чистити, лікувати, мовчати, лікуєш, ремонтувати, пливуть, радіти, дихаєш, дихати.

 Вправа 5. Запишіть. Замість крапок вставте потрібні дієслова в неозначеній формі.

Слова для довідок: вставати, читати, готувати, зробити, чистити, полоскати.

Я люблю рано ... ,
Багато справ треба ... .
Треба .....цікаві книжки.
Час сніданок собі ... .
Треба ... зуби,
... горло.

 Вправа 6. Складіть і запишіть речення з поданими словами.

Треба допомогти, можна зробити, хочемо вивчити, могу розповісти, треба їхати, хоче оглянути пацієнта.

- ти, - тися

Прочитайте. Порівняйте слова. Чим вони відрізняються?

мити –	митися
готувати –	готуватися
умивати –	умиватися

зустріти –	зустрітися
чистити –	чиститися
грати –	гратися

Вправа 7. Прочитайте. Знайдіть дієслова в неозначеній формі на –ся.

1. Хлопець миється. 2. Сьогодні буду митися. 3. Студент готується до іспиту. 4. Слід готуватися до контрольної роботи. 5. Кіт умивається. 6. Наш кіт любить умиватися. 7. Ми з друзями часто зустрічаємось. 8. Нам треба зустрітися. 9. Дівчинка грається з м'ячем. 10. Дитина хоче гратися.

 Вправа 8. Складіть і запишіть речення зі словами: купатися, готуватися, зустрітися, чиститися.

 Вправа 9. Вставте потрібне дієслово, допишіть речення.

Слова для довідки: виконувати, кататися, летіти, читати, відпочивати.

Я хочу _____ .

Я втомився, буду _____ у _____

3. Моя країна дуже далеко, мушу _____ додому _____ .

4. Час _____ домашнє _____ .

5. Приємно _____ на _____ .

 Вправа 10. Спишіть, вибираючи відповідні за формою дієслова.

1. Дуже важливо (навчити, навчитися) планувати свій час.
2. Студенти будуть (готувати, готуватися) до іспиту.
3. Мені з вами треба (зустріти, зустрітися) в неділю о пів на дев'яту.
4. Я люблю (купати, купатися) в басейні.
5. Лейла любить красиво (вдягати, вдягатися).
6. Ми готуємось (зустріти, зустрітися) своїх батьків.
7. Мені треба (обстежити, обстежитись) у лікарні.
8. Як мені (дістати, дістатися) до поліклініки?

 Вправа 11. I. Прочитайте текст.

Я люблю співати веселі пісні, читати детективи, дивитися комедії, плавати у річці, кататися на велосипеді, слухати популярну музику, готувати смачну їжу.

З предметів я люблю математику та українську мову.

Я люблю такі пори року: зиму та літо.

II. Завдання до тексту:

1. Розкажіть, що ви любите.
2. Запитайте у свого одногруппника або одногруппниці, що він (вона) любить.
3. Заповніть таблицю.
Коли я гуляю, то люблю...

слухати	дивитися на	відчувати

Слова для використання: тепло, музика, дерева, люди, спів птахів, будинки, голоси людей, приємні відчуття

Число дієслів

Прочитайте. Порівняйте пари дієслів. Поставте до них запитання. Чим вони відрізняються?

пише –	пишуть
снідаю –	снідають
вечеряє –	вечеряємо
прочитає –	прочитають
відповідав –	відповідали
робив –	робили
співатиме –	співатимуть
буде лікуватися –	будуть лікуватися

 Вправа 12. I. До поданих іменників доберіть дієслова. Складіть словосполучення. II. Поставте запитання до дієслова. III. Запишіть.

Зразок: Вчитель (що робить?) навчає.

Викладач ... , лікарі ... , автобус ... , діти ... , інженер ... , друзі ... , дощ ... , дерева ... .

Вправа 13. Випишіть дієслова. Поставте до них питання. Визначте число дієслів.

Людське око може розрізняти дуже багато кольорів. 2. У січні були сильні морози. 3. Від холоду жовтіють трави, в'януть квіти. Листочки літають у повітрі і лягають на землю. 4. Азізі треба звернутися до лікаря. 5. Вони поїхали туди автобусом. 6. Деканат знаходиться на вулиці Пушкінській. 7. Ми поверталися додому метро.

 Вправа 14. Визначте число дієслів. З поданими дієсловами складіть речення. Запишіть їх.

Робить, побачать, дивляться, прилетять, зрадіють, заспіває, вилікують, допомагає, їде, іде.

Вправа 15. Прочитайте текст.

I. У нас на занятті працюють всі: один студент читає, другий пише, третій виконує вправу на дошці. Хтось креслить графік, а хтось рахує на калькуляторі. Всі хочуть навчитися, тому кожний студент старається.

Запитання до тексту:

1. Що роблять студенти під час заняття?
2. Опишіть ваше заняття.

II. Усім студентам треба пройти медичний огляд: окуліст перевірить зір, стоматолог – зуби, терапевт послухає серце, поміряє тиск. Медсестра змірить ваші зріст та вагу. У лабораторії вам зроблять аналіз крові. Якщо ви стежите за здоров'ям, ви рідко хворієте.

Запитання до тексту:

1. Що треба зробити студентам?
2. Опишіть, як ви відвідували лікарню.

III. Ми поїхали до університету. Спочатку ми йшли пішки до метро. Потім їхали метро. Коли ми вийшли з метро, Алі сказав: „Ось зупинка трамваю. Може, нам сісти на трамвай чи викликати таксі?” „Ні, - сказали ми йому. – Підемо пішки. Тут недалеко.”

Завдання до тесту:

Розкажіть, як ви їдете до місця вашого навчання.

Особи та дієвідмінювання дієслів

Особа	Однина		Множина	
	I дієвідміна	II дієвідміна	I дієвідміна	II дієвідміна
1	(я) слухаю	бачу	(ми) слухаємо	бачимо
2	(ти) слухаєш	бачиш	(ви) слухаєте	бачите
3	(він, вона, воно) слухає	бачить	(вони) слухають	бачать

Зразок: читати ~~х~~ +ю=читаю, читати ~~х~~ +ють=читають

**Дієвідміна
Запитайте:**

Що вони (Ш особа) роблять?	Вони слухають	І дієвідміна -уть, -ють
Що вони (Ш особа) роблять?	Вони бачать	II дієвідміна -ають, -яють

Вправа 16. I. Прочитайте. Додайте до кожного займенника дієслова, подані нижче.

Слова для довідки: *приїдуть, малюю, співаєш, дружимо, вивчаєте, гуляє.*

Я - ...

Ми - ...

Ти - ...

Ви - ...

Він - ...

Вони - ...

II. Підкресліть дієслова, визначте їх особу і число.

Весною співають птахи. У вівторок буде конференція. До університету я їду автобусом. Ми навчаємося на третьому курсі. „Не розмовляйте, будь ласка,“ - сказав викладач. Ти добре говориш українською! На першому курсі студенти вивчатимуть іноземні мови.

 Вправа 17. До поданих слів доберіть дієслова. Запишіть їх в однині і множині.

Високий хлопець, старе дерево, синій птах, молодий викладач, досвідчена медсестра, сильний вітер.

 ↔ **Вправа 18. Прочитайте діалог. Повторіть за зразком.**

- Вибачте, можна зайти?
- Перепрошую, вам доведеться зачекати.
- Заходьте.
- Як ви себе почуваєте?
- Погано.
- Що у вас болить?
- Горло.
- Я вам призначу ці таблєтки і полоскання. Одужуйте швидше.
- Дякую.

Вправа 19. Прочитайте текст.

Як студент Алі захворів

Завтра буде контрольна робота з хімії. Студент Алі відчув, як у нього підвищується температура, починає боліти горло, очі, руки і ноги, і навіть серце. Отже, він захворів. Що ж робити? Треба відвідати лікаря.

- Ох! Мені потрібна допомога лікаря! – сказав він куратору. Підкажіть, будь ласка, як мені дістатись до лікарні?
- Треба сісти на метро і доїхати до станції „Архітектора Бекетова”.
- А далі треба їхати тролейбусом або автобусом?
- Ні, там ви підете пішки по вулиці Дарвіна.

У студентській лікарні лікар уважно вислухав хворого Алі.

- Доведеться вам пройти комплексне обстеження, зробити аналіз крові.
- Це боляче?
- Ні, не дуже.

Тут Алі подумав, що контрольна робота з хімії – це не так вже і погано. Горло, очі, руки і ноги, і навіть серце вже майже не боліли. Алі пішов додому готуватися до контрольної роботи.

Запитання до тексту:

- Що трапилось з Алі?
- Де був Алі?
- Як він туди дістався?
- Що Алі робив вдома?

✓ **Мовний етикет:**

Перепрóшую, трóхи зачекáйте// вам доведеться зачекати –
Wait for a while, please – Pardon, attendez un peu

Мені потрібна ваша допомога – I need your help – J'ai besoin
de votre aide

Допоможіть мені, будь ласка – Help me, please – Aidez-moi, s'il
vous plait

Як ви себе почуваєте? – How are you? – Comment allez-vous?

Словник уроку:

метро	боліти	лікувати	діставатись
хворіти	трамвай	тролейбус	підказувати
автобус	допомога	допомагати	

Урок 13. Змінювання дієслів за часами, числами й особами. Тексти „Моя майбутня професія”, „Подорож”.

Теперішній час

Вправа 1. Провідмініуйте в теперішньому часі однини і множини такі дієслова: писати, читати, лежати, клеїти.

 Вправа 2. Запишіть речення, поставте підкреслені дієслова у теперішній час.

1. Оксана та Марина співати пісню. 2. У Ахмеда бути кіт. 3. Я лягати спати о 23 годині. 4. Ми готувати сніданок. 5. Степан телефонувати Олексію. 6. Студенти плавати в басейні. 7. Від шести я віднімати три. 8. Азіза захоплюватись хімією. 9. Алі обирати цю професію. 10. Мухамед хотіти бути лікарем. 11. Я мріяти бути вчителем.

Минулий час

Прочитайте. Визначте рід. Поставте запитання до дієслів.
Я, ти, він **роби+в** домашнє завдання і **зробив** його.
Я, ти, вона **роби+ла** домашнє завдання і **зробила** його.
Ми, ви, вони **роби+ли** домашнє завдання і **зробили** його.

 Вправа 3. Прочитайте слова. Поставте до них запитання. Впишіть дієслова минулого часу.

Будували, сяє, одягнули, вилікуєте, збудується, почистив, одягають, вилікував, почистять, приготували, одягнеш, лікує, катався, чистить, буде, зробив, переробив.

Вправа 4. Прочитайте речення. Утворіть минулий час від поданих дієслів.

Ти снідаєш. Ми відпочиваємо. Я оздоровлюю себе. Вони смажать картоплю. Ви вечеряєте. Вона слухає. Він обирає професію фармацевта. Вона хоче бути вчителем.

✎ Вправа 5. Утворіть минулий час від поданих дієслів. Визначте їх закінчення. Запишіть.

Стояти, бігти, купувати, відпочивати.

✎ Вправа 6. Прочитайте уривок з вірша Т. Шевченка „Вечір”. Випишіть дієслова минулого часу. Визначте їх число, рід. Виділіть закінчення.

Покла́ла ма́ти ко́ло ха́ти
Мале́ньких діто́чок сво́їх,
Сама́ засну́ла ко́ло їх.
Зати́хло все. Ті́льки дівча́та
Та солове́йко не зати́х.

✎ Вправа 7. Випишіть дієслова минулого до таблиці.

Однина			Множина
Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	

1. Дідусь був інженером, а бабуся працювала лікарем.
2. Учора ми цілий день каталися на ліжах.
3. Дерево виросло дуже швидко.
4. Канікули минули як один день.
5. Студент написав заяву на ім'я ректора.
6. Ми зустріли Новий рік разом.
7. Старий лікар лікував мене від застуди.
8. Я хочу винайти ліки від СНІДу.

Вправа 8. За допомогою іменників утворіть словосполучення. Визначте відмінок іменників.

Слова для довідки: на трамваї, на стільці, до лікаря, брата, віри, олівцем, книжку, авто, мамі, про родину, вправу, другу, через річку, додому, з друзями, над полем.

Сидить (на чому?)	Літав (над чим?)
Побачив (кого?)	Вчився (з ким?)
Малює (чим?)	Дає (кому?)
Читає (що?)	Думає (про що?)
Подарував (кому?)	Їде (на чому?)
Написав (що?)	Вивчив (що?)
Переплив (через що?)	Прийшов (до кого?)
Приїхав (куди?)	Обрав (що?)

Майбутній час

Вид форми	Проста форма	Складна форма	Складена форма
Схема творення	префікс + основа теперішнього часу	інфінітив + суфікс -м- + особове закінчення	форма дієслова бути + інфінітив
Приклади	напишу напишеш напише напишемо напишете напишуть	писати +м+у=писатиму писати+ м+еш=писатимеш писати+м+е=писатиме писати+м+емо=писатимемо писати+ймете=писат писати+м+ете=писатимете писати+м+уть=писатимуть	буду писати будеш писати буде писати будемо писати будете писати будуть писати

 Вправа 9. Прочитайте подані слова. Поставте до них запитання. Випишіть дієслова майбутнього часу.

Писа́тиму, працює, спишу́, працювали, засну, віросло, буду і́хати, попрацюва́в, напишу́, приїхали, написали, буду працювати, іде, і́хатиму, думаю, будемо писати, писав, і́хав, і́хатимемо, будуть готува́ти, обідатиму, працювало, буду сміятись, сміятимусь.

Вправа 10. Провідмінійте подані дієслова в майбутньому часі.

Читати, робити, поспішати, летіти, лікувати, допомагати.

Вправа 11. Від поданих дієслів утворіть дієслова майбутнього часу за зразком.

Зразок: писати – напишу, писатиму, буду писати.

Писати, ходити, літати, малювати, допомогти, працювати.

Вправа 12. Подані дієслова поставте в 1-й особі однини і множини майбутнього часу.

Плава́ти, крича́ти, митися, сходити, одержувати, зеленіти, вкрива́тися.

 Вправа 13. I. Прочитайте. Поставте подані дієслова в 3-й особі однини і множини майбутнього часу. II. Складіть з ними речення. III. Запишіть.

Вивча́ти, одержувати, віта́ти, говорити.

 Вправа 14. I. Прочитайте. Поставте подані дієслова в указаних у дужках особі й числі майбутнього часу. II. Запишіть. III. Позначте закінчення.

Леті́ти (3-тя особа однини), змага́тися (2-га особа множини), вари́ти (2-га особа однини), сиді́ти (1-ша особа однини), ди́хати (2-га особа однини), допомогти́ (1-ша особа множини), відпочива́ти (3-тя особа однини), вмива́тися (1-ша особа множини), написа́ти (2-га особа множини).

☺ ↔☺ Вправа 15.

а) Прочитайте діалог. Складіть власний діалог за поданим зразком.

- Яку професію ви обрали / Ким ви хочете бути?
- Я хочу бути (стати) лікарем.
- Чому ви вирішили обрати цю професію?
- Я хочу допомагати людям, лікувати різні хвороби.

б) Дайте відповідь на запитання:

- Хто за фахом ваші батьки?
- А ким хочете стати ви?
- Чим вам подобається ця професія?

в) Прочитайте. Складіть власний діалог.

- Хто ви за професією? (яка ваша професія?)
- Я лікар (конструктор, водій).
- Ким ви працюєте?
- Я працюю викладачем (секретарем, програмістом).
- Де ви працюєте?
- Я працюю в медичному інституті (на заводі, в лікарні, на залізниці).
- Медицина (сільське господарство, техніка, архітектура) ваше покликання?
- Так, я працюю із задоволенням.

📖 Вправа 16. I. Прочитайте текст.

✍️ II. Випишіть дієслова, визначте, де це можливо, їх час, особу, рід та число.

III. Розкажіть, ким ви хочете бути.

Професія – провізор.

Я давно вирішила, що допомагатиму людям. Тому вступила до Національного фармацевтичного університету. Після закінчення навчання я буду провізором. Я навчуся робити лікарські препарати. Вивчу, як лікуються різні хвороби. Це дуже відповідальна професія. Тому я прагну добре вчитися. Крім того, намагаюся бути

тактовною, доброзичливою. Вчуся правильно спілкуватися з людьми. Також я веду здоровий спосіб життя: займаюся спортом, не палю. Ще я мрію винайти ліки від раку.

Я пишаюся обраним фахом!

Вправа 17. Визначте час дієслова.

Він співав, іспити будуть складати в червні, професор лікує хворобу, автомобіль їде повільно, я це зроблю, він це не робитиме, діти співають пісню, ми будемо обідати пізніше, аспіранти пишуть дисертацію.

📖 Вправа 18. Прочитайте текст .

Подорож

Улітку багато людей в Україні подорожують. Подорожувати можна літаком, автобусом, поїздом, автомобілем, велосипедом або навіть пішки.

В Україні багато історичних пам'яток, оздоровчих курортів, а також різних місць відпочинку.

Часто люди в Україні подорожують влітку та восени під час відпусток. Але поширені й зимові подорожі у гірську місцевість, до моря тощо. Найбільш популярними місцями для подорожей є гори в Карпатах на Заході України, а також узбережжя Криму біля Чорного моря на півдні країни.

Стає поширеним й так званий „зелений” туризм: відвідування селищ із чудовими українськими краєвидами, перебування на природі.

Запитання до тексту:

- Чим подорожують українці?
- У яку пору року здійснюється найбільша кількість подорожей?
- Які місцевості є найулюбленішими місцями відпочинку українців?

I. Підготуйте на основі цього тексту розповідь про подорож до України за такими питаннями:

- Чому ви вирішили приїхати до України?
- Чим ви їхали в Україну?
- Хто вас зустрів?

- Що вас найбільше здивувало?
- Що найбільше сподобалось/ не сподобалось, вразило?

✓ **Мовний етикет:**

Пере́прошую, я за́пізнився – Pardon, I am late – Pardon, je suis en retard

Скажіть, будь ласка, хто ви за фа́хом// за профе́сією – Tell me, please, what is your profession? – Dites, s'il vous plait, quelle est votre spécialité?

Це моє покли́кання – It is my calling – C'est ma vocation

Словник уроку

фах	профе́сія	фармаце́вт
мрі́яти	по́дорож	відпочи́нок
оби́рати	вина́йти	таланови́тий
краєви́д	змага́тися	відпові́дальний
прові́зор	здивува́ти	доброзичли́вий

Урок 14. Особливі форми дієслова: дієприкметник та дієприслівник. Текст “Студент Алі в бібліотеці”.

Основа інфінітива та основа теперішнього часу

ПИСА-ТИ – основа інфінітива

ПИСЬ-УТЬ - основа теперішнього часу

Вправа 1. Визначте в дієсловах основу інфінітива та основу теперішнього часу.

Жити, живуть, бігти, біжать, любити, люблять, спати, сплять, читати, читають, малювати, малюють.

Дієприкметник Активні дієприкметники

ПРАЦЮВАТИ + ЮЧ (ИЙ) = ПРАЦЮЮЧИЙ

Механізми, які працюють = працюючі механізми

Порівняйте прикметники і дієприкметники за наведеною таблицею.

Питання	Прикметник	Дієприкметник активний стан, теперішній час
<i>Який?</i>	зелений	зеленіючий (= який зеленіє)
<i>Яка?</i>	зелена	зеленіюча
<i>Яке?</i>	зелене	зеленіюче
<i>Які?</i>	зелені	зеленіючі
		Дієприкметник активний стан, минулий час
<i>Яке?</i>		пожовкле посивіле

Листя, яке по^жо^вк^ло = **По^жо^вк^ле** листя

Вправа 2. Утворіть активні дієприкметники від наступних дієслів.

Активувати, лікувати, зволожувати, знеболювати.

Пасивні дієприкметники

Хліб, який спеклі (хтось спік) = **Спечений** хліб

! к//ч   С+ПЕК~~Ж~~+ЕН = СПЕЧЕНИЙ
 НАПИСА~~Ї~~+Н(ИЙ) = НАПИСАНИЙ
 ПОЛІ~~Ї~~+Т(ИЙ) = ПОЛІТИЙ

вірш, який написали = написаний вірш
 формула, яку вивчили = вивчена формула
 квіти, що полили = політі квіти

!д//дж   дерево, яке посадили = посажене дерево
 пальта та костюми, які шили шевці – шиті
 пальта та костюми
 креслення, яке стерли – стерте креслення

Вправа 3. Утворіть пасивні дієприкметники від дієслів.

Писати, малювати, читати, шити, робити.

Вправа 4. Замініть дієслова пасивними дієприкметниками. Запишіть.

Зразок: Вправи, які написали – написані вправи.

Вода, яку вилили; схема, яку накреслили; обід, який приготували;
 постіль, яку застелили, телефон, який відремонтували, вікно,
 яке помили.

! При творенні пасивних дієприкметників за допомогою суфікса –ен(ий) кінцеві приголосні основ змінюються так:

д//дж – народити – народжений
зд//ждж – виїздити – виїжджений
з//ж – виразити – виражений
с//ш – погасити – погашений
к//ч – пекти – печений
ст//щ – пустити – пущений

✍ Вправа 5. Утворіть пасивні дієприкметники від дієслів. Запишіть утворені словосполучення.

Дитина, яка народилася; хліб, що спекли; звір, якого випустили.

Вправа 6. Знайдіть дієприкметники. Визначте час і стан дієприкметників, рід, число, відмінок.

По дорозі йшли дві жінки, голови їх були вкриті хустками. 2. Прочитана студентом книга лежала на столі. 3. Дім блищить помитими вікнами. 4. Розгорнутий зошит лишився лежати на столі. 5. Іспит був складений всіма студентами. 6. До гуртожитку, відремонтованого у червні, поселили студентів-іноземців. 7. Рюкзак лежить на пофарбованому у синій колір стільці.

! Після літер б, п, в, м, ф в основах дієприкметників із суфіксом –ен(ий) з'являється л: купити – куплений, зловити – зловлений.

Вправа 7. Утворіть від поданих дієслів пасивні дієприкметники. Складіть із ними речення.

Прочитати, написати, принести, зламати, пошити, підкреслювати.

Вправа 8. Поставте слово в дужках у потрібну форму.

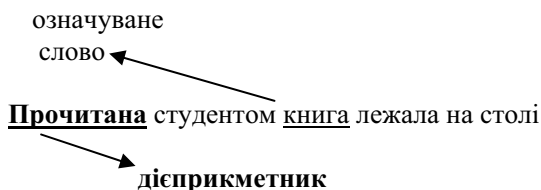
На підлозі лежали (розсіпати) папірці. 2. На стіні (намалювати) сонце. 3. Я не бачу (написати) на дошці вправу. 4. Дівчинка збирала (розкидати) іграшки. 5. Сьогодні я піду забирати (замовити) вчора квитки. 6. На стільці висів (зшити) кравцем костюм. 7. Тут (записати) (вивчити) мною слова. 8. Перепишіть у зошит (виконати) вправу.

**✍ Вправа 9. Прочитайте. Поставте запитання до слів.
Запишіть за зразком.**

Зразок: (що) твір, (який?) написаний (ким?) студентом;

Малюнок, намальований дівчинкою; двері, зачинені мною;
книжка, подарована другом.

Дієприкметниковий зворот

Вправа 10. Поставте, де потрібно, кому.

На землі лежить зів'яле листя. 2. Листя зірване вітром падає на землю. 3. А на клумбі є квіти вирощені дбайливими дівочими руками. 4. Смак спеченого бабусею хліба онуки запам'ятають на все життя. 5. На полях залишився незібраний врожай.

Дієприслівник

Прочитайте та порівняйте.

Після прочитання книги вона пішла плавати = *прочитавши* книгу, вона пішла плавати.

Хлопець ішов і співав = хлопець ішов *співаючи*.

Ми склали іспит і пішли у кіно = *склавши* іспит, ми пішли у кіно.

Наприклад:

Астроно́м досліджує ко́смос, спостеріга́ючи за зірка́ми.

Дієприслівник (додаткова дія)

Дієслово (головна дія)

Творення доконаного та недоконаного виду дієприслівника

Вправа 11. Знайдіть дієприслівники, визначте їх вид (доконаний/недоконаний).

1. Вивчаючи історію рідної країни, ми дізнаємося багато цікавих фактів. 2. Я радію, дивлячись на своїх дітей. 3. На великій швидкості авто їде по дорозі, долаючи кілометр за кілометром. 4. Ми, награвшись, поверталися додому. 5. Прийшовши до крамниці, ми почали вибирати подарунок братові. 6. Виконавши домашнє завдання, можна відпочити разом із друзями. 7. Зібравши речі, чоловік викликав таксі.

Вправа 12. Утворіть дієприслівники доконаного або недоконаного виду від поданих дієслів. Складіть з ними речення.

Зустріти, малювати, посміхнутися, читати, йти, працювати, написати.

Вправа 13. Знайдіть дієприкметники та дієприслівники. Визначте стан, вид дієприкметників та вид дієприслівників. Поставте, де потрібно, коми.

1. Ціле літо працювали селяни на городах не зважаючи на спеку. 2. Ліки винайдені харківськими фармацевтами продаються в аптеках міста. 3. Виконуючи всі поради лікаря людина одужує швидше. 4. Цей препарат має знеболювальну дію. 5. Стіни у

коридорі пофарбовані у зелений колір. 6. Зустрічаючи гостей моя мати завжди привітно посміхається. 7. Тільки підготовлені фахівці можуть працювати в аптеках. 8. Прибулі гості розмішалися біля зупинки автобуса. 9. Дивлячись крізь вікно я бачу розквітлу яблуню.

 Вправа 14. I. Прочитайте. Порівняйте. Якими частинами мови є ці слова? II. Складіть з кожним словом речення. Запишіть.

Працюють – працюючі – працюючи

Шанують – шануючі – шануючи

Співають – співаючі – співаючи

 ↔ **Вправа 15. Прочитайте діалог. Повторіть із сусідом.**

- Доброго дня.
- Добрий день. Читацький квиток, будь ласка.
- Прошу.
- Мені потрібен підручник із неорганічної хімії.
- Хто автор цього підручника?
- Сергійчук.
- Ви робили замовлення?
- Ні.
- Перепрошую, але ця книжка вже видана, з нею працюють в читальному залі.
- Це єдиний примірник?
- Так.
- Допоможіть підшукати літературу з цієї теми, будь ласка.
- Хвилинку, я покличу консультанта.
- Дякую.

Вправа 16. Прочитайте текст.

Студент Алі в бібліотеці

Мухамад вчиться на 4 курсі. Він знає, як користуватися бібліотекою. Алі попросив Мухамада допомогти підшукати літературу для реферату.

- Дивись, Алі, тут розташована навчальна література. А на цих полицях лежать словники.
- Як мені дізнатися, що і де знаходиться?
- Запитай у консультанта або читай ці таблички. Тут написано назву предмета, спеціальності або розділу науки.
- А якщо я точно не знаю автора або забув назву книги?
- Тоді замість алфавітного скористайся тематичним каталогом.
- Що значить «алфавітний каталог»?
- Це прізвища авторів і назви книг, впорядковані за алфавітом.
- А що таке тематичний каталог?
- Тут впорядковані книжки за темами. А до цього столу підходять студенти із прочитаними книжками, щоб їх здати.
- Якщо мені щось не зрозуміло, у кого я можу запитати?
- У бібліотекаря-консультанта. До речі, зараз запитаємо: що ви можете порадити своїм читачам?
- Збираючись до бібліотеки, не забудьте взяти з собою читацький квиток, папір, на якому будете писати та ручку. Точно з'ясуйте за каталогом, які вам книжки потрібні та хто їх автор. Оскільки ви не єдиний відвідувач, зберігайте тишу! Ретельно попрацювавши, ви напишете гарний реферат!

Запитання до тексту:

1. Куди ходив Алі?
2. Хто допомагав Алі?
3. Хто ще може допомогти знайти потрібну книгу?
4. Що треба обов'язково взяти до бібліотеки?
5. Які каталоги є в бібліотеці? Чим вони відрізняються?

Завдання до тексту:

Знайдіть дієприкметники, визначте їх рід, число, відмінок.

✓ **Мовний етикет:**

Підкажіть, будь ласка, на якому поверсі знаходиться бібліотека? – Tell me please, on what floor is the library? – Dites, s’il vous plait, où se trouve la bibliothèque?

Можна взяти книжки з цієї полиці? – Can I take books on this bookshelf? – Puis-je prendre ces livres de ce rayon?

Скажіть, будь ласка, коли виконають моє замовлення? – Tell me please, when do you fulfil my requirement? – Dites, s’il vous plait, quand réalisez-vous ma demande ?

Словник уроку:

читач	відвідувач	читальний зал
каталог	примірник	зберігайте тишу
єдиний	замовлення	читацький квиток
реферат	впорядкований	бібліотекар-консультант

Урок 15. Прислівник як частина мови. Вживання прислівників з іншими частинами мови. Тексти „Мій будинок”, „Моя кімната”.

Прочитайте та порівняйте слова у другому та четвертому
стовпчиках.

Питання		Питання	Прислівники
(який?)	швидкий	(як?)	швидко
(скільки?)	трос	(наскільки?)	втрос
(який?)	частий	(як?)	часто
(що?)	день	(коли?)	вдень
(котрий?)	перший	(як?)	по-перше
(що?)	вечір	(коли?)	увечері
(який?)	традиційний	(як?)	традиційно
(який?)	український	(як?)	по-українськи
(який?)	арабський	(як?)	по-арабськи
(який?)	французький	(як?)	по-французьки

Вправа 1. Прочитайте. Поставте запитання до виділених слів.

М'яч вдарив його *в бік* – він подивився *вбік*.

Я поспішав *на зустріч* – *назустріч* мені йшли люди.

Я підходив *до дому* – ми повертались *додому*.

Прислівники місця

Прочитайте. З'ясуйте значення слів.

трикутник
близько від
квадрата

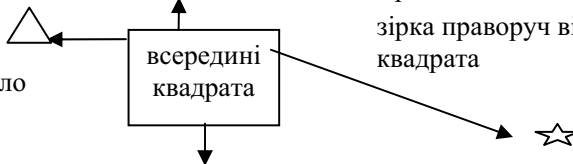
вгорі, вгору

зірка зовні квадрата,

зірка далеко від квадрата,

зірка праворуч від
квадрата

трикутник коло
квадрата

трикутник
ліворуч від
квадрата

знизу, додолу, вниз

Вправа 2. Опишіть те, що знаходиться на малюнку, використовуючи прислівники.

- а)
- б)
- в)

Прислівники часу

Прочитайте. З'ясуйте значення слів.

вчора → сьогодні → завтра
раніше, колись → зараз → пізніше, потім

Вправа 3. Складіть словосполучення зі словами: вгорі, знизу, всередині, близько, вранці, вперед.

✎ Вправа 4. I. Прочитайте прислівники-антоніми. Складіть з ними 5 речень. II. Запишіть.

Зразок: Університет далеко, а гуртожиток близько.

Далеко – близько	Швидко – повільно
Високо – низько	Ретельно – недбало
Праворуч – ліворуч	Добре – погано
Широко – вузько	Зверху – знизу

Уживання прислівників з іншими частинами мови

Вправа 5. I. Прочитайте. Зверніть увагу на прийменники та сполучники, які вживаються разом із прислівниками. II. Запам'ятайте виділені конструкції. III. Визначте відмінки підкреслених слів.

1. Мій університет знаходиться близько до мого гуртожитку.
2. Гори знаходяться далеко від нашого міста. 3. Вулиці розташовані паралельно. 4. Праворуч від бібліотеки розташований читальний зал. 5. На фотокартці ліворуч від мене мій брат. 6. Він бігає швидше за мене. 7. Вони стрибають вище, ніж я. 8. Моя сестра нижча від мене. 9. Вона знає це краще за нього.

✎ Вправа 6. Вставте потрібний прислівник.

1. Дерево росте _____ від будинку. 2. Сідай _____ мене. 3. Після лікарні треба повернути _____. 4. Стадіон розташований _____ гуртожитку. 5. Скільки залишилось до річки, _____? Ні, _____. 6. Підніміть очі _____, ви побачите гарний малюнок.
7. - Це ваш дім?
- Так.
- А де ж ваші батьки?
- _____.

✎ Вправа 7. Вставте потрібний прислівник.

1. _____ я складав залік з алгебри. 2. _____ я граю у шахи.
3. Я _____ не читав цієї книжки. 4. Я подивлюсь цей фільм _____. 5. _____ я люблю плавати в річці. 6. _____ я піду

до історичного музею. 7. _____ я обов'язково поїду до Франції.
8. _____ мої батьки жили у селі. 9. _____ я займаюся спортом.

 Вправа 8. I. Прочитайте речення. З'ясуйте значення виділених прислівників. II. Складіть аналогічні речення, скориставшись наведеними прислівниками причини. Запишіть.

1. Я мимоволі подивився у вікно, почувши як зупиняється авто.
2. Алі не склав сесію. Зг'ярячу батько сказав йому багато образливих слів. 3. Вранці сусід питав мене, котра година, але я спросоння нічого не зрозумів. 4. Оптиміст не плаче з горя, песиміст – не сміється з радості.

 Вправа 9. Вставте потрібний прислівник.

Слова для довідки: добре, повільно, цікаво, швидко, гарно, лагідно, весело.

Хлопець біжить _____. 2. Дідусь іде _____. 3. Викладач розповідає _____. 4. Пташка співає _____. 5. Матуся говорить _____. 6. Студент відповідає _____. 7. Я _____ зрозумів цю тему. 8. Дівчатам _____, вони танцюють.

 Вправа 10. Складіть 3 речення з прислівниками-антонімами. Запишіть.

Зразок: Мені сумно, а Алі весело.

 Вправа 11. Вставте потрібний прислівник.

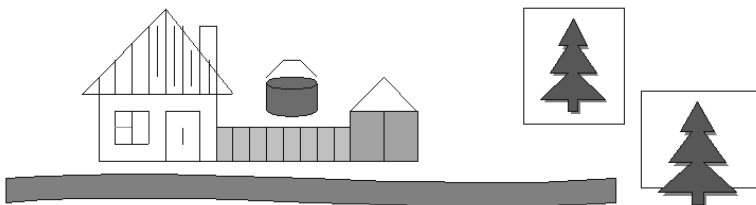
Слова для довідки: відмінно, багато, швидко, обережно, добре.

1. У досвідченого лікаря _____ пацієнтів. 2. Гарний водій їде не тільки _____, а _____. 3. Економіст повинен _____ знати математику. 4. Я все _____ розумію.

☺ ↔ ☺ **Вправа 12. Прочитайте діалог. Складіть власний за поданим зразком.**

- Вам подобається ваша кімната?
- Так, вона затишна і тепла.
- Що знаходиться у вашій кімнаті?
- Чудові нові меблі: синя канапа, стільці, стіл. На ньому стоїть комп'ютер.
- У вашій кімнаті є вікна?
- Звичайно, а на підвіконні я поставила квіти. Заходьте до мене у гості.
- Дякую, обов'язково завітаю.

📖 **Вправа 13. Прочитайте текст.**

Мій будинок

Менé звать Ми́кола. Я живу в місті Мерéфа Харківської області в приватному будинку. Він знаходиться недалéко від цéнтру міста. Поряд з ним розташовані невеликі сусідські будинки.

Мій будинок цегляний, одноповерховий. Високо на даху є труба́. Її видно здалека. У середині будинку просторо́. У будинку чотири кімнати (вітальня, дві спальні, кабінет), ванна кімната та кухня. На стінах та на стелях кімнат усюди шпалéри. Кухня минулого року обкладена кахлем. Високо на стелях висять яскраві люстри. Прямо по коридору на підлозі лежить шерстяна доріжка. Праворуч та ліворуч – по дві кімнати.

Підлога в моєму будинку дерев'яна. Опáлення парове́. Знизу вгору в кімнатах тягнуться труби.

Будинок знаходиться на просторому дворі. Навколо будинку ростуть дерева – сосни. Праворуч від будинку стоїть металевий

гараж. Там невелика майстерня. Посеред двору – колодязь. Навколо двору – дерев'яний паркан.

Запитання до тексту:

1. Де живе Микола?
2. Що знаходиться у будинку Миколи?
3. Що знаходиться на подвір'ї біля будинку?

Завдання до тексту:

1. Знайдіть прислівники. З'ясуйте їх значення.
2. Опишіть свій дім або приватний будинок ваших рідних чи знайомих, використовуючи прислівники (не)далеко, поряд, прямо, високо, праворуч, ліворуч, знизу, вгору, посеред, поряд, широко, усюди, там, просторо, навколо, здалека, усередині.

 Вправа 14. Прочитайте текст.

Моя кімната

Це моя кімната. На стінах – рожеві шпалери, на підлозі – коричневий килим. Два великі вікна прикрашені чудовими червоними портъерами. Мое ліжко стоїть біля стіни, воно вкрите білою ковдрою, під ним лежить валіза. Біля ліжка – тумба з лампою.

Я із задоволенням читаю ввечері. Ліворуч від вікна стоїть стіл, на ньому комп'ютер. Вгорі над столом розташовані полиці із книжками. Ще в кімнаті є дві шафи: для книжок та одягу. Праворуч від вікна стоїть люстерко, а над ним висить годинник.

Завдання до тексту:

1. Перекажіть текст.
2. Опишіть свою кімнату, скориставшись прислівниками, наведеними у вправі

✓ **Мовний етикет:**

Адресат – Addressee – Addressee

Адресант – Sender – Sender

Підкажіть, за якою адресою мені звернутись –

Tell me please, whom I can address to – Dites, s’il vous plait, à qui puis-je m’adresser

Заходьте до мене в гості – Visit me, please – Venez me voir

Дякую, обов’язково завітаю – Thanks, I’ll visit you – Merci, je vais venir vous voir

Словник уроку:

дах	вгору	посеред	ліворуч
знизу	усюди	просторо	навколо
поряд	підлога	праворуч	усередині
прямо	високо	колодязь	просторий
валіза	здаєка	(не)далеко	

Урок 16. Уживання прийменників та сполучників. Вигуки. Текст „Моє хобі”

Прийменник

Прочитайте. Зверніть увагу на прийменники. З'ясуйте їх значення.

1. Під час заняття я часто відповідаю. 2. У нашої групи вчора був іспит з хімії. 3. Мій батько працює на заводі, брат – на фабриці, а мама в університеті. 4. Через два тижні ми їдемо додому. 5. Післязавтра ми поїдемо на екскурсію в Карпати.

Вправа 1. Вставте потрібний прийменник.

Слова для довідки: після, на, з, у, в, до, о, біля, за, серед, через, над.

1. ... навчання студенти ідуть гуляти... парк. 2. ... мені синій светр, а ... тобі – червоний. 3. ... університеті багато аудиторій. 4. Завтра ... нас іспит ... математики. 5. ... кімнаті ... столом сидить кіт. 6. Я сиджу праворуч ... дверей, але ліворуч ... вікна. 7. ... дошкою висить плакат. 7. ... організмі існує багато систем. 8. ... три тижні я поїду ... екскурсію ... Іран. 9. Позавчора ... мене приїжджали батьки. 10. Брат старший ... мене. 11. Університет більший ... гуртожиток. 12. ... мене сидить Хішам. 13. ... дев'ятій годині я іду в університет. 14. ... тиждень у нас канікули. 15. ... студентів багато іноземців.

 Вправа 2. Складіть і запишіть речення з прийменниками: з, у, в, на, через, о, за, над, під, навколо.

Вправа 3. Визначте відмінок підкреслених слів, зверніть увагу на вживання прийменників.

1. Біля гуртожитку тече річка. 2. З-під хмар виглядає сонце. 3. Близько вісімнадцятої години я йду на тренування. 4. Академія управління персоналом створена при Президентові України. 5. Я прокидаюсь о сьомій годині. 6. При дорозі росте трава. 7. Студент не з'явився на заняття через хворобу. 8. Через місяць

багато студентів-іноземців поїдуть додому. 9. Напроти мене сидить інший студент. 10. У бібліотеці є підручники з математики. 11. Молодь виступила проти війни. 12. Я з братом граю в шахи. 13 Під час перерви ми ходимо в їдальню. 13. Через вас я запізнився на заняття! 14. Навколо будинків ростуть дерева.

Прочитайте речення. Порівняйте.

1. Я йду на зустріч з друзями. Я йду тобі назустріч. 2. Олена підняла очі вгору. 3. В горі зроблено тунель. 4. Фарід та Фаб'єн їдуть додому у червні. До дому викладача нам йти недалеко.

✍ Вправа 4. Складіть словосполучення з наведеними словами.

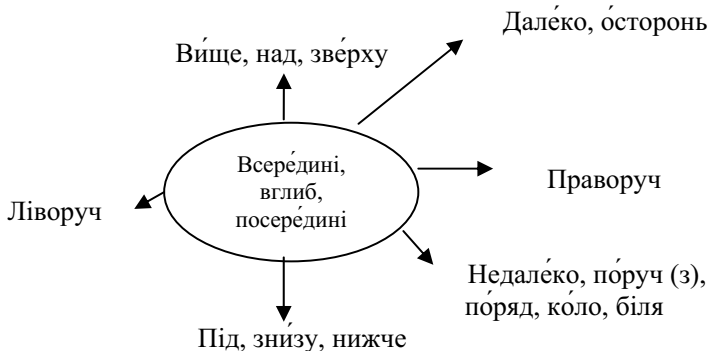
Зранку, з ранку, вдень, у день, спочатку, з початку.

✍ Вправа 5. Вставте потрібний прийменник. Визначте відмінок підкресленого іменника.

Слова для довідки: через, о, з, перед, до, на, між, крізь, у.

1. Книжки лежать   столі. 2. Діти ходять   школи. 3. Я сиджу Оксаною та Імадом. 4.   вікно світить сонце. 5. «   нами дуже цікава картина», – сказала викладач. 6. Я приїду   місяць. 7. Я встаю   сьомій годині ранку. 8.   бібліотеці я взяв підручник   хімії.

✍ Вправа 6. I. Розгляньте малюнок. З'ясуйте значення прийменників. II. Складіть речення з цими прийменниками. Запишіть.

Вправа 7. Прочитайте. Зверніть увагу на сполучники. З'ясуйте їх значення.

Хімія і біологія; квіти та дерева; ні риба, ні м'ясо; не тільки студенти, а й викладачі; свіжий, але солоний; зробили, однак пізно; або в понеділок, або в п'ятницю; то швидко, то повільно; вчуся, тому що подобається; повільно, проте правильно; якби я вмів співати, то виступав би разом з вами; Асма їздила до бібліотеки для того, щоб написати реферат; великий, як гора.

☺ ↔ ☺ Вправа 8. Прочитайте. Знайдіть сполучники та прийменники; а також іменники у кличному відмінку.

- Привіт, Самуїле.
- Привіт, Юзефе!
- Ти зараз вільний?
- Ні, тому що мені час іти до університету.
- Шкода! Якби ти був вільний, ми могли б сходити на стадіон, пограти у футбол.
- А ти чому не йдеш до університету?
- У нас сьогодні немає занять, але вдень я іду до бібліотеки, щоб написати реферат.
- Тоді давай зустрінемося увечері близько сьомої години.
- Гарзд! Сходимо до інтернет-кафе, якщо ти не проти.
- Отже, зустрінемося увечері?
- Так!
- Тоді бувай!
- Бувай!

Вправа 9. Вставте потрібний сполучник.

Слова для довідки: *зате (проте); тому що; і; якби; для того щоб.*

1. Я не вивчив діалог, ... хворів. 2. Я вивчив напам'ять мало віршів, ... дуже добре їх пам'ятаю. 3. Сьогодні у нас заняття з фізики, математики ... української мови. 4. ... у мене було більше

вільного часу, я би займався спортом. 5. ... написати реферат, я декілька разів ходив до бібліотеки в університет. 6. Зранку ... вдень ми вчимося: читаємо, пишемо у зошитах ... на дошці, відповідаємо на питання викладача. 7. Я люблю вчити і хімію, ... фізику, ... іноземну мову. Особливо мені подобається біологія, ... я хочу бути лікарем.

Вправа 10. Вставте потрібний сполучник.

1. Я застудився, _____ з'їв холодне морозиво. 2. Марійка виграла змагання з плавання, _____ багато тренувалася. 3. Ми гучніше увімкнули магнітофон, _____ всім було чути музику. 4. Ми дуже скучили за батьками, _____ зараз не зможемо поїхати додому. 5. Ми сиділи вдома, _____ не скінчився дощ.

Вигук

Прочитайте вигуки та речення з ними, які виражають різні почуття.

Радість, захоплення

О! Ах! Ой! Ох! Ого! Браво! Слава богу!

Приклади: 1. Ой, яка ж ти гарна! 2. Слава богу! Повернувся!

3. Ах, як мені добре!

Неприємні почуття, біль

Ой! Ай! Ох!

Приклад: 1. Ох! Ох! – стогне хворий чоловік. 2. Ай! Руку вколота.

Страх

Ах! Матінко моя! Лишенько!

Приклад: Матінко моя! Лишенько! Рятуйте! – кричить налякана жінка.

Іронія

Гм... Ов-ва!

Приклад: Ов-ва, це звідки ж такі розумні приїхали?

Докір

Ех! Ой! Тю!

Приклад: Ой! Що ж ти наробив!

Недовіра, сумнів

Еге! Тю!

Приклад: Еге! Здається, ми нікуди на такому авто не поїдемо.

Спонування до дії

Стоп! Годі! Цить! Геть! Досить!

Приклад: Цить! Щоб всі сиділи тихо! Геть від мене!

Привітання, прощання, подяка

Добридень! На добраніч! Прощай! Спасибі!

Приклад: Прощайте, чекайте на мене взимку!

Вправа 11. Прочитайте речення, знайдіть вигуки, з'ясуйте їх значення.

1. Ох! Важкі речі! 2. О! Ви мені й потрібні! 3. Тю! Навіщо ти це взяв? 4. Ого! Де ви стільки ягід знайшли? 5. Можна ваш олівець? Будь ласка! 6. Лягайте спати! На добраніч! 7. Цить! Нічого не чути! 8. Припиніть! Годі! 9. Тьох-тьох-тьох, – співає соловейко. 10. Не встигли підійти, як він гульк у воду!

Вправа 12. Визначте, яким тваринам (півень, соловейко, зозуля, кіт, коза) належать вигуки:

Кукуріку! Бе-е! Тьох! Ку-ку! Ня-а-ав!

Вправа 13. Складіть діалог з вигуками мовного етикету. Запишіть.

Будь ласка! На добраніч! Дякую!

☺ ↔ ☺ Вправа 14. Прочитайте діалог. Знайдіть у ньому сполучники та вигуки. З'ясуйте їх значення.

- Привіт, Саїде, як справи?
- Гаразд, а в тебе, Сашко?
- Теж добре!

- Чи не бачив ти, часом, Імама? У мене є для нього новини.
- Позавчора я був з ним у бібліотеці.
- Саїде, якщо побачиш його знову, передай йому листа. Я їду додому, тому не зможу це зробити сам.
- Добре, Сашко! Бо я гадаю, що побачу Імама у кав'ярні сьогодні увечері. У вихідні ми туди часто ходимо.
- Тримай листа! До побачення!
- Бувай, Сашко!

☺ ↔ ☺ **Вправа 15. Прочитайте діалог. Складіть власний діалог за наведеним зразком.**

- Чи є у вас захоплення (хобі)?
- Так, я із задоволенням вирощую квіти у себе на балконі. А чим захоплюєтеся ви?
- А мені подобається подорожувати, під час відпусток я об'їхав майже всю Україну.
- Ви їдете поїздом чи на приватному авто?
- Поїздом, але лише до конкретного населеного пункту. Красу України не зрозуміти з вікна поїзда. Спаковую рюкзак, беру намет, відеокамеру, і мені підкоряються зелені лани і гори.

📖 **Вправа 16. Прочитайте текст.**

Хобі

Майже в кожній людині є певне захоплення (хобі). Хтось любить малювати, інший – читати, дивитися фільми, слухати музику або рибалити. Є такі, хто подорожує, колекціонує якісь речі (марки, картини), захоплюється розведенням домашніх чи екзотичних тварин.

Ці захоплення приносять людям радість, наповнюють їхнє життя додатковим сенсом.

Хобі з'являється у кожного по-різному. Дехто займається ним з юнацтва, а буває, що захоплення чимось починається у похилому віці. Не має значення, чим ви захоплюєтесь. Головне, щоб ваше захоплення не шкодило здоров'ю (як, скажімо, екстремальні види спорту), приносило вам задоволення та не заважало оточуючим.

Завдання до тексту:

Перекажіть текст.

Вправа 18. Прочитайте.

Моє хобі

Моє хобі – розведення тварин. У мене живуть собака, кіт і папуга. Я із задоволенням гуляю із собакою, годую і доглядаю кота і папугу. Всі вони дуже різні: у кожного свій характер. У собаки чорна шерсть, маленькі лапи і короткий хвіст. На прогулянці він любить гратись м'ячем і бігає, як маленьке цуценя. Кіт – ледащо: товстий, сірий, пухнастий. Любить поїсти і поспати. Папуга любить дивитися у дзеркало. Він прокидається о шостій. Вгадайте, коли прокидаюся я? Так, також о шостій. Як дізнатись, хто живе зі мною в квартирі? Треба натиснути дзвоник, тоді собака: „Гав-гав!”, кіт: „Няв-няв!” Голосно, але дуже весело!

Запитання до тексту:

Яке хобі має автор?

Які тварини є в автора?

Який у них вигляд і характер?

Завдання до тексту:

Розкажіть про своє хобі або хобі свого друга.

Знайдіть сполучники і вигуки.

Визначте відмінок виділених слів.

✓ Мовний етикет:

Ви зараз вільні? – Are you free now? – Etes-vous libre maintenant?

Чим ви захоплюєтесь? – What is interesting for you? – De quoi vous-interessez vous?

У вас є хобі? – Have you a hobby? – Avez-vous hobby?

Словник уроку:

папуга	розведення	похилий вік	захоплюватися
тварина	оточуючий	наповнювати	колекціонувати
шкодити	приносити	задоволення	додатковий
займатися	захоплення		сенсація

Що вам відомо про Україну?

1. Україна

Україна – країна на сході Європи.

Площа – 603,7 тис. кв. км

Столиця – Київ.

Населення – приблизно 46 млн. осіб, 70% серед них – українці. В Україні живуть представники більш ніж 130 етнічних груп.

Наші сусіди: на заході – Польща, Словаччина, Угорщина, Румунія, на сході – Росія, на півночі – Білорусія, на півдні – Молдова, південь України омивають Чорне та Азовське моря.

Найдовша річка України – Дніпро.

Як незалежна держава Україна існує з 1991 року, державною мовою є українська.

2. Державна символіка України

Україна має свій герб, прапор і гімн.

Гімн України починається словами “Ще не вмерла Україна”, його текст написав П.Чубинський, музику до слів – М.Вербицький.

Державний прапор України – жовто-блакитний, жовтий символізує поля, засіяні пшеницею (хлібом), блакитний – чисте, мирне небо.

Державний герб України – тризуб – дуже давній символ, відомий ще з часів Трипільської культури (4-2 тис. до н.е.).

3. Київ

Київ – столиця України. Це старовинне місто. Йому понад 1500 років. Населення – близько 2,6 млн. чоловік. Місто розташоване на обох берегах Дніпра.

Київ – політичний, культурний, економічний центр нашої країни. Саме тут працює Президент України, Уряд та Верховна Рада України.

У Києві є багато музеїв, збереглася велика кількість історичних пам'яток, церков та пам'ятників. Серед них Золоті ворота, храми Святої Софії, Печерської Лаври, Десятинна та Андріївська церкви. На вулицях міста ви можете побачити пам'ятники видатним українцям: Володимирі Великому – хрестителю Київської Русі, Ярославу Мудрому, Богдану Хмельницькому.

А ще в Києві так багато парків і скверів, що його називають «зеленим містом». Найкраще тут навесні, коли цвітуть каштани. Відвідайте Київ, це місто вам обов'язково сподобається.

4. Що лежить у великоднім кошику?

Щороку навесні українці разом з усім християнством святкують *Великдень* – свято Воскресіння Христового.

Кожна господиня, збираючись до церкви, готує великодній кошик, у якому обов'язково будуть лежати кілька *писанок* чи *крашанок*. Це курячі яйця, але не зовсім звичайні: писанки – розмальовані за спеціальною технологією, крашанки – пофарбовані у різні кольори (частіше у червоний чи жовтий).

У давніх українців яйце символізувало сонце, що дає світло, тепло, життя. Сонце вони зображували у вигляді кола з променями. Часто також малювали “хвильки”, ромби, тварин та рослини.

Зазвичай писанкарством займалися жінки та дівчата.

Крім писанок, у великоднім кошику буде лежати паска (спечений за спеціальним рецептом дуже смачний хліб), сир, масло, сіль і обов'язково свічка, яку запалюють у церкві.

Наступного дня шматочками паски та крашанками пригощають усіх членів родини, друзів і гостей. Писанки дарують дітям, родичам, знайомим.

5. Хліб і сіль

Українці дуже гостинні.

Існує давня традиція зустрічати дорогих гостей “хлібом і сіллю”. Круглий хліб – коровай – несуть на рушнику, зверху ставлять солонку із сіллю.

Гостям пропонували найдорожче. Українці вірили, що без хліба і солі неможливе життя.

Що треба зробити?

Треба вклонитися, взяти коровай на рушнику та поцілувати його. Або можна відламати шматочок короваю, торкнутися ним солі та з’їсти, потім вклонитися і взяти хліб.

6. Борщ і вареники

В українській кухні багато смачних і корисних страв. Але найулюбленішими та найпопулярнішими є борщ і вареники.

Кожна справжня українська господиня вміє їх готувати.

Рецептів приготування борщу існує кілька десятків. Вам знадобиться м’ясний бульйон, буряки, які бажано тушкувати окремо від інших овочів. Крім того, дрібно нарізані і підсмажені ріпчаста цибуля, морква і петрушка, томат-пюре або свіжі томати, а також капуста і картопля. Варять борщ у закритій посудині. Справжній український борщ темно-червоного кольору, духмяний і дуже смачний.

Вареники – зліплені з тіста, зварені трикутнички з начинкою. Тісто для вареників готують із пшеничного борошна, води, яєць і солі. Його розкачують завтовшки 1-1,5 мм, розрізають на квадратики – варениці 5×5 см, кладуть начинку і зліплюють два протилежні кінці. А скільки існує видів вареників! Вони бувають з м’ясом, печінкою, салом, картоплею, грибами, капустою, рибою, полуницями, вишнями і черешнями тощо. Варять вареники 5-6 хвилин у підсоленій воді.

Ви приїхали до України. Обов’язково скуштуйте справжній український борщ та вареники! Смачного!

7. Вишиванки

В українців дуже гарний традиційний одяг. На свята вони із задоволенням вдягають старовинну чи сучасну вишиванку. Вишиванка – це сорочка з білої тканини, на якій обов’язково є вишивка. Для вишиванки зазвичай використовують вишивку хрестиком. На чоловічих сорочках вишивають комірець, на жіночих сорочках – ще й рукави. Популярні візерунки – квіти, виноград; на чоловічих сорочках найчастіше вишивають геометричний орнамент. А кольори найрізноманітніші: червоний з чорним, червоний з сірим, зелений, жовтий, чорний, синій тощо. І такі вишиванки яскраві, що здається, ніби від них йде тепло. А як хочеться торкнутися тих квітів, нехай триває свято!

8. Рушник

Здавна українців у радості і горі супроводжували рушник і пісня. Рушник – довгий шмат білої тканини, прикрашений вишитим рослинним чи геометричним орнаментом. Не було в Україні жодної хати, де б не було вишитих рушників з квітами, виноградом, голубами, листям. Їх використовували в побуті: витирали обличчя і руки, загортали хліб. І гостям підносили хліб-сіль саме на рушнику, також його обов’язково давали в дорогу чоловікові, батькові, синові.

За рушником люди оцінювали працьовитість дівчини чи жінки. Жодна дівчина в Україні не могла вийти заміж, не маючи вишитих нею рушників.

У наш час в кожній українській родині зберігається хоч один вишитий рушник – як пам’ять, як реліквія.

9. Музика грає

Немає, мабуть, у світі людини, якій би не подобалася українська пісня. Українці використовували різні музичні інструменти. Ви,

напевно, вже бачили такий малюнок: козак-кобзар грає на бандурі чи кобзі. Це зображення можна вважати візитною карткою України.

Кобза – старовинний український музичний інструмент, відомий із 16 століття. Бандура схожа на кобзу, але трохи більша за розміром. Кобзарі – українські народні співці, що супроводжували свій спів грою на кобзі. Разом із запорожцями (козаками) вони ходили у військові походи, складали пісні про те, що бачили, а потім співали їх людям.

Кобзарське мистецтво живе і досі: більшість цих пісень збереглися до наших днів, з них можна дізнатися про героїв минулого.

10. Козаки

Слово «козак» тюркського походження, в українській мові застосовується у значенні «вільна людина». У другій половині 15 ст. так почали називати селян, що тікали від своїх панів-феодалів у малолюдні місцевості Південної Київщини і Східного Поділля. Там вони ставали вільними людьми – козаками. У 50 –х рр. 16 ст. козаки заснували Запорозьку Січ – «козацьку республіку». Це було військове суспільно-політичне утворення, головною справою якого була охорона українських земель від нападів поляків, татар та інших ворогів. Устрій Запорозької Січі був дуже демократичними: усі козаки мали рівні права, керівники-гетьмани обиралися на загальних зборах. Життя козаків було дуже важким, кожен із них повинен був бути вправним воїном, сміливим, спритним, винахідливим.

У наш час, якщо хочуть похвалити чоловіка за шляхетний вчинок, сміливість, силу, то говорять: ти справжній козак.

Додаток 1

1. Українська абетка (алфавіт) – це 33 літери, що позначають голосні і приголосні звуки.

- *C'est l'alphabet. Il comprend 33 lettres (voyelles et consonnes)*

- *This is an alphabet. It includes 33 letters (vowels and consonants)*

2. **Увага!** Абетки української та російської мов схожі, проте існують і **відмінності**:

Attention! Les alphabets russe et ukrainien sont pareils mais ils possèdent la différence.

Attention! Russian and Ukrainian alphabets are alike but they have some differences.

Українська мова Ukrainian	Російська мова Russian
<i>Гг (голуб)</i>	–
<i>Гг (гудзик)</i>	<i>Гг(гуговица)</i>
<i>Ее (ескалатор)</i>	<i>Ээ (эскалатор)</i>
<i>Єє (Європа)</i>	<i>Ее (Европа)</i>
<i>Іі (Італія)</i>	<i>Ии (Италия)</i>
<i>Її (їздити)</i>	–
<i>Ии (син)</i>	<i>ы (сын)</i>

3. Інтонаційна конструкція

Від мети висловлювання залежить інтонаційна конструкція.

- *La construction de l'intonation dépend du but de l'avis.*
- *Implication of the expression depends on the goal of the phrase.*

Висхідна інтонація.

- *L'intonation ascendante.* ↑
- *Voice rises.*

Спадна інтонація.

- *L'intonation descendante.* ↓
- *Voice falls.*

4. Вживання прислівників **тут** і **там**

- *Utilisation des adverbess тут / там*
- *Use of adverbs тут / там*

Якщо треба вказати на предмет, що знаходиться близько, вживається прислівник тут.

- *S'il est nécessaire à indiquer l'objet qui est tout près on utilise l'adverbe тут.*
- *Adverb тут is used to indicate a near object.*

Якщо треба вказати на предмет, що знаходиться далеко, вживається прислівник там.

- *S'il est nécessaire à indiquer l'objet éloigné on utilise l'adverbe там.*
- *Adverb там is used to indicate a distant object.*

Терміни

Буква – літера	la lettre	letter
Звук	le son	sound
Назва	le nom	name
Наголос	l'accent	stress
Абетка – алфавіт	l'alphabet	alphabet
Голосний	la voyelle	vowel
Приголосний	la consonne	consonant
Приклад	l'exemple	example
Особа	la personne	person
Предмет	l'objet	object
Інтонія	l'intonation	intonation

Додаток 2.

1. Написання апострофа

- *Apostrophe*
- *Apostrophe*

Пишемо (on écrit ;write)	Не пишемо (on n'écrit pas, do not write)
<p>Після букв б, п, в, м, ф, г, к, х, ж, ч, ш, р перед я, ю, є, ї (коли я, ю, є, ї позначають два звуки)</p> <p>- <i>après les lettres: б, п, в, м, ф, г, к, х, ж, ч, ш, р (я, ю, є, ї dénotent deux sons)</i></p> <p>- <i>after the letters б, п, в, м, ф, г, к, х, ж, ч, ш, р (я, ю, є, ї denote two sounds):</i> п'ять, м'ясо, Х'юстон</p> <p>2. Після префікса, що закінчується на твердий приголосний: об'їзд</p> <p>- <i>après le préfixe qui se termine par la consonne dure ;</i></p> <p>- <i>after prefix ending with a hard consonant</i></p>	<p>1. Після букв б, п, в, м, ф, якщо перед ними стоїть приголосний (крім р): мавпячий, свято (коли я, ю, є, ї позначають один звук)</p> <p>- <i>après les lettres б, п, в, м, ф, si la consonne se trouve devant elles (sauf p) (я, ю, є, ї dénotent un son)</i></p> <p>- <i>after letters б, п, в, м, ф If a consonant is before it (except p) (я, ю, є, ї denote one sound).</i></p> <p>2. Після букви р перед я, ю, є, що позначають один звук: буряк</p> <p>- <i>après la lettre p devant я, ю, є qui dénotent un seul son ;</i></p> <p>- <i>after p before я, ю, є which denote one sound.</i></p> <p>3. Після букв б, п, в, м, ф перед я, ю, є, що позначають один звук: бюро</p> <p>- <i>après les lettres б, п, в, м, ф devant я, ю, є, qui dénotent un son ;</i></p> <p>- <i>after letters б, п, в, м, ф before я, ю, є which denote one sound.</i></p>

Терміни

Транскрипція	Transcription	Transcription
Твердий приголосний	La consonne dure	Hard consonant
М'який приголосний	La consonne mouillée	Soft consonant
Дзвінкий приголосний	La consonne sonore	Voiced consonant
Глухий приголосний	La consonne sourde	Voiceless consonant

Додаток 3.

1. Займенник – це частина мови, що може позначати особу, кількість, предмет, ознаку, але не називає їх.

- *Le pronom peut dénoter la personne, l'objet, la quantité mais il ne les désigne pas.*

- *Pronoun may denote a person, object, or quantity but it does not name them.*

2. В українській мові є кілька типів займенників. Вони відрізняються за значенням та за граматичними категоріями

En langue ukrainienne il y a quelques types de pronoms. Ils se diffèrent par leur notion et les catégories grammaticales.

There are several types of pronouns in Ukrainian. They are different by their notions and grammatical categories .

3. Особи займенників:

- *les pronoms au singulier et au pluriel*

- *singular and plural forms of pronouns*

Однина (singulier/ singular)	Множина (pluriel/ plural)
1 особа – я	1 особа – ми
2 особа – ти	2 особа – ви
3 особа – він, вона, воно	3 особа – вони

4. **Увага!** Займенник **ви** може вживатися замість займенника **ти** при шанобливому звертанні: до незнайомих людей, до людей, старших за віком, до всіх посадових осіб. Наприклад: Добрий день! Дозвольте з **вами** познайомитися?

- *“Bu” can be used instead of “tu” when referring to the elderly, seniors or strangers.*

- *“Bu” est utilisé au lieu de “tu” si on s’adresse à une personne âgée, inconnue ou au fonctionnel.*

5. Особові займенники

Тип	Значення (Denotation)	Приклади Exemples
Особові займенники	<p>Займенник I особи я позначає особу, яка говорить.</p> <p><i>-Le pronom de la 1 personne я dénote la personne qui parle</i></p> <p><i>-The first person pronoun я denotes the person who speaks.</i></p>	1. Я вивчаю українську мову.
	<p>2. Займенник II особи ти позначає особу, до якої звернена мова</p> <p><i>-Le pronom de la 2 personne tu dénote la personne à qui on parle.</i></p> <p><i>-The pronoun of the second person tu denotes the person whom is spoken about.</i></p>	2. Ти приїхав з Марокко?
	<p>3. Займенники III особи він, вона, воно вказують на особу чи предмет, про який розмовляють.</p> <p><i>-Les pronoms de la 3 personne -він, вона, воно indiquent la personne ou l'objet dont on parle</i></p> <p><i>-The pronouns of the 3rd person show the person or object spoken about..</i></p>	3. Він добре навчається. Вона – старанна студентка. Крісло стоїть біля вікна. Воно синього кольору.

6. Відмінювання особових займенників

Відмінок <i>Le cas/Case</i>	Питання <i>La question/ Question</i>	Однина <i>Singulier/Singular</i>		Множина <i>Pluriel/Plural</i>	
1.Називний	Хто? Що?	Я	Ти	Ми	Ви
2.Родовий	Кого? Чого?	Мене	Тебе	Нас	Вас
3.Давальний	Кому? Чому?	Мені	Тобі	Нам	Вам
4.Знахідний	Кого? Що?	Мене	Тебе	Нас	Вас
5.Орудний	Ким? Чим?	Мною	Тобою	Нами	Вами
6. Місцевий	(на) Кому? Чому?	Мені	Тобі	Нас	Вас

Відмінювання займенників він, вона, воно

Відмінок	Питання	Однина		Множина
1.Називний	Хто? Що?	Він, воно	Вона	Вони
2.Родовий	Кого? Чого?	Його (нього)	Її (неї)	Їх (них)
3.Давальний	Кому? Чому?	Йому	Їй	Їм
4.Знахідний	Кого? Що?	Його (нього)	Її (неї)	Їх (них)
5.Орудний	Ким? Чим?	Ним	Нею	Ними
6. Місцевий	(на) Кому? Чому?	Ньому (нім)	Ній	Них

7.Увага! У непрямих відмінках перед займенником може стояти прийменник.

-Attention, dans les cas indirects la préposition peut être devant le pronom.

-Attention, a preposition may be before a pronoun in indirect cases.

Наприклад: у нього є брат.

Означальні займенники

Відмінювання означальних займенників **всякий, кожний**

-Déclinaison des pronoms définitifs

-Declension of defining pronouns

Відмінок Le cas/Case	Питання La question/ Question	Однина Singulier/Singular		Множина Pluriel/Plural	
		1. Називний	Хто? Що?	всякий, всьяке, кожен, кожне	всяка, кожна
2. Родовий	Кого? Чого?	всьякого, кожного	всьякої, кожної	всьяких	кожних
3. Давальний	Кому? Чому?	всьякому, кожному	всьякій, кожній	всьяким	кожним
4. Знахідний	Кого? Що?	всьякого, всьякий, кожного, кожен	всьяку, кожну	всьяким	кожним
5. Орудний	Ким? Чим?	всьяким, кожним	всьякою, кожною	всьякими	кожними
6. Місцевий	(на) Кому? Чому?	всьякому, кожному	всьякій, кожній	всьяких	кожних

Відмінювання займенників **інший, сам**

- *Déclinaison des pronoms inuité, sam*

- *Declension of pronouns inuité, sam*

Відмінок Le cas/Case	Питання La question /Question	Однина Singulier/Singular		Множина Pluriel/Plural	
		1. Називний	Хто? Що?	інший, інше, сам, саме	інша, сама
2. Родовий	Кого? Чого?	іншого, самого	іншої, самої	інших, самих	
3. Давальний	Кому? Чому?	іншому, самому	іншій, самій	іншим, самим	
4. Знахідний	Кого? Що?	іншого, інший, самого, сам	іншу, саму	інші, інших, самі, самих	
5. Орудний	Ким? Чим?	іншим, самим	іншою, самою	іншими, самими	
6. Місцевий	(на) Кому? Чому?	іншому, самому	іншій, самій	інших, самих	

Відмінювання питальних займенників **скільки, який**

- *Déclinaison du pronom interrogatif*

- *Declension of interrogative pronoun*

Відмінок	Питання		Чол. Р., серед.р	Жіноч. р.	Множина
1.Називний	Хто? Що?	Скільки	Який, яке, чий, чие	Яка, чия	Які, чії
2.Родовий	Кого? Чого?	Скількох	Якого, чийого	Якої, чєї	Яких, чїх
3.Давальний	Кому? Чому?	Скільком	Якому, чийому	Якій, чийї	Яким, чийім
4.Знахідний	Кого? Що?	Скільки, скільких	Який, якого, чий, чийого	Яку, чию	Які, яких, Чїї, чїїх
5.Орудний	Ким? Чим?	Скільком а	Яким, чийм	Якою, чєю	Якими, чийми
6. Місцевий	(на) Кому? Чому?	Скількох	Якому, чийому	Якій, чийї	Яких, чїїх

Відмінювання займенників **ніхто, ніщо, нічий, ніякий**

- *Déclinaison des pronoms ніхто, ніщо, нічий, ніякий*

- *Declension of pronouns - ніхто, ніщо, нічий, ніякий*

Відмінок Le cas/Case	Питання La question/ Question	Слово			
		Однина Singulier/Singular			Множина Pluriel/ Plural
1.Називний	Хто? Що?	Ніхто, ніщо	Нічий, нічє, ніякий, ніяке	Нічия, ніяка	Нічїї, ніякі
2.Родовий	Кого? Чого?	Нікого, нічого	Нічийого, ніякого	Нічєї, ніякої	Нічїїх, ніяких
3.Давальний	Кому? Чому?	Нікому, нічому	Нічийому, ніякому	Нічїї, ніякій	Нічїїм, ніяким

Відмінок Le cas/Case	Питання La question/ Question	Слово			
		Однина Singulier/Singular			Множина Pluriel/ Plural
4.Знахідний	Кого? Що?	Нікого, нічого	Нічий, нічийого, ніякий, ніякого	Нічию, ніяку	Нічиї, нічиїх, ніяких, ніякі
5.Орудний	Ким? Чим?	Ніким, нічим	Нічиїм, ніяким	Нічисю, ніякою	Нічиїми, ніякими
6. Місцевий	(на) Кому? Чому?	Нікому, нічому	Нічийому, ніякому	Нічій, ніякій	Нічиїх, ніяких

Відмінювання займенників дехто, дещо, хтось, щось, хто-небудь, що-небудь, будь-хто, будь-що

Відмінок	Питання	Слово		
		Дехто, дещо	Хтось, щось	Хто-небудь, що-небудь, будь-хто, будь-що
1.Називний	Хто? Що?	Дехто, дещо	Хтось, щось	Хто-небудь, що-небудь, будь-хто, будь-що
2.Родовий	Кого? Чого?	Декого, дечого	Когось, чогось	Кого-небудь, чого-небудь, будь-кого, будь-чого
3.Давальний	Кому? Чому?	Декому, дечому	Комусь, чомусь	Кому-небудь, чому-небудь, будь-кому, будь-чому
4. Знахідний	Кого? Що?	Декого, дещо	Когось, щось	Кого-небудь, що-небудь, будь-кого, будь-що
5. Орудний	Ким? Чим?	Деким, дечим	Кимось, чимось	Ким-небудь, чим-небудь, будь-ким, будь-чим
6. Місцевий	(на) Кому? Чому?	Декому, дечому	Комусь, чомусь	Кому-небудь, чому-небудь, будь-кому, будь-чому

Терміни

Означальний займенник	Pronom définitif	Definite Pronoun
Неозначений займенник	Pronom indéfini	Indefinite Pronoun
Заперечний займенник	Pronom négatif	Negative pronoun
Питальний займенник	Pronom interrogatif	Interrogative pronoun

Додаток 4.

1. Іменник – частина мови, що позначає предмет і відповідає на питання хто?(для істот), що?(для неістот).

- *Le nom c'est une partie du discours qui définit l'objet et répond à la question qui (personne) xmo? et que (objet) що?*

- *Noun is a part of speech that defines object and answers questions who? (xmo?) and what? (що?)*

2. Кожен іменник в однині належить до одного з трьох родів:

- *Chaque nom au singulier appartient à un de trois genres*

- *Every singular noun in singular number can be feminine, masculine or neuter.*

Чоловічий рід <i>Masculin/masculine</i>	Жіночий рід <i>Féminin/feminine</i>	Середній рід <i>Neutre/neuter</i>
Стіл□ Кінь□ Батько Ілля Микола	Жінка Бабуся Ніч□ Радість□ Молодість□	Море Вікно Знання Навчання Волосся

3. Більшість іменників мають однину і множину:

-*La plupart des noms possèdent le singulier et le pluriel.*

-*Nouns have plural and singular forms.*

Рід <i>Genre/gender</i>	Однина <i>Singulier/singular</i>	Множина <i>Pluriel/plural</i>
Чоловічий рід <i>Masculin/masculine</i>	Батько Стіл Кінь Лікар	Батьки Столи Коні Лікарі
Жіночий рід <i>Féminin/feminine</i>	Жінка Бабуся	Жінки Бабусі
Середній рід <i>Neutre/neuter</i>	Вікно Море Знання	Вікна Моря Знання

Увага! В українській мові існують іменники, що мають **лише форму множини** (ножиці, двері, окуляри та інш) або тільки форму **однини** (їжа, кафе, молоко).

-Attention! Dans la langue ukrainienne il y a les noms qui ne possèdent que la forme au pluriel (ножиці, двері, окуляри et d'autres), ou la forme au singulier (їда, кафе, молоко).

-Attention! In the Ukrainian language, there are nouns that are always plural (ножиці, двері, окуляри) and others or always singular, like (їда, кафе, молоко).

4. Переважна більшість іменників змінюється за відмінками. В українській мові існує чотири типи відмінювання (відміни).

-La plupart des noms se changent selon les cas. Il y a 4 types de la déclinaison des noms dans la langue ukrainienne.

-Nouns have different endings in each case. There 4 types of declension in the Ukrainian language.

I відміна	II відміна	III відміна	IV відміна
Ж.р. – лялька Земля Ч.р. – Микола	Ч.р. – батько кінь□ С.р. – вухо море знання	Ж.р. – ніч□ мати	С.р. – курча ім'я

5. **Увага!** В українській мові для звертання – найменування особи, до якої звернена мова – найчастіше використовується кличний (7) відмінок. Зазвичай це слово чи кілька слів, ужитих у кличному відмінку.

-Attention! En langue ukrainienne on utilise souvent le cas vocatif pour nommer une personne à qui on s'adresse. C'est un mot ou ce sont les mots utilisés en cas vocatif!

- In the Ukrainian language, the vocative case is used when addressing to somebody.

Розгляньте наступні таблиці:

-Regardez les tableaux

- Consider the following tables:

I відміна

- 1 *déclinaison* - 1st declension

Закінчення <i>la terminaison/ Ending</i>	Називний відмінок <i>Le cas nominatif/ Nominative case</i>	Кличний відмінок <i>Le cas vocatif Vocative case</i>
- о	Ганна, країна, весна	Ганно, країно, весно
- е	Наталя, Ілля, земля	Натале, Ілле, земле
- є	Марія, Вікторія, сім'я	Маріє, Вікторіє, сім'є
- ю	Бабуся, Оля	Бабусю, Олю

II відміна

- 2 *déclinaison* - 2nd declension

Закінчення	Називний відмінок	Кличний відмінок
- у	Син, батько, дід	Сину, батьку, діду
- ю	Андрій, лікар, вчитель	Андрію, лікарю, вчителю
- е	Пан, ректор, Петро	Пане, ректоре, Петре

III відміна

- 3 *déclinaison* - 3rd declension

Закінчення	Називний відмінок	Кличний відмінок
- е	Радість, ніч, любов	Радосте, ноче, любове

а) У звертаннях, що складаються з імені та по батькові, - обидва слова стоять у кличному відмінку: Юрію Олександровичу, Марино Іванівно.

- *When addressing a person after her first name and patronymic the both are used in the Vocative Case.*

- *Si on s'adresse à une personne en utilisant le nom et le patronymique ces deux mots doivent être en cas vocatif.*

б) У звертаннях, що складаються із двох загальних назв, обидва слова рекомендовано вживати у кличному відмінку: пане ректоре.

- *Si on s'adresse à une personne en utilisant les deux noms généraux on recommande à utiliser ces deux mots en cas vocatif.*

- *When using two general names, both are used in Vocative case.*

в) Якщо ж звертання містить загальну і власну (і'мя) назви, то обидва слова ставляться у кличний відмінок, але якщо власна наз-

ва – прізвище, тоді вона стоїть у називному відмінку. Порівняйте: пані Ольго, колега Калашник.

-Si on utilise le nom général et le nom propre on utilise les deux mots en vocatif, si c'est le nom de famille on l'utilise en cas nominatif.

-When using proper or general names both are in vocative case, but if the proper name is a surname, then it should be in nominative case.

Терміни

Іменник	Le nom	Noun
Відміна	Le cas	Case
Відмінювати	Décliner	To decline
Стан	La voix	Voice
Неістота	L'objet	Object
Істота	La personne	Person
Непрямий об'єкт	L'objet indirect	Indirect object
Кличний відмінок	Le vocatif	Vocative case
Звертання	Le nom mis en	Address (to)
Закінчення	apostrophe	Ending
Власна назва	La terminaison	Proper name
Загальна назва	Le nom propre	General name
Абстрактна назва	Le nom général	Abstract name
Конкретна назва	Le nom abstrait	Concrete name
	Le nom concret	

Додаток 5.

1. **Прикметник** – частина мови, що відповідає на питання який? яка? яке? або чий? чия? чие? і позначає ознаку предмета або його приналежність.

-L'adjectif c'est une partie du discours qui répond à la question quel, quelle ; laquelle, desquels, desquelles

-Adjective is a part of speech, which answers questions which? what? or whose? and indicats an object or its possession.

Кожен прикметник належить до одного з трьох розрядів.

- An adjective may belong to one of the three categories.

- Chaque adjectif appartient à une des trois catégories:

якісні прикметники	відносні прикметники	присвійні прикметники
Відповідають на питання: який? яка? яке? позначають ознаку предмета	Відповідають на питання: який? яка? яке? називають ознаку предмета через відношення його до інших предметів	Відповідають на питання: чий? чия? чие? і вказують на приналежність предмета особі
<i>-Les adjectifs qualitatifs indiquent l'indice de l'objet</i>	<i>- Les adjectifs relatifs indiquent la signe de l'objet par rapport aux a utres objets</i>	<i>- Les adjectifs possessifs indiquent l'appartenance de l'objet à une personne</i>
<i>- Qualitative adjectives indicate an object</i>	<i>- Relative adjectives indicate relations to other objects</i>	<i>- Possessive adjectives indicate belonging of an object to somebody</i>

Який це хліб?
Це свіжий хліб

Який це потяг?
Це пасажирський
потяг

Чия це нагорода?
Це Максимова
нагорода.

3. Відмінювання прикметників

-Déclinaison des adjectifs

-Declination of adjectives

Відмінок	Однина			Множина
	Тверда група	М'яка група	Мішана група	
Називний відмінок	червоний, -а, -е [червоний]	синій, -я, -є [син' -ій]	білолиций, -я [б'ілолиций]	червоні сині білолиці
Родовий відмінок	червоного, -ої, -ого	синього, -ої, -ого	білолицього, -ої	червоних синіх білолицих
Давальний відмінок	червоному, -ій, -ому	синьому, -ій, -ому	білолицьому, -ій	червоним синім білолицим
Знахідний відмінок	червоного (для істот), червоний (для неістот та середнього роду), -у	синього (для істот), синій (для неістот та середнього роду), -ю	білолицього, -ю	червоних синіх білолицих
Орудний відмінок	червоним, -ою, -им	синім, -ою, -ім	білолицим, -ою	червоними синіми білолицими
Місцевий відмінок	червоному, -ій, -ому	синьому, -ій, -ому	білолицьому, -ій	червоних синіх білолицих

4. Ступені порівняння прикметників
 - *Degrés de la comparaison des adjectifs*
 - *Degrees of comparison of adjectives*

Увага! Тільки якісні прикметники мають ступені порівняння.

Вищий ступінь порівняння <i>Degré comparatif</i> <i>Comparative degree</i>		Найвищий ступінь порівняння <i>Degré supérieur de la comparaison</i> <i>Superlative degree of comparison</i>	
Синтетична форма <i>Темний+іш</i> =темніший	Аналітична форма <i>Більш (менш)</i> <i>темний</i>	Синтетична форма <i>Най+темн+іш</i> = =найтемніший	Аналітична форма <i>Найбільш</i> <i>(найменш)</i> <i>темний</i>

Увага ! При творенні ступенів порівняння іноді відбуваються чергування приголосних: вузький – вужчий

низький – нижчий

високий – вищий

солодкий – солодший

- *Attention ! Parfois en cas de la formation des degrés de comparaison l'alternance des consonnes a lieu*

- *Attention ! In certain cases, forming a degree of comparison means the alternation of consonants*

Запам'ятайте, що при творенні ступенів порівняння прикметників:

а) суфікси -к, -ок-, -ек- випадають: короткий – коротший, глибокий – глибший

б) г, ж, з + ш змінюється на -жч-: дорогий – дорожчий, важкий – важчий;

в) с + ш змінюється на -щ- : товстий – товщай, красивий – краший;

г) д, т перед ш звучить як ч, але на письмі ця зміна не позначається: короткий – коротший [короч:ий].

Терміни

Якісний прикметник	Adjectif qualificatif	Qualitative adjective
Відносний прикметник	Adjectif relatif	Relative adjective
Присвійний прикметник	Adjectif possessif	Possessive adjective
Ступінь порівняння	Degrés de comparaison	Comparison degrees
Антонім	Antonyme	Antonym
Чергування	Alternance	Alternation

Додаток 6.

1. **Числівник** – самостійна частина мови, яка називає або кількість предметів або порядок при личбі і відповідає на питання **скільки? котрий?** Розрізняють **кількісні** та **дробові** числівники.

-L'adjectif numéral c'est une partie de discours qui dénote la quantité ou l'ordre de la numération et répond à la question combien ou quel. On distingue les adjectifs numéraux cardinaux et ordinaux

- The numeral is a part of speech which denotes the quantity and answers the question how much or which.. Numerals are divided into cardinal and ordinal numerals.

Кількісні числівники означають кількість предметів і відповідають на питання **скільки?**

-L'adjectif numéral cardinal dénote la quantité des objets et répond à la question : combien ?

- Cardinal numeral denotes the quantity and answers the question how much

Порядкові числівники означають порядок предметів при личбі і відповідають на питання **котрий?**

-L'adjectif numeral ordinal dénote l'ordre de la numération et répond à la question : quel?

- Ordinal numeral denotes the order of enumeration and answers the question which.

2. Кількісні числівники поділяються на:

- cardinal numerals are divided into:

- les adjectifs numéraux cardinaux sont divisés en:

- **власне кількісні** (позначають кількість окремих цілих предметів).

- adjectifs numéraux cardinaux qui dénotent la quantité des objets.

- cardinal numerals which denote the quantity of objects.

Приклади: три яблука, дві книжки

- **збірні** (означають кількість, сукупність предметів):

- les adjectifs numéraux composés qui dénotent la totalité des objets

- composite numerals which denote the totality of objects :

Приклади: двоє дітей, троє братів

- **неозначено-кількісні** (означають точно не визначену кількість):

- les adjectifs numéraux cardinaux indéfinis

- cardinal indefinite numerals

Приклади: багато друзів, мало грошей

- **дробові** (означають кількість частин предмета):

- *la fraction ne détermine qu' une partie de l' objet*

- *fractions denote a part of object*

Приклад: 1/2склянки води

3. Усі числівники відмінюються за відмінками.

- *Tous les adjectifs numéraux se déclinent selon les cas*

- *Numerals are declined according to the cases.*

I тип – числівник **один**.

-1 type - type 1

Відмінок	Однина			множина
	Чоловічий рід	Середній рід	Жіночий рід	
Н.в.	один	одно (одне)	одна	одні
Р.в.	одного		однієї (одної)	одних
Д.в.	одному		одній	одним
З.в.	як Н.в. або Р.в.	одне(одно)	одну	як Н.в. або Р.в.
О.в.	одним		одною (однією)	одними
М.в.	(на) одному (однім)		(на) одній	(в) одних

II тип – числівники **два, три, чотири, кілька, багато** та всі збірні.

-2 type- *ce sont les adjectifs numéraux suivants*

-type 2 - *there are following numerals*

Н.в.	Два, дві	Кілька	Чотири
Р.в.	Двох	Кількох	Чотирьох
Д.в.	Двом	Кільком	Чотирьом
З.в.	як Н.в. або Р.в.	як Н.в. або Р.в.	Чотирьох
О.в.	Двома	Кількома	Чотирма
М.в.	(на) Двох	(на) Кількох	(на) Чотирьох

III тип – числівники від **пяти** і далі, а також назви десятків.

-3 type- *les adjectifs numéraux de 5 et plus et les dizaines*

- type 3 - *there are the numerals from 5 and more and tens.*

Н.в.	Сім	П'ятдесят
Р.в.	Семи (сімох)	П'ятдесяти (п'ятидесятьох)
Д.в.	Семи (сімом)	П'ятдесяти (п'ятдесятьом)
З.в.	Сім (сімох)	П'ятдесят (п'ятдесятьох)
О.в.	Сьома (сімома)	П'ятдесятьма (п'ятдесятьома)
М.в.	(на) Семи (сімох)	(на) П'ятдесяти (п'ятдесятьох)

IV тип – числівники **сорок, дев'яносто, сто.**

- type 4- *these are numerals "сорок", "дев'яносто", "сто";*

- *le type 4 – ce sont les numéraux "сорок", "дев'яносто", "сто";*

Н.в.	Сорок
Р.в.	Сорока
Д.в.	Сорока
З.в.	Сорок
О.в.	Сорока
М.в.	(на) Сорока

V тип – відмінювання назв **сотень.**

-5 type – *la déclinaison des noms des centaines*

- type 5 - *declension of tens*

Н.в.	Триста
Р.в.	Трьохсот
Д.в.	Трьомстам
З.в.	Триста (трьохсот)
О.в.	Трьомастами
М.в.	(на) трьохстах

VI тип – а) відмінювання числівників **тисяча, мільйон, мільярд та нуль.** Вони відмінюються як іменники відповідних відмін.

a) *la déclinaison des adjectifs numéraux tels que : тысяча, мільйон, мільярд et нуль qui se déclinent comme les noms*

a) *declension of numerals тысяча, мільйон, мільярд and нуль are declined as the nouns*

б) відмінювання **порядкових** числівників. Вони змінюються за відмінками як прикметники.

b) *les adjectifs numéraux ordinaux se déclinent comme les adjectifs*

b) *ordinal numerals are declined as adjectives*

Н.в.	Сьомий
Р.в.	Сьомого
Д.в.	Сьомому
З.в.	Сьомого, сьомий
О.в.	Сьомим
М.в.	(на) сьомому

в) відмінювання **дробових числівників**. Перша частина таких числівників відмінюється як кількісний числівник, друга – як порядковий.

-Les fractions se déclinent d'une manière suivante : la première partie se décline comme l'adjectif cardinal, la deuxième partie- comme l'adjectif ordinal

-In fractions the numerator is expressed by a cardinal and the denominator by an ordinal numeral.

Н.в.	Три сьомих
Р.в.	Трьох сьомих
Д.в.	Трьом сьомим
З.в.	Трьох сьомих
О.в.	Трьома сьомими
М.в.	(на) трьох сьомих

г) у **складених кількісних числівників** (два та більше слів) при відмінюванні змінюються всі слова, у порядкових – лише останнє.

-Tous les mots des adjectifs numéraux cardinaux composés se déclinent et seulement le dernier mot des adjectifs ordinaux composés se décline

- In composite cardinal numerals, all words are declined; in composite ordinal numerals, only the last word is declined

Терміни

Числівник	Adjectif numéral	The numeral
Кількісний числівник	Adjectif numéral cardinal	Cardinal numerals
Порядковий числівник	Adjectif numéral ordinal	Ordinal numerals
Дробовий числівник	Fraction	Fractions
Збірний числівник	Adjectif numeral	Composite
Неозначено-кількісний числівник	compose	Cardinal indefinite
	Adjectif numéral indéfini	

Додаток 7.

1. **Дієслово** – самостійна частина мови, яка означає дію та відповідає на питання **що робити? що зробити?**

-Le verbe est une partie du discours qui dénote l'action et répond à la question – que faire?

-The verb is an independent part of speech which denotes the action and answers the question what to do?

Граматичні категорії:	Catégories grammatiques	Grammatical categories
1. Вид.	L'aspect	Aspect
2. Стан.	La voie	Voice
3. Спосіб.	Le mode	Mood
4. Особа.	La personne	Person
5. Число.	Le nombre	Number
6. Рід.	Le genre	Gender

2. **Інфінітив** – початкова, вихідна дієслівна форма. Його вживають тоді, коли потрібно назвати дію взагалі, не зважаючи, хто її виконує, коли саме вона виконується і т. ін. У сучасній українській літературній мові інфінітив твориться спеціальним афіксом **-ти**: **робити, читати, вчити**.

-L'infinifitif est la forme initiale du verbe utilisée quand il est nécessaire de nommer l'action sans indiquer la personne et le temps. En langue ukrainienne moderne l'infinifitif est créé par l'affixe spéciale–*mu*

-The infinitive is a non-finite form of the verb. It's used to express the action in general without indicating the person and the tense. In the modern Ukrainian language it is formed using the affix –*mu*

3. **Вид** – показує характер перебігу дії у часі. Буває доконаний та недоконаний. Дієслова доконаного виду відповідають на питання **що зробити?** і означають виконану дію або дію, яка буде обов'язково виконана.

Наприклад: зробив, напишу, сховав, намалюють.

Дієслова недоконаного виду відповідають на питання **що робити?** і означають незавершену дію.

Наприклад: співаю, читає, пише, грали.

-L'aspect montre le caractère du cours de l'action. L'aspect perfectif signifie l'action achevée et l'aspect imperfectif signifie l'action inachevée.

-The aspect shows features of action. The perfective aspect denotes the action made, the imperfective aspect denotes the action not finished.

4.Творення доконаного виду

-La formation de l'aspect perfectif

-The perfective aspect formation

Зазвичай **доконаний вид** утворюється додаванням префіксів.

-Ordinairement on forme l'aspect perfectif à l'aide des préfixes

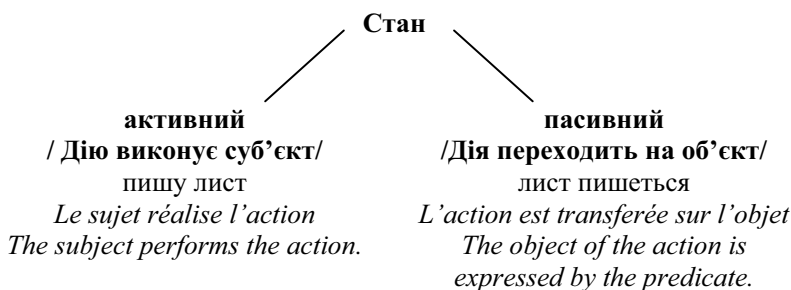
- The perfective aspect is formed using a prefix.

в	+ рости	→ вирости
з (с-, зі-)	+ питати	→ спитати
за	+ спати	→ заспати
на	+ писати	→ написати
по	+ їхати	→ поїхати
при	+ йти	→ прийти
про	+ читати	→ прочитати

5.Стан означає суб'єкт - об'єктні відносини. Буває активним і пасивним.

-La voie dénote le sujet- les relations des objects. Il y a la voie active et passive

-`In Ukrainian language there are the Active and Passive voices .

6.Спосіб дієслова

-Le mode du verbe

-The mood of verbs.

Дійсний спосіб означає реальну дію, тобто таку, яка відбулася (минулий час), відбувається (теперішній час) чи відбудеться (майбутній час).

- Le mode impératif dénote l'action réelle au présent ; au futur ou au passé.

- The Indicative Mood is used to represent an action as a real fact.

Дієслова дійсного способу змінюються за часом. В теперішньому та майбутньому часі вони також змінюються за особами.

-Les verbes du mode impératif se changent selon le temps et selon la personne – au présent et au future.

- The verbs in Indicative Mood are changed in tenses and persons.

Умовний спосіб означає дію бажану або можливу за певних умов. Дієслова умовного способу утворюються від дієслів минулого часу за допомогою частки **б** (після голосних) та **би** (після приголосних).

-Le mode conditionnel dénote l'action possible à la condition certaine, il est formé à l'aide de la particule б (après les voyelles) et би (après les consonne

-The Subjunctive Mood represents an action not as a real fact but as something that would take place under certain conditions, it's formed by means of the particle б or би .

Наказовий спосіб дієслова виражає наказ, прохання, побажання, заклик, пораду або спонукання до дії. Дія реально ще не існує і не існувала, але той, хто говорить, сподівається, що відбудеться.

-Le mode impératif dénote la stimulation à l'action. L'action n'est pas réelle et elle n'a pas été réelle mais celui qui parle espère qu'elle soit en réaliéï

-The Imperative Mood expresses a request, an order, an advance, or a warning.

7.Спосіб і час дієслова

Дійсний	Умовний	Наказовий
минулий час: вчив, співала, росло, слухали	частки б, би ходила б, ходив би	Пиши, пишiть
теперішній час: бачить, літає, пишуть		
майбутній час: напишу		

8. Зміна дієслів за особами, часами та числами називається дієвідмінюванням. За тим, який голосний звук виступає в особових закінченнях дієслів теперішнього часу, дієслова поділяються на **I та II дієвідміни.**

-La conjugaison c'est le changement du verbe selon les personnes, le temps et les nombres : il y a deux types de la conjugaison

-The verbs are changed in persons, tenses and numbers. There 2 conjugations of verbs.

Особові закінчення дієслів першої та другої дієвідміни

Les terminaisons personnelles des verbes de 1 et 2 conjugaisons/ Personal endings of verbs of 1st and 2nd conjugations.

Особа <i>Personne / person</i>	Однина <i>Singulier/singular</i>		Множина <i>Pluriel/plural</i>	
	I дієвідміна	II дієвідмін а	I дієвідміна	II дієвідміна
1	(я) слухаю	бачу	(ми) слухаємо	бачимо
2	(ти) слухаєш	бачиш	(ви) слухаєте	бачите
3	(він, вона, воно) слухає	бачить	(вони) слухають	бачать

9.Форми наказового способу творяться від основ теперішнього часу. В однині дієслова наказового способу мають форму другої особи, а в множині – першої та другої.

-Les formes du mode impératif sont créées à la base du présent ; au singulier les verbes du mode impératif possèdent la forme de la deuxième personne, au pluriel- de la première et de la deuxième personne

-The form of Imperative Mood is made based on the Present Tense :in singular tense – the form of the second person, in plural – the form of the first and the seconde persons.

Творення наказового способу дієслів
Formation du mode impératif/Forms of the Imperative Mood

Особа <i>Personne/person</i>	Однина <i>Singulier//singular</i>	Множина <i>Pluriel/ plural</i>
1	(я) -	(ми) берімо, ріжмо, читаймо, ночуймо
2	(ти) бери, ріж, читай, ночуй	(ви) беріть, ріжте, читайте, ночуйте.
3	(він, вона, воно) -	(вони)

10. Дієслівні форми творяться від двох основ:

- а) основи інфінітива;
- б) основи теперішнього часу.

Інфінітивна основа виділяється шляхом відкидання інфінітивного суфікса **-ти**: РОБИ-ТИ, ЗНА-ТИ.

Основа теперішнього часу виділяється шляхом відкидання в дієслівній формі третьої особи множини особового закінчення: РОБЛ-ЯТЬ, ЗНА-ЮТЬ.

- Les formes du verbe sont créées sur les deux thèmes : a) le thème de l'infinitif, b) le thème du présent . La forme de l'infinitif est déterminée par la mise à part du suffixe –mu. La forme du présent est déterminée par la mise à part de la terminaison du verbe au pluriel de la deuxième personne .

- Verbal forms are created based on two stems: a) infinitive stem and b) present tense stem. Infinitive stem is found by separating the infinitive suffix –mu. Present tense stem by separating the finite ending in the verbal third person plural form.

11. **Дієприкметник** – особлива форма дієслова, що означає ознаку предмета за дією, яку він виконує або яка на нього спрямована.

-Le participe c'est une forme particulière du verbe qui dénotent le signe de l'objet selon l'action qui est faite par l'objet ou celle qui est dirigée a lui.

Le participe unit les signes du verbe et de l'adjectif.

Les catégories grammaticales : type, temps, état, genre, nombre, cas.
- *Participle is a particular verbal form that means characteristic of an object by the action done by a subject or towards the subject.*

12. Творення активних дієприкметників

-La formation des participes actifs

-Formation of active participles

Активні дієприкметники теперішнього часу творяться від дієслівної **основи теперішнього часу** за допомогою суфіксів – **уч(ий)**, **-юч(ий)** від дієслів першої дієвідміни, **-ач(ий)**, **-яч(ий)** від другої дієвідміни: РОСТУТЬ – УТЬ + **УЧ(ИЙ)** = РОСТУЧИЙ, СИДЯТЬ – ЯТЬ + **ЯЧ(ИЙ)** = СИДЯЧИЙ.

-Le participe présent actif est formé du thème du verbe au présent à l'aide des suffixes -уч, -юч et -ач, -яч

- Active present tense participles are from from a verbal stem in Present Tense with the help of such suffixes as-уч, -юч and -ач, -яч

Активні дієприкметники минулого часу творяться від дієслівної **основи інфінітива** за допомогою суфікса **-л(ий)**: ПОВЕСЕЛІТИ –ТИ + **Л(ИЙ)** = ПОВЕСЕЛІЛИЙ.

-Le participe passé actif est formé du thème du verbe à l'infinitif à l'aide des suffixes–л(ий)

-Active past tense participles are from from a verbal stem of the infinitive with the help of the suffix–л(ий)

Увага! Активні дієприкметники в сучасній українській мові вживаються рідко. Замість таких дієприкметників може вживається підрядне речення із сполучниками **який**(яка, яке) або **що**:

Людина, що стоїть. Чоловік, що сміється.

13. Творення пасивних дієприкметників

-La formation du participe passif

-Formation of passive participles

Пасивні дієприкметники творяться від **основ інфінітива** перехідних дієслів (позначають дію, що переходить на об'єкт: писати лист, різати папір) за допомогою суфіксів **-н(ий)**, **-ен(ий)**, **-т(ий)**. Можуть бути доконаного і недоконаного виду.

-Les participes passifs sont formés du thème de l'infinitif des verbes transitifs à l'aide des suffixes -н(ий), -ен(ий), -т(ий)

- Passive participles are formed based on infinitive stems of transitive verbs with the help of such suffixes as -н(ий), -ен(ий), -т(ий)

Наприклад: СКАЗАТИ – ТИ + **Н(ИЙ)** = СКАЗАНИЙ, ЗРОБИТИ – ТИ + **ЕН(ИЙ)** = ЗРОБЛЕНИЙ, ГРІТИ – ТИ + **Т(ИЙ)** = ГРІТИЙ

Суфікс **-т(ий)** використовується для творення дієприкметників від односкладових дієслівних коренів на **и(і), а(я), у, ер**:

Шити – шитий,

Жати – зжатий,

Стерти – стертий.

При творенні пасивних дієприкметників за допомогою суфікса –ен(ий) кінцеві приголосні основ змінюються так:

-La formation des Participes passifs à l'aide du suffixe -en(ui) se rencontre avec le changement des consonnes à la fin des thèmes :

-When forming passive participles with the help of the suffix -en(ui), the ending consonants change as follows:

д/дж – порадити - пораджений

зд/ждж – виїздити - виїжджений

г, з/ж – виразити - виражений

с/ш – погасити - погашений

к, т/ч – пекти - печений

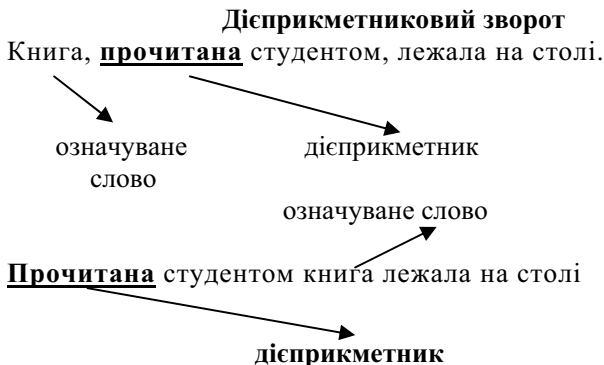
ст/щ – пустити - випущений

Після літер б, п, в, м, ф в основах дієприкметників з суфіксом –ен(ий) з'являється л: купити – куплений, зловити – зловлений.

-Après les lettres б, п, в, м, ф dans les thèmes des Participes avec le suffixe -en(ui) la lettre л apparait

- After the letters, б, п, в, м, and ф in the verbal stems with the suffix -en(ui), the letter л appears.

14. Дієприкметниковим зворотом називається дієприкметник разом із залежним словом. Якщо дієприкметниковий зворот стоїть після означуваного слова (слово, яке він характеризує або чію ознаку називає), то він виділяється комами:

15. **Дієприслівник** – це особлива незмінна форма дієслова, яка позначає додаткову дію і відповідає на запитання **що роблячи? що зробивши?** Дієприслівник поєднує в собі ознаки дієслова та прислівника.

- *Le Gérondif c'est une forme participielle du verbe qui dénote l'action supplémentaire et qui répond à la question **що роблячи? що зробивши?** Le Gérondif unit les signes du verbe et de l'adjectif.*

- *Gerund is a particular unchanging form of a verb that means additional action and answers the questions **Doing what? Having done what?** Gerund contains features of a verb and an adverb.*

Граматичні категорії:

Вид (доконаний/недоконаний).

Перехідність/неперехідність.

Час (теперішній або минулий).

- *Les catégories grammaticales :aspect, transition, temps.*

- *Grammatical categories: aspect, transition, and tense.*

16.Творення недоконаного виду дієприслівника

Недоконаний вид дієприслівника твориться від дієслівної основи теперішнього часу за допомогою суфіксів **-учи(ючи)** для дієслів I дієвідміни та **-ачи(ячи)**: СПІВАЮТЬ – ЮТЬ + ЮЧИ = СПІВАЮЧИ, СТОЯТЬ – ЯТЬ + ЯЧИ = СТОЯЧИ.

Доконаний вид дієприслівника твориться від основи **інфінітиву** за допомогою суфіксів **–вши або –ши**: ЗРОБИТИ – ТИ + ВШИ = ЗРОБИВШИ, ВИБІГТИ – ТИ + ШИ = ВИБІГШИ.

Якщо основа інфінітива закінчується на голосний, додається суфікс **–вши**, на приголосний – **–ши**.

Терміни

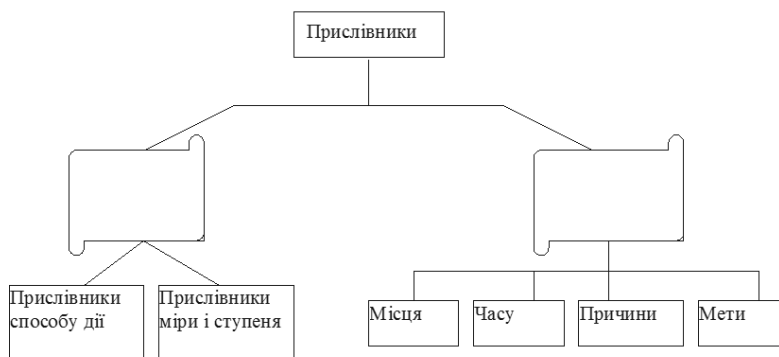
Вид	L'aspect	Aspect
Стан	La voie	Voice
Спосіб	Le mode	Mood
Особа	La personne	Person
Доконаний вид	L'aspect perfectif	Perfective aspect
Недоконаний вид	L'aspect imperfectif	Imperfective aspect
Дійсний спосіб	Le mode indicatif	Indicative mood
Умовний спосіб	Le mode conditionnel	Conjunctive mood
Наказовий спосіб	Le mode imperatif	Imperative mood
Дієприкметник	Participe	Adverbial Participle
Дієприслівник	Gérondif	Gerund
Означуване слово	Mot désigné	Word

Додаток 8.

1. Прислівник – це незмінна частина мови, що виражає якісну або кількісну ознаку дії чи стану або ступінь чи міру вияву іншої ознаки. Відповідає на одне з таких питань: **як? яким чином? де? коли? або скільки за часом відбувається дія?** куди чи звідки скерований рух? та ін.

-L'adverbe c'est une partie du discours qui dénotent le trait qualitatif ou quantitatif ou de l'état ou le grade ou la mesure de l'autre indice. Il répond à la question : comment? De quelle manière ? quand ? où ? où le mouvement est dirigé ?

-Adverb is a part of speech which denotes character or state or grade or mesure of action.

Тип прислівника	Питання	Приклад
Способу дії	Як? Яким способом? -Comment ? de quelle manière ? - how ?	Високо, низько, спокійно, по-українському, по-сусідськи, весело, сумно, швидко, повільно
Міри і ступеня	Як багато? Скільки? Наскільки? -Combien ? -How much ?	Багато, мало, трохи, зовсім
Місця	Де? Куди? Звідки? -Оц ? d'oц ? -where ?	Ліворуч, праворуч, тут, здалека, вгору, вниз

Тип прислівника	Питання	Приклад
Часу	Коли? Відколи? Доки? Як довго? - <i>when?</i> - <i>Quand?</i>	Сьогодні, завтра, вчора, вранці, увечері, щодня
Причини	З якої причини? Чому? Через що? <i>De quelle raison?</i> <i>pourquoi?</i> - <i>why?</i>	Мимоволі, згарячу, спросоння, зозла
Мети	З якою метою? Навіщо? <i>Для чого?</i> - <i>Dans quel but?</i> - <i>For what reason?</i>	Навмисне, наперекір, на щастя, на радість

2. Прислівники місця

- *Les adverbess de la place*

- *Adverbs of place*

Позначають місце дії або напрямок руху предмета.

Ils peuvent dénoter la place de l'action ou la direction.

They denote the place or direction of action.

Наприклад: зверху, вгорі, вгору, всередині.

3. Прислівники часу

- *Les adverbess du temps*

- *Adverbs of time.*

Позначають час, протягом якого відбувається дія.

Les adverbess du temps dénotent le temps de l'action

These adverbs denote the time of action.

Наприклад: інколи, ніколи, завжди, коли-небудь, взимку.

4. Прислівники причини

- *Les adverbess de la cause*

- *Adverbs of cause*

Позначають причину дії.

- *Ils dénotent la raison de l'action*

- *They denote the reason of action.*

Наприклад: зрадості, згоря, спросоння

5. Прислівники мети

Les adverbess de l'objectif/Adverbs of purpose

Означають мету дії. *Ils dénotent l'objectif de l'action/They denote the purpose of action.*

6. Прислівники способу дії

Les adverbess des procédés d'action/Adverbs of means of action

Позначають спосіб, в який чиниться дія.

спокійно – tranquillement – calmly

по-українському – en ukrainien – in Ukrainian

по-сусідськи – comme les voisin – as a neighbour

цікаво – intéressant – I wonder, it is interesting

зрозуміло – compréhensible – it is clear

правильно – justement – it is true

лагідно – calmement – gently

обережно – d'une manière prudente- carefully

7. Прислівники міри і ступеня

Les adverbess de mesure et du grade de l'action/Adverbs of measure and grade

Позначають ступінь вияву якості та інтенсивність дії.

Запам'ятайте слова:

Багато – beaucoup – many

Мало – peu – little, few

Трохи – un tout petit peu – a little, some

Зовсім – jamais – never

Дуже – très – very

Ступені порівняння прислівників

Les degrés de la comparaison des adverbess /Degrees of comparison

Прислівники, які передають якісну ознаку і закінчуються на суфікси –о, –е, можуть мати форми вищого й найвищого ступенів порівняння. *Les adverbess qualitatifs qui se terminent par –o,-e peuvent avoir les formes des degrés de la comparaison/ Adverbs ending in –o,-e have the degrees of comparison.*

Вищий ступінь <i>Degré supérieur/ comparative degree</i>		Найвищий ступінь <i>Le plus haut degré superlative degree</i>	
Проста форма	Складена форма	Проста форма	Складена форма
Спокійно + -ше-, -іше- = спокійніше	Більш (менш) + спокійно = більш спокійно	Префікс най- + спокійно + -іше- -ше- = найспокійніше	Найбільш (найменш) + спокійно = найбільш спокійно

Увага! При утворенні ступенів порівняння відбуваються чергування приголосних, аналогічні до прикметникових.

Терміни

Прислівник	Adverbe	Adverb
Спосіб дії	Procédé d'action	Means of action
Мета дії	Objectif d'action	Purpose of action
Причина дії	Cause d'action	Cause of action
Місце дії	Place d'action	Place of action
Якісний	Qualitatif	Qualitative
Означальний	Déterminatif	Definitive
Обставинний	Circonstantiel	Adverbial

Додаток 9.

1. Сполучники підрядності

-Les préposition de subordination

-Subordinating preposition

Тип	Сполучники	Приклад застосування
Причинові (причина того, що діється) de la cause/ of cause	тому що	Ми не поїхали додому, тому що не купили вчасно квиток.
	бо	Я не піду дивитися цей фільм, бо вже бачив його у кінотеатрі.
	через те що	Ви не будете допущені до складання іспиту, через те що не склали залік.
Мети (мета того, що діється) Du but/ of object	щоб	Щоб швидко плавати, треба багато тренуватися.
	для того щоб	Для того щоб краще вивчити нову мову, треба неодмінно відвідати країну, в якій цією мовою розмовляють.
Наслідку (наслідок дії) du résultat/ of result	так що	Він біг швидко, так що аж спітнів.
Умовні (умова, за якої можливе виконання дії) De la condition/ of condition	якщо	Якщо скінчиться дощ, ми гратимемо у теніс.
	коли б	Коли б ви добре зрозуміли тему, у вас би не виникло стільки запитань.
Допустові (називається умова, всупереч якій відбувається дія) De la supposition/ of supposition	хоч	Хоч я ще і не відвідував Київ, я знаю, що це гарне місто
	дарма що	Моя сестра гарно малює, дарма що ніколи цьому спеціально не вчилася.
	незважаючи на те що	Незважаючи на те що розпочиналися великодні канікули, студенти допізна засиділися у бібліотеці.

Тип	Сполучники	Приклад застосування
Порівняльні (дії об'єкта, його стан або вигляд порівнюються з іншим об'єктом) De la comparaison/ of comparison	мов=наче=ні би=як	Я, як і батько, буду лікарем. Трава ніби зелений пухнастий килим.
Часові (час, коли відбулася чи відбуватиметься дія) Temporaire/temporal	як тільки	Як тільки зійде сонце, ми вирушимо у дорогу.
	після того як	Після того як закінчиться сесія, ми поїдемо додому.
	поки	Поки тривають свята, можна щодня відвідувати басейн.

Увага! Слід розрізняти підрядні сполучники і сполучне слово.

Attention !

- *Il faut distinguer les prépositions de subordination et les mots de conjonction*

- *Subordinating prepositions and conjunctive words must be distinguished.*

Порівняйте:

Comparer/ Compare

Сполучники <i>Les prépositions /Prepositions</i>	Однозвучні слова <i>Les mots monotones/ Onomatopoeia</i>
Якби я встиг, зробив би. Домашнє завдання складне, проте цікаве. Не пішов до кінотеатру, зате написав реферат. Вмикнули світло, щоб стало краще видно. Мені теж подобається цей фільм.	Як би це виконати? Про те ми не згадували. Нам подякували за те . Що б приготувати на обід? Я чув про них те ж саме.

2. Частка – службова частина мови, яка надає окремим словам, словосполученням, реченням додаткових відтінків у значенні або служить для творення деяких граматичних форм та нових слів.

-Les particules sont les mots-outils qui ajoutent la notion supplémentaire aux mots séparés ou ils servent à créer les formes grammaticales ou les mots neufs.

-Particles add meaning to the words they precede or follow, but they often have no meaning of their own , they serve to form some grammatical forms or new words.

Фразові та модальні частки

-Les particules de phrases et modales

- Modal and phrase particles

Фразові частки	
1. вказівні: ось = он = оце	Ось він стоїть. Оце її кімната
2. обмежувально-видільні: лише= тільки, навіть	Лише(тільки) я знаю це правило. Навіть мій молодший брат вмів читати.
3. означальні: якраз, саме, майже, справді= дійсно	Марія якраз приїхала додому. Я не пам'ятаю, де саме поклав підручник. Майже всі студенти з'явилися на лекцію. Я справді забув цю пригоду.
4. підсилювальні: же, ж, аж	Я аж злякався. Ти ж зовсім дорослий. Чоботи загубив, а вони же зовсім новенькі були.

Модальні частки вказують на ставлення до дійсності

Les particules modales indiquent le rapport à l'action/Modal particles show the attitude to the action

Модальні частки	
1. стверджувальні: так=єге	Так , я був у Парижі.
2. заперечні: не, ні, ані	Я не читав цього оповідання. Ні батько, ні син не помітили стежки. А на землі ані кущика, ані деревця.
3. спонукальні: хай=нехай, бодай	Хай лунає материнська пісня.
4. питальні: чи, невже, хіба	Хіба ви не бачили цей фільм? Чи довго ж я буду на тебе чекати? Невже ви не почули, як я вас кличу?

Модальні частки	
<p>5. власне модальні частки можуть виражати:</p> <p>а) сумнів: навряд</p> <p>б) припущення: може, мабуть, певно</p> <p>в) впевненість: звичайно, безперечно</p>	<p>а) Навряд я ще коли-небудь зустріну цю дівчину.</p> <p>б) Може, я й повернусь сьогодні.</p> <p>в) Звичайно, я вам зателефоную.</p>

3. Вигук

Exclamation/Interjection

Особлива частина мови, яка безпосередньо виражає почуття, емоції, волевиявлення мовця, не називаючи їх

-Une part du discours qui exprime directement les sentiments et les émotions de la personne qui parle sans les designer

- A special part of speech that expresses feelings, emotions, or will on the part of a speaker without naming them.

Що виражає	Вигуки	Приклади
Радість, захоплення <i>Joie/joy</i>	О! Ах! Ой! Ох! Ого! Браво! Слава богу!	Ой , яка ж ти гарна! Слава богу! Повернувся! Ах , як мені добре.
Неприємні почуття, біль <i>Douleur/pain</i>	Ой! Ай! Ох!	Ох! Ох! – стогне хворий чоловік. Ай! – Руку вколола.
Страх <i>Peur/fear</i>	Ах! Матінко моя! Лишенько!	Матінко моя! Лишенько! Рятуйте! – кричить жінка.
Іронія <i>Ironie/irony</i>	Гм... Ов-ва!	Ов-ва , це звідки ж такі розумні приїхали?
Докір <i>Reproche/reproach</i>	Ех! Ой! Тю!	Ой! Що ж ти наробив!
Недовіра, сумнів <i>Méfiance/distrust</i>	Еге! Тю!	Еге! Здається, ми нікуди на такому авто не поїдемо.

Що виражає	Вигуки	Приклади
Спонування до дії <i>Exclamations qui stimulent l'action/Interjections which provoke actions</i>	Стоп! Годі! Цить! Геть! Досить!	Цить! Щоб всі сиділи тихо! Геть! від мене!
Привітання, прощання, подяка <i>Salutations, gratitude/Greeting, gratitude</i>	Добридень! На добраніч! Прощай! Спасибі!	Прощайте, чакайте на мене взимку!

4. Близькими до вигуків є **звуконаслідування**. Це слова, якими ми відтворюємо звуки тварин, птахів, звуки і шуми природи, машин, свист тощо. Наприклад: А кішка коло його ніг сидить і **няв-няв**. А у коридорі **туп-туп-туп!** Чашка об підлогу **брязь!**

-Les mots monotones sont les mots qui reflètent les sons des animaux, des oiseaux, de la nature, des machines et d'autres.

- Onomatopoeia- the words which reflect the sounds of animals, birds, nature, machines etc.

Терміни

Сполучник	La conjonction	Conjunction
Прийменник	La préposition	Preposition
Частка	La particule	Particle
Вигук	L'φ'exclamation	Interjection
Звуконаслідування	Les mots monotones	Onomatopoeia
Модальне слово	Le mot modal	Modal word
Фразова частка	Une part de phrase	Phrase part
Підрядність	La subordination	Subordination
Сурядність	La coordination	Coordination

Додаток 10. Родина

дідусь

бабуся

батько (тато)

мати

сестри

дід та онук

дочка

син

брати

Додаток 11. Продукти та страви

курятина

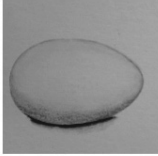
яловичина

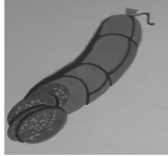
баранина

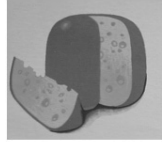
свинина

яйце

ковбаса

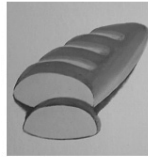
сир

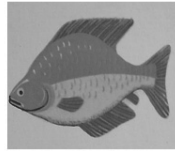
масло

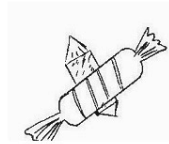
молоко

хліб

риба

цукерки

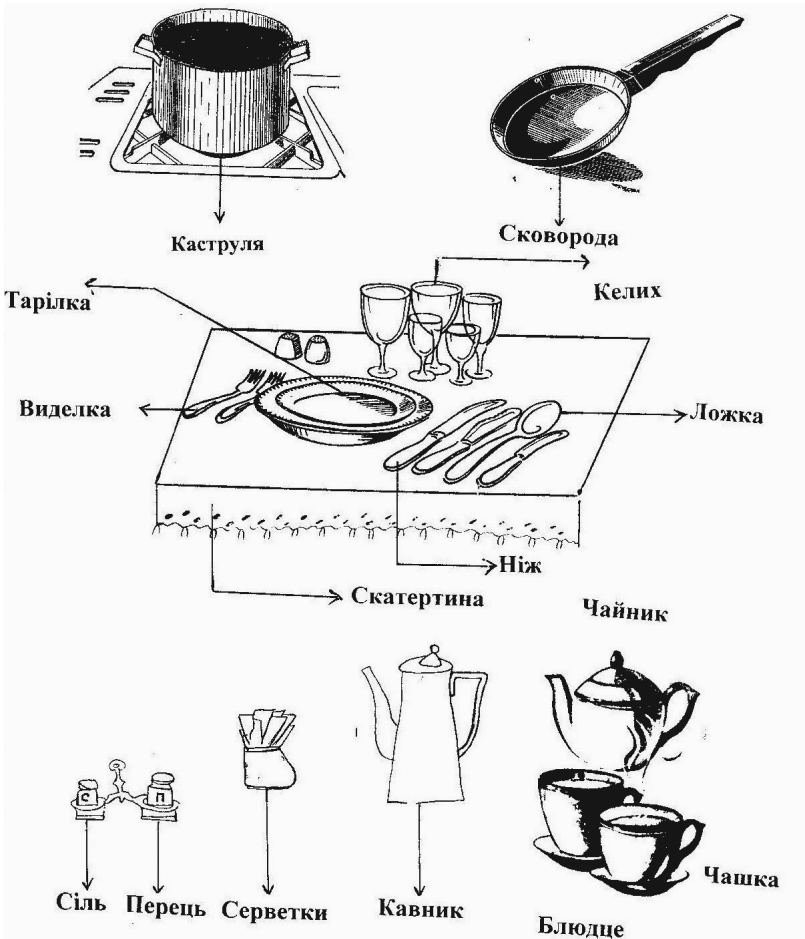

торт

морозиво

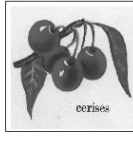
Додаток 12. Посуд

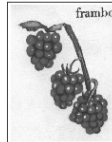
Додаток 13. Овочі та фрукти

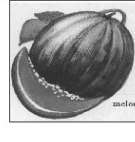
слива

вишня

малина

кавун

картопля

горіх

виноград

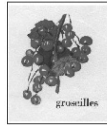
груша

персик

полуниця

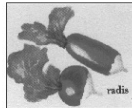
смородина

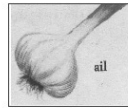
яблуко

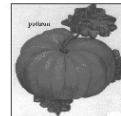
буряк

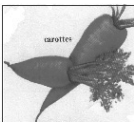
редиска

часник

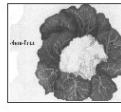
гарбуз

морква

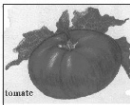
капуста

цвітна
капуста

цибуля

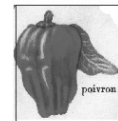
помідор

горох

баклажан

перець

Додаток 14. Одяг

рукавички

шапка

сорочка

туфлі

капелюшок

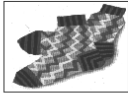
панчохи

штани

пальто

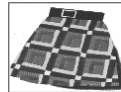
шкарпетки

сукня

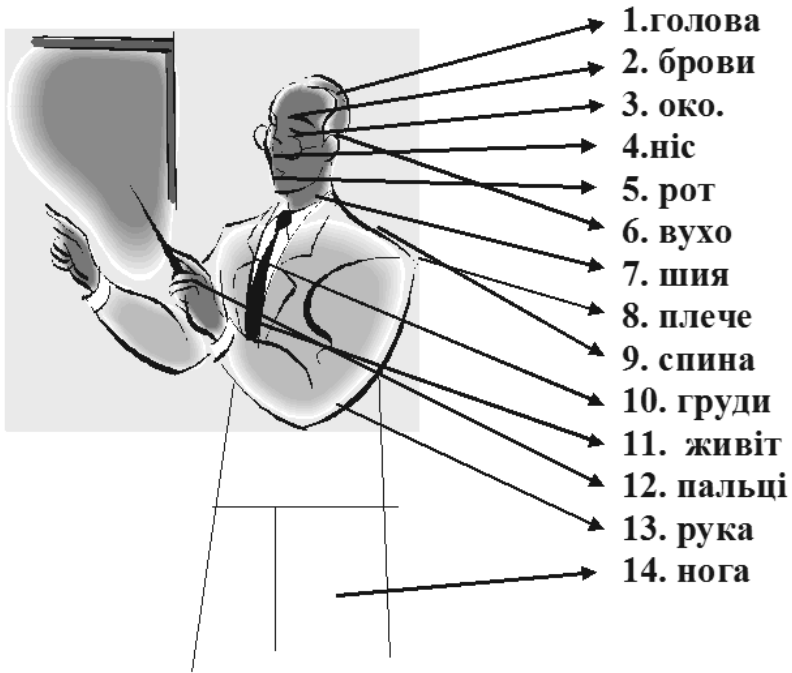

блузка

спідниця

Додаток 15. Людина

Додаток 16. Професії

льотчик

військовий

лікар

ветеринар

вчитель

співак

механік

кухар

програміст

будівельник

мільйонер

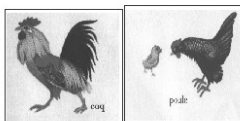

кривець

Додаток 17. Свійські тварини, птахи

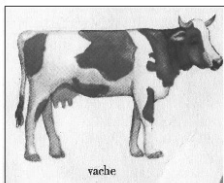
свиня

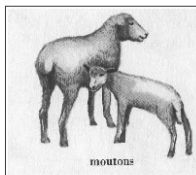
півень курка

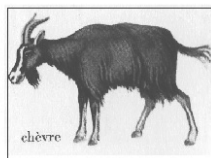
качка

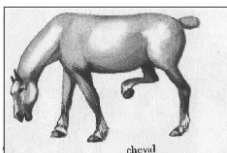
корова

вівця

коза

кінь

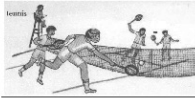

кіт

собака

Додаток 18. Хобі, спорт

Грати в теніс

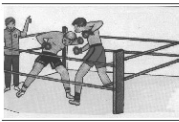
Кататися на лижах

Велоспорт

Баскетбол

Бокс

Займатися плаванням, плавати

Гольф

Футбол

Я люблю малювати

Я люблю співати, слухати музику

Я люблю фотографувати, знімати на відео

Я люблю подорожувати

Додаток 19. Моя кімната

Спальня: 1- ліжко, 2 - ковдра, 3 - килим, 4 - шафа, 5 - шпалери, 6 - малюнок, 7 - люстерко (дзеркало), 8 - комод, 9 - шухляда, 10- підлога, 11 - лампа, 12 - тумбочка.

ВІТАЛЬНЯ

13 - стіл, 14 - стілець, 15 - крісло, 16 - канапа, 17 - книжкова шафа, 18 - полиці з книжками, 19 - письмовий стіл.

СЛОВНИК

а

абзац	indentation	linéa
або	or	ou
авіаційний	aviation	d'aviation
авто	car	la voiture
автобус	bus	l'autobus
автор	author	l'auteur
аграрний	agrarian	agraire
адміністративний	administrative	administratif
азбука	alphabet	l'alphabet
академія	academy	l'académie
активізація	activation	l'activation
активний	active	actif
алгебра	algebra	l'algèbre
але	but	mais
алфавіт	alphabet	l'alphabet
аналіз	analysis	l'analyse
аналізувати	to analyse	faire l'analyse
аналітичний	analytical	analytique
аналогічний	similar	similaire
ансамбль	band	l'ensemble
антонім	antonym	l'antonyme
апостроф	apostrophe	l'apostrophe
аптека	pharmacy	la pharmacie
арабський	Arabic	arab
артерія	artery	l'artère
архітектура	architecture	l'architecture
аспірант	graduate student	l'étudiant postuniversitaire
астроном	astronomer	L'astronome
астрономічний	astronomic	astronomique
атом	atom	l'atome
аудиторія	audience	la salle d'études
аудіокаста	audiocassette	audio-cassette

Б

бабуся	grandmother	la grande-mère
багато	much, many	beaucoup
багатонаціональний	multinational	multinational
багатство	wealth	la richesse
бажання	desire	le désir
бажано	it is desirable	il est désirable
балкон	balcony	le balcon
бандура	bandura	la bandura
барвистий	colourful	coloré
басейн	pool	la piscine
батьки	parents	les parents
батьківщина	motherland	la patrie
батько	father	le père
бачити	to see	voir
бачитися	to meet	onner le rendez-vous
бджола	bee	l'abeille
без	without	sans
безкоштовно	free of charge	gratuitement
безкрайній	boundless	sans limites
безперечно	indisputably	certainement
безпосередньо	directly	directement
безсмертний	immortal	immortel
безумовно	surely	surement
берег	bank	le bord
берегти	to save	garder
березень	March	mars
беруться	undertake	faire
бити	to beat	battre
бік	side	la coté
бібліотека	library	la bibliothèque
бігати	to hurry	courir
білий	white	blanc, blanche
білолиций	white-faced	le visage blanc
більш	more	plus
більшість	majority	la majorité

більший	greater	plus grand
біля	near	auprès, près de
біолог	biologist	le biologiste
біологія	biology	la biologie
блідий	pale	pale
благородний	noble	noble
блакитний	blue	bleu
близький	near	proche
близько	close	près de
блищить	it glitters	briller
бог	god	Dieu
боротися	to fight	lutter
боротьба	fight	la lutte
борошно	flour	la farine
борщ	borsch	le bortsch
боятися	to be afraid	avoir peur
браво	bravo	bravo!
брат	brother	le frère
брати	to take	prendre
бувай	see you!	à bientôt
бути	to be	être
будильник	alarm clock	le reveille-matin
будинок	house	la maison
будівництво	building	la construction
будувати	to build	construire
буква	letter	la lettre
буквар	abc-book primer	l'abc
бурчати	to grumble	grommeler
буряки	beets	la betterave
бутерброд	sandwich	le sandwich

В

в	in ; inside	dans, en
важкий	heavy	lourd
важливо	it is important	il est important
важчий	more heavy	plus lourd
ванна	bath	le bain

вареник	varenik	le varenik
варити	to cook faire	la cuisine
варто	is worth	il faut
ваш	your	votre
вважати	to consider	considérer, croire
ввечері	in the evening	le soir
вволю	to heart's content	à discrétion
вгадати	to guess	déviner
вглиб	deep into	au fond
вдень	in the day-time	la journée
вдома	at home dans	la maison
вдягати	to put on	vetir
великий	large grand	immense
великдень	Easter	Paques
велосипед	bicycle	la bicyclette
верба	willow	le saule
вербний	pussy-willow	Paques fleuries
вересень	September	septembre
версія	version	version
веселий	merry	l'acte de la volonté
весело	merrily	joyeusement
весна	spring	le printemps
весняний	spring	printanier
вести	to conduct	conduire
вечеря	supper	le diner
вечеряти	to supper	prendre le diner
в'ється	it curls twines	il tourne
вже	already	déjà
вживання	use	l'utilisation
вживати	to use	utiliser
взагалі	in general	en général
вздовж	along	tout au long
взимку	in winter	en hiver
взяти	to take	prendre
ви	you	vous
вибачати	to excuse	excuser
вибирати	to choose	choisir

вибігати	to run out	sortir en courant
вибух	explosion	l'explosion
вивчати	to study	étudier, apprendre
вивчений	studied	étudié, appris
вигадати	to invent	inventer
виглядати	to look	se regarder
виготовляти	to make	faire, produire
виграти	to win	gagner
вигук	exclamation	l'exclamation
вигукнути	to exclaim	exclamer
вид	kind	l'espèce
видатний	prominent	connu
виділений	selected	divisé
виділяти	to select	souligner
виднітися	could be seen	se voir
видно	evidently	il est évident
видобувати	to obtain	obtenir
визерунок	pattern	le dessin
визначений	certain	déterminé
вийти	to go out	sortir
виїздити	to drive out	partir
виклад	exposition	l'exposition
викладач	teacher	le professeur
викликати	to call	inviter
виконання	implementation	la réalisation
виконати	to execute	réaliser
вилікувати	to cure	traiter
вилити	to pour out	verser
вимагати	to require	demander
вимова	pronunciation	la prononciation
винайдений	invented	découvert
винахідливий	inventive	inventif
виноград	vine, grapes	le raisin
випити	to have a drink	boire
виписати	to write	écrire
випустити	to let out	faire sortir
вирішити	to decide	décider

виражати	to express	exprimer
виражений	expressed	exprimé
вираз	expression	l'expression
виразно	distinctly	avec émotion
виринати	to come up	revenir sur l'eau
вироблений	mined-out	produit, fabriqué
виробництво	production	la production
вирости	rear	grandir
вирощений	reared	grandi
вирощувати	to rear	cultiver
вирубувати	to cut down	couper, abattre
висіти	to hang	pendre
висновок	conclusion	la conclusion
високий	high	haut
високо	highly	hautement
виспівувати	to sing	chanter
виступити	to come forward	avancer
витирати	to wipe	essuyer
вихідний	weekend	Dimanche, le jour de repos
виходити	to go out	sortir
вишиванка	embroidery	la chemise brodée
вишивати	to embroider	broder
вишивка	embroidery	la broderie
вишня	cherry	la cerise
вище	higher	plus haut
вищий	highest	plus haut
вівторок	Tuesday	mardi
від	de	
відбуватися	to take place	avoir lieu
відвідування	visit	la visite
відвідувати	to visit	visiter
віддавати	to giveaway	rendre
відеокамера	video camera	video caméra
відзначати	to mark	marquer
відігравати	to play	jouer
відкривати	to open	ouvrir

відкритий	opened	ouvert
відкрито	openly	c'est ouvert
відламувати	to break off	couper
відмінний	excellent	excellent
відмінно	fine	manifique
відмінок	case	le cas
відмінювання	conjugation	la conjugaison
відмінювати	to conjugate	conjuguer
віднімати	to take away	diliner
відносити	to take	prendre
відносно	relatively	relativement
відношення	relation	le rapport, la relation
відображати	to represent	représenter
відокремлювати	to separate	séparer, diviser
відомий	known	connu
відповідальний	responsible	responsable
відповідати	to answer	répondre
відповідний	proper	propre
відповідно	accordingly	conformément à
відповідь	answer	la réponse
відпочивати	to rest	se reposer
відпочинок	rest	le repos
відпустка	vacation	le congé
відразу	at once	tout de suite
відремонтований	repaired	réparé
відремонтувати	to repair	reparer
відрізнити	to distinguish	distinguer
відрізнитися	to differ	se distinguer
відстань	distance	la distance
відсутній	absent	ansent
відтворений	reproduced	reproduit
відтворювати	to reproduce	reproduire
відходити	to depart	partir
відчиняти	to open	ouvrir
відчувати	to feel	sentir
відчутний	perceptible	perceptible
відчуття	feeling	le sentiment

війна	war	la guerre
військовий	military	militaire
вік	age	l'age
вікно	window	la fenetre
вільний	free	libre
він	he	il
вірити	to trust	croire
вірш	poem	le poem
вісім	eight	huit
вісімдесят	eighty	quare-vingt
вісімнадцятий	eighteenth	dix-huit
вісімсот	eight hundred	La production
вітальня	living room	le salon
вітати	to welcome	saluer
вітер	wind	le vent
вічно	always	toujours
вказівний	indicatory	indicatif
вклонитися	to bow	saluer
вкриватися	to take shelter	se couvrir
вкритий	covered	couvert
власний	own	propre
влітку	by summer	en été
вміти	able	savoir faire
вмерти	to die	etre mort
вмиватися	to wash	se laver
вміщалися	contained	se mettre
вниз	downward	en bas
вночі	at night	la nuit
вовк	wolf	le loup
вогнестійкий	fireproof	résistant au feu
вода	water	l'eau
водій	driver	le conducteur
водний	water	aqueux
воїн	warrior	le combattant
волевиявлення	will	la volonté
волосся	hairs	les cheveux
вона	she	elle

вони	they	ils, elles
воно	it	ce, cela
восени	in autumn	en automne
восьмеро	eight	huit
впевненість	confidence	l'assurance, la certitude
впевнений	confident	sur
впевнено	confidently	avec assurance
вперед	ahead	en avant
вперше	first	pour la première fois
вправа	exercise	l'exercice
вправний	adroit	habile
вправність	adroitness	l'habileté
вразити	to stagger	tirer
вранці	in the morning	le matin
врожай	harvest	la récolte
все	all	tout
всередині	inwardly, within	à l'intérieur
всі	all	tous
всміхнутися	to smile	sourire
вставати	to get up	se lever
вставити	to insert	introduire
вставлений	cutting-in	introduit
вставний	inserted	implanté, incorporé
встигнути	to have time	avoir le temps
вступити	to enter	entrer
всупереч	despite	au contraire
втомитися	get tired	se fatiguer
втричі	three times	en trois fois
вугілля	coal	le charbon
вузько	narrowly	étroitement
вулиця	street	la rue
вухо	ear	l'oreille
вчасно	in good time	à temps
вчений	scientist	le savant
вчинити	to act	faire
вчинок	act	l'acte, l'action

вчитель	teacher	le professeur
вчити	to teach	enseigner
вчитися	to study	s'étudier
вчора	yesterday	hier
Г		
гадати	to think	penser
газета	newspapers	le journal
галузь	branch	la branche, le domaine
гараж	garage	le garage
гаразд	all right	bien
гарний	good , nice	bon, joli
геометричний	geometrical	géométrique
герб	coat of arms	les armes, les armoiries
герой	hero	l'héros
гість	guest	l'hôte, le visiteur
гілка	branch	la bralche
гімн	hymn	l'hymne
глянути	to glance	regarder
гнути	to bend	couber, plier
говорити	to talk	parler
година	hour	l'heure
годувати	to feed	nourrir
голова	chairman	le président
головний	main	principal
голос	voice	la voix
голосний	vowel	la voyelle
голуб	pigeon	le pigeon
гора	mountain	la montagne
горіти	to burn	bruler
горобець	sparrow	le moineau
город	vegetable garden	le potager
господарство	economy	l'économie
гостинний	hospitable	hospitalier
гостинність	hospitality	lhospitalité
готувати	to prepare	préparer

готуватися	to get prepared	se préparer
граматика	grammar	la grammaire
грати	to play	jouer
графік	graph	le graphique
графічний	graphic	graphique
гриб	mushroom	le champignon
грітися	to warm up	se chauffer
грудень	December	Domestique
груди	breasts	la poitrine
група	group	le groupe
гудіти	to buzz	bourdonner
гуляти	to go for a walk	se promener
гуманний	humane	humain
гуртожиток	dormitory	le foyer

Г

гудзик	button	le bouton
--------	--------	-----------

Д

давальний	dative	datif
давати	to give	le chapitre
давній	old	ancien
давно	long ago	il y a longtemps (que)
далекий	distant	lointain, éloigné
далеко	far	loin
дані	information	les données
дарувати	to grant	présenter
дах	roof	le toit
дбайливий	careful	attentif
два	two	deux
двадцятий	twentieth	vingtième
двадцять	twenty	vingt
дванадцятий	twelfth	douzième
дванадцять	twelve	douze
двері	doors	la porte
двір	court	la cour
двісті	two hundred	deux cents

двокрапка	colon	deux points
дев'яносто	ninety	quatre-vingt-dix
дев'ятий	ninth	neuvième
дев'ятнадцятий	nineteenth	dix-neuvième
дев'ятнадцять	nineteen	dix-neuf
дев'ятсот	nine hundred	neuf cents
дев'ять	nine	neuf
декан	dean	le doyen
деканат	dean's office	le décanat
декілька	a few	quelque, un peu
демократичний	democratic	démocratique
день	day	le jour
дерев'яний	wooden	de bois, en bois
дерево	tree	l'arbre
держава	state	l'Etat
державний	state	d'Etat, publique
десь	somewhere	quelque part
десятеро	ten	dix
десятий	tenth	dixième
десяток	ten	la dizaine
десять	ten	dix
детально	in detail	en détails
детектив	detective	le détectif
дефіс	hyphen	le trait d'union
дехто	somebody	quelqu'un
джаз	jazz	jazz
джерело	source	la source
джміль	bumble-bee	le bourdon
дзвін	ringing	le son, le tintement
дзвонити	to ring	sonner
дзеркало	mirror	le miroir
дзига	zhirligig	le tonton
дивитися	to look	regarder
дивуватися	surprised	s'étonner (de qch)
диктовка	dictation	la dictée
дипломний	diploma	du diplôme
дисертація	dissertation	la thèse du diplôme

диск	disk	le disque
дисципліна	discipline	la discipline
дитина	child	l'enfant
дихати	to breathe	respirer
дієвідмінювання	conjugation	conjuger
дієприкметник	participle	le participe
дієприслівник	verbal adverb	le gérondif
дієслово	verb	le verbe
діагноз	diagnosis	le diagnostic
діалог	dialog	le dialogue
дівчина	girl	la jeune fille
дівчинка	girl	la fille
дід	grandfather	le grand-père
дізнаватися	to know	apprendre
дійсність	reality	la réalité
дійсно	indeed	réellement
діло	affair	l'affaire
дім	house	la maison
діти	children	les enfants
дія	action	l'action
діяти	to operate	agir, fonctionner
для	for	pour
до	to	à
добраніч	good night	bonne nuit
добре	well	bien
добридень	good afternoon	bonjour
добрий	good	bon, brave
добріший	better	trop bon
добро	good	le bien
доброзичливий	benevolent	bienveillant
довідка	certificate	certificat
довгий	long	long
довго	long	longtemps
довжина	length	la longueur
довкола	around	l'environnement
довшати	to lengthen	allonger
довше	longer	plus long

додавати	to add	additionner
додатковий	additional	supplémentaire
додолу	to the ground	en bas
додому	home	à la maison
дозвіл	permission	la permission, le permis
дозволяти	to allow	permettre
докір	reproach	le reproche
доконаний	accomplished	fini
долати	to overcome	surmonter
доля	fate	la destinée
домашній	domestic	domestique
доня	daughter	la fille
доповнити	to complement	ajouter
допомагати	to help	aider
допомога	help	l'aide
доріжка	path	le sentier
дорога	road	la route
дорогий	dear	cher
дорого	expensive	couteux
дорожчий	more dear	plus cher
дорослий	adult	adulte
доручити	to charge	charger, confier
досвід	experience	l'expérience
досвідчений	experimental	expérimenté
досить	sufficiently	suffisamment
досі	until now	jusqu'au présent
дослівно	word for word	mot à mot
досліджувати	to explore	explorer
достовірність	authenticity	l'autenticité
досягати	to arrive at	arriver à
дошка	board	le tableau
дощ	rain	la pluie
друг	friend	l'ami
другий	second	deuxième, secondaire
дружба	friendship	l'amitié
дружина	wife	la femme

дружити	to be friends	etre ami
дружний	friendly	amicale
дуб	oak	le chene
дуже	very much	très
дужка	handle	le manche
думати	to think	penser
думка	idea	la pensée
дурний	foolish	bete, stupide
духмяний	sweet-scented	odorant
духовний	spiritual	spirituel
душа	soul	l'ame
дядько	uncle	l'oncle

е

екзотичний	exotic things	exotique
економіст	economist	l'économiste
економічний	economic	économique
експериментувати	to experiment	expérimenter
експресивний	expressive	expressif
екстремальний	extremal	extremal
елемент	element	l'élément
емоція	emotion	l'émotion
етикет	etiquette	l'étiquette

є

європейський	European	Européen
єднальний	connective	conjonctif

ж

жаба	frog	le crapaud
жайворонок	lark	l'alouette
жар	heat	la chaleur
ждати	to wait	attendre
жир	fat	la graisse
жити	to live	vivre
життя	life	la vie
жінка	woman	la femme

жіночий	womanish	féminin
жовтий	yellow	jaune
жовтіти	turn yellow	jaunir
жовтень	October	octobre
жодний	none	personne

З

з (зі)	from (from)	de
за	at	à
забирати	to take away	prendre
забувати	to forget	oublier
заважати	to prevent	empêcher
завдання	task	le devoir
завдяки	to due to	grâce à
завершити	to complete	finir, terminer
завжди	always	toujours
завод	factory	l'usine
завтовшки	as thick	avec l'épaisseur
завтра	tomorrow	demain
загальний	general	général
загарбник	invader	l'envahisseur
заговор	plot	le complot
загортати	to wrap up	envelopper
загубити	to lose	perdre
задати	to set	poser
задача	task	la tâche
задля	for the sake of	à cause
задоволений	satisfied	satisfait
задоволення	pleasure	la satisfaction, le plaisir
завичай	usually	ordinairement
зазначати	to mark note	marquer
зазначено	it is marked	marqué
займенник	pronoun	le pronom
зайти	to come in	entrer
закінчення	finish	la fin
закінчити	to finish	terminer, finir

заклад	establishment	l'établissement
закритий	closed	fermé
зал	hall	la salle
залежно	depending	en dépendance
залишатися	to remain	rester
залізний	ferrous	de fer
залізниця	railway	le chemin de fer
залік	test	l'épreuve
заміж	marry	se marier
замінити	to replace	remplacer
замість	in place of	au lieu de
замовляти	to order	commander
заняття	employment	l'occupation
запакувати	to pack	emballer
запалювати	to set fire	allumer
запам'ятати	to memorize	retenir
записати	to write down	inscrire
запитати	to ask	demander
запитання	question	la question
запізнюватися	to be late	etre en retard
запорожці	Zaporozhian cossacks	les cozaks des Zaporogues
запросити	to invite	inviter
зараз	now	actuellement
зарубіжний	foreign	étranger
засіб	mean	la moyen, le procédé
засідання	meeting	la séance
заснований	founded	fondé
засновник	founder	le fondateur
заспівати	to begin to sing	chanter
застосувати	to apply	appliquer
зате	but	mais
зателефонувати	to call by phone	téléphoner
захід	west	l'ouest, l'occident
західний	western	d'ouest, occidental
заходити	to come in	entrer
захоплення	fascination	admiration

захоплюватися	to be carried away	se passioner pour
зачекати	to wait	attendre
зачинений	closed	fermé
заява	declaration	la déclaration
зберігати	to keep	conserver
збирати	to collect	ramasser
збірний	collapsible	collecté
збоку	at one side	d'une coté
збори	meeting	la réunion
збудувати	to build	construire
зважаючи	taking into account	prendre en considération
зварений	cooked	cuit, bouilli
звати	to call	appeller
звернути	to turn	tourner
зверху	from above	au-dessus
звичай	custom	la coutume
звичайний	ordinary	ordinaire
звичайно	certainly	ordinairement
звідки	from where	de quoi
звідси	from here	d'ici
звір	beast	la bete
звук	sound	le son
зв'язок	connection	la liaison
згідно	according to	conformément à
згодний	agree	etre d'accord
здаватися	to seem	paraître, sembler
здавна	since olden times	il y a bien longtemps
здивувати	to surprise	étonner
здійснити	to carry out	réaliser
здобувати	to obtain	obtenir
здоровий	healthy	sain
здоров'я	health	la santé
зелений	green	vert
зеленіти	to become green	etre en verdure
земля	earth	la terre
ззаду	behind	derrière

зима	winter	l'hiver
зимовий	winter	hivernal
зібрати	to collect	ramasser
зійтися	to meet	se rencontrer
зір	sight	la vue
зірвати	to tear away	arracher
зірка	star	l'étoile
зіставляти	to compare	comparer
з'їсти	to eat	manger
зламати	to break	casser
зліплений	blinded	sculpté
зловити	to catch	saisir
зловлений	caught	saisi
злякатися	scared	avoir peur
змагання	competition	les compétitions
змагатися	to compete	rivaliser
зміна	change	le changement
змінити	to change	changer
змінитися	to be changed	se changer
зміст	content	le contenu
змогти	to be able	etre capable
знадобитися	may need	avoir besoin
знайомий	acquaintance	connaissance
знайти	to find	trouver
знак	sign	le signe
знання	knowledge	les connaissances
знати	to know	connaitre
знахідний	accusative	accusatif
знаходиться	to be	se trouver
значення	value	la notion
значно	considerably	considérable
знеболюючий	anaesthetic	anesthésique
знизу	from below	au-dessous
знову	again	de nouveau
зняти	to take off	oter
зображений	represented	imaginé
зображення	image	l'image

зображувати	to depict	imaginer
зовні	outwardly	extérieur
зовсім	quite	pas du tout
зоопарк	zoo	le zoo
зошит	notebook	le cahier
зрадіти	happy	se réjouir
зразок	standard	l'exemple
зранку	in the morning	du matin
зробивши	have done	avoir fait
зробити	to do	faire
зроблений	done	fait
зрозумілий	clear	compréhensible
зрозуміти	to understand	comprendre
зуб	tooth	le dent
зупинка	stop	l'arret
зупинятися	to stop	s'arreter
зустріч	meeting	le rendez-vous
зустрічати	to meet	se rencontrer
зшивати	to sew together	coudre
з'явитися	to appear	s'apparaitre
з'ясувати	to find out	éclaircir

i

i (й)		
іграшка	toy	le jouet
ігра	game	le jeu
іти (йти)	to go (to walk)	se diriger (aller)
ідучи	going	en dirigeant
із (з)	from	de
іменник	noun	le nom
імператив	imperative	imperatif
ім'я	name	le nom
інженер	engineer	l'ingénieur
іноді	sometimes	parfois
іноземний	foreign	étranger
іноземець	foreigner	l'étranger
інститут	institute	l'institut

інструмент	instrument	l'outil
інтонаційний	intonation	intonatif
інтонація	intonation	l'intonation
інфінітив	infinitive	l'infinitif
інший	other	l'autre
іронія	irony	l'ironie
існує	it exists	il existe
іспит	examination	l'examen
Історик	historian	l'historien
Історичний	historical	historique
Історія	history	l'histoire
істота	creature	l'être, la créature

ї

їдальня	dining-room	la salle à manger, la cantine
їжа	meal	le repas
їсти	to eat	manger
їхати	to ride	aller
їхній	their	leur

к

кабінет	study	le cabinet de travail
кава	coffee	le café
кав'ярня	coffee shop	le café
казати	to talk	dire
кажучи	speaking	en disant
калькулятор	calculator	le calculateur
каміння	stone	la pierre
кам'яний	stone	de pierre
канікули	vacations	les vacances
капуста	cabbage	le chou
кар'єра	career	la carrière
карий	brown	brun
картина	picture	le tableau, la peinture
картка	card	la carte
картопля	potato	la pomme de terre

кататися	to go for a drive	se rouler, se promener en voiture
кахля	tile	le carreau
каша	porridge	la kacha, le brouet
квадрат	square	le carré
квиток	ticket	le billet
квітень	April	avril
квіти	flowers	les fleurs
керівник	leader	le gérant
керувати	to lead	gérer
кисень	oxygen	l'oxygène
кишеня	pocket	la poche
кілограм	kilogram	le kilogramme
кілометр	kilometre	le kilomètre
кількісний	quantitative	quantitatif
кількість	amount	la quantité
кілька	a few	quelque
кімната	room	la chambre
кінець	end	le fin
кіно	cinema	le cinéma
кінофільм	movie, fil	le filme
кінь	horse	le cheval
кіт	cat	le chat
клас	class	la classe
класика	the classics	la classique
класичний	classic	classique
класти	to lay	mettre, poser
клеїти	to glue	coller
кликати	to call	appeller
клумба	flowerbed	le parterre, la corbeille
ключ	key	le clef
книга	book	le livre
книгодрукування	book-printing	l'imprimerie
книжковий	book	de livre
кобза	kobza	la kobza
кобзар	kobza-player	le kobzar

коваль	blacksmith	le forgeron
ковбаса	sausage	le saucisson
кожний	each	chacun
колега	colleague	le collègue
коли	when	quand
колишній	former	ci-devant
колір	color	la couleur
коло	circle	le cercle
колодязь	well	le puit
колонка	column	la colonne
команда	command	la commande
комедія	comedy	la comédie
комірець	collar	le col
компонент	component	le composant
компот	fruit compote	la compote
комп'ютер	computer	l'ordinateur
конкретний	concrete	concret
конструктор	designer	le constructeur
конструкція	construction	la construction, la structure
контрольна	test	le travail de controle
конференція	conference	la conférence
кордон	border	la frontière
коридор	corridor	le corridor, le couloir
корисний	useful	utile
користуватися	to use	utiliser
користуючись	using	en utilisant
користь	benefit	le profit
короткий	short	court
космос	space	le cosmos
костюм	suit	le costume
котрий	which	lequel
коханий	darling	aimé
кошик	basket	le sac
коштовний	valuable	de valeur
краєвид	landscape	la vue
країна	country	le pays

крамниця	shop	le magasin
крапка	point	le point
краса	beauty	la beauté
красиво	beautifully	beau
краще	better	mieux
крейда	chalk	la craie
креслення	draft	le dessin technique
креслити	to draw	dessiner
кричати	to yell	crier
крізь	through	à travers
крім	except for	sauf de
крісло	arm-chair	la chaise
кров	blood	le sang
круглий	round	rond
куди	where	où
культ	cult	le culte
культура	culture	la culture
культурний	cultural	culturel
купати	to bath	baigner
купити	to purchase	acheter
куплений	purchased	acheté
курка	hen	la poule
курорт	resort	la maison de cure
курс	course	le cours
кухня	kitchen	la cuisine
кущик	small bush	le buisson

Л

лак	varnish	la laque, le vernis
ламати	to break	couper
лан	field	le champs
лапки	quotation marks	les parenthèses
ласка	caress	la caresse
ластівка	swallow	l'hirondelle
лев	lion	le lion
легенда	legend	la légende
легкий	easy	léger

лежати	to lie	se coucher
лексика	vocabulary	la lexique
лексичний	lexical	lexical
лекція	lecture	la lecture
лижі	pattens	les skis
липень	July	juillet
липа	linden-tree	le tilleul
лис	dog-fox	le renard
лист	leaf	la feuille
листопад	November	novembre
листя	leaves	les feuilles
лице	face	le visage
лише	only	seulement
лишитися	to remain	se laisser
лівий	left	gauche
ліворуч	to the left	à gauche
ліжко	bed	le lit
лізти	to climb	grimper
лікар	doctor	le docteur
лікарня	hospital	l'hôpital
лікарський	medical	médical
ліки	medications	les médicaments
лікувати	to treat	traiter
лінивий	lazy	paresseux
ліс	forest	le bois, la forêt
літак	airplane	l'avion
літати	to fly	prendre avion
літера	letter	la lettre
література	literature	la littérature
літо	summer	l'été
літр	litre	le litre
лук	bow	l'oignon
любити	to love	aimer
людина	man	l'homme
людство	humanity	l'humanité
людський	human	humain
люстра	chandelier	le lustre

лють	fury	la méchanceté
лютий	February	fevrier
лягати	to lie down	se coucher
лялька	doll	la poupée
М		
мабуть	presumably	probable
магічний	magic	magique
магазин	shop	le magasin
майбутній	future	futur
майданчик	ground	la place
майже	almost	presque
майстерня	workshop	l'atelier
маленький	little	petit
мало	little	peu
малолюдний	unfrequented	peu peuplé
мальовничий	picturesque	pitoresque
малювати	to draw	dessiner
малюнок	picture	la peinture, le dessin
мама	mother	la mère
марка	brand	la marque
масло	butter	le beurre
математика	mathematics	les mathématiques
матеріальний	material	matériel
материнський	maternal	maternel
мати	to have	avoir
матуся	mother	la mère
машина	machine	la machine
меблі	furnitures	les meubles
мед	honey	le miel
медик	physician	le médecin
медицина	medicine	la médecine
медичний	medical	médical
медсестра	trained nurse	l'infirmière
менш	less	moins
менший	more small	plus petit
мета	purpose	le but

металевий	metallic	métallique
метр	meter	le mètre
механізм	mechanism	le mécanisme
ми	we	nous
мимоволі	involuntarily	on ne sait pas
минати	to pass	passer
минулий	past	passé
мир	world	le monde
мирний	peaceful	de la paix
мистецтво	art	l'art
мити	to wash	laver
мить	instant	l'instant
між	between	entre, au milieu de
мій	my	mon
мільйон	million	le million
міра	measure	le mesure
міркувати	to reason	songer
міст	bridge	le pont
містечко	township	la cité
місто	city	la ville
місце	place	le lieu
місцевий	local	local
міський	city	de la ville
місяць	month	le mois
млинець	pancake	la crepe
множення	multiplication	la multiplication
множина	plural	le pluriel
мова	language	la langue
мовлення	speech	le langage
мовний	linguistic	linguistique
мовчати	to be quiet	se taire
могила	grave	le tombeau
могти	to be capable	capable
модальний	modal	modal
може	can	il peut
можливий	possible	possible
можливо	possibly	il est possible

молодий	young	jeune
молодший	junior	plus jeune
молодь	young people	la jeunesse
молоко	milk	le lait
море	sea	la mer
морква	carrot	la carotte
мороз	frost	le froid
морозиво	ice-cream	la glasse
морфологія	morphology	la morphologie
мрія	dream	le reve
мріяти	to dream	se rever
музей	museum	le musée
музика	music	la musique
музикант	musician	le musicien
музичний	musical	musical
мусити	to owe	etre obligé
м'який	soft	doux
м'ясо	meat	la viande
м'яч	ball	la balle

Н

на	on	sur
навіть	even	même
навіщо	why	pourquoi
наведений	resulted	cité
навесні	in spring	au printemps
навздогін	after	après
навколо	around	tout autour
навмисне	intentionally	exprès
навряд	scarcely	c'est peu probable
навчальний	educational	éducatif
навчання	studies	les études
навчити	to teach	enseigner
навчитися	to learn	apprendre, étudier
нагода	case	le cas
наголос	stress	l'accent
нагорода	reward	le prix, la décoration

над	above	au-dessus
надворі	in the street	dans la cours
назад	back	en arrière
назва	name	le nom
назвати	to name	nommer
називний	nominative	nominatif
назустріч	to meet	à la rencontre
найбільший	most	le plus grand
найвищий	the greatest	le plus haut
найдовший	the longest	le plus long
найдорожчий	dearest	le plus cher
найкращий	the best	meilleur
найменш	least	le plus petit
найтемніший	the darkest	le plus sombre
найуживаніший	used	le plus usé
найчастіше	the most frequent	le plus fréquent
накреслити	to draw	dessiner
належати	to belong	appartenir
намагатися	to try	essayer
намальований	drawn	déssiné
намалювати	to draw	peigner
напам'ять	by heart	par coeur
напевно	probably	probable
написаний	written	écrit
написати	to write	écrire
наповнювати	to fill	remplir
наполегливо	persistently	instamment
наприклад	for example	par exemple
напря́м	direction	la direction
нарізаний	cut	coupé
наробити	to do	faire
народжений	born	né
народження	birth	la naissance
народний	folk	populaire
населення	population	la population
населений	inhabited	habité, peuplé
наслідок	result	la conséquence

наступний	following	suisant
натура	nature	la nature
наука	science	le science
науковець	research worker	le savant
національний	national	national
національність	nationality	la nationalité
нація	nation	la nation
наш	our	notre
не	not	ne, non
небагато	a little	un peu
небо	sky	le ciel
невеликий	small	petit
невже	really	n'est-ce pas
невисокий	low	bas
невідомий	unknown	inconn
невпевненість	uncertainty	l'incertitude
недавно	recently	recemment
недалеко	not far	pas loin
недбало	carelessly	négligemment
неділя	Sunday	dimanche
незалежний	independent	indépendant
немає	here is no	il manque
немовля	baby, infant	le bébé
неможливо	it is impossible	c'est impossible
неозначений	indefinite	indéfini
неприємний	unpleasant	désagréable
несподіваний	unexpected	inattendu
нести	to carry	porter
несумісний	incompatible	incompatible
неточний	inexact	inexacte
нечистий	impure	impure
нижчий	lower	plus bas
низький	low	bas
ні	no	ne, non
ніде	nowhere	nulle part
ніж	than	que
ніколи	never	jamais

нікуди	nowhere	nulle part
ніс	carried	le nez
ніхто	nobody	personne, aucun
ніч	night	la nuit
новенький	new	neuf
новина	news	la nouvelle
нога	leg	le pied
носити	to carry	porter
нота	note	la note
ночувати	to spend the night	la nuit, coucher passer

О

обідати	to have dinner	prendre le diner
обернутися	to turn around	se retourner
об'єднаний	incorporated	uni
обиратися	elected	être élu
обирати	to elect	élire
обід	dinner	le diner
об'їхати	to go around	faire le tour
область	area	la région
обличчя	face	le visage
обмежувальний	restrictive	restreint
ов'язковий	obligatory	obligatoire
образливий	touchy	offensant
обраний	selected	élu
обрати	to choose	choisir
обробка	treatment	le traitement
обряд	ceremony	la cérémonie
оволодіти	to seize	s'emparer
овоч	vegetable	les legumes
одержувати	to get	recevoir, obtenir
один	one	un, une
одинадцять	eleven	onze
однак	however	mais
однина	singular	le singulier
одноповерховий	one-story	d'un étage

однорідний	homogeneous	homogène
одночасно	at the same time	en meme temps
одразу	at once	tout d'un coup
одужувати	to recover	se guérir
одяг	dress	le vetement
ознака	sign	le signe
означальний	attributive	attributif
означати	to mean	signifier
означуваний	designated	désigné
оклик	call	l'appel
око	eye	l'oeil
окремий	separate	séparé
окремо	separately	séparement
окрім	except for	sauf
окуляри	glasses	les lunettes
олівець	pencil	le crayon
омивати	to wash	laver
онук	grandchild	le petit-fils
опалення	heating	le chauffage
операція	operation	l'opération
оперувати	to operate	opérer
описати	to describe	décrire
опісля	after	après
оповідання	story	le récit
оптиміст	optimist	l'optimiste
орган	organ	l'organe
організм	organism	l'organisme
орнамент	decorative pattern	l'ornement
освітній	educational	éducatif
освіта	education	l'éducation
осінній	autumn	en automne
осінь	autumn	l'automne
основа	basis	la base
основний	principal	principal
особа	person	la personne
особливий	special	spécial
особливо	especially	spécialement

особливість	feature	le trait
осторонь	aside	à part
ось	here	ce, cela
отже	consequently	ainsi
отримати	to get	obtenir, recevoir
офіційний	official	officiel
офіційно	officially	d'une manière officielle
оформлення	registration	la régISTRATION
офтальмолог	ophthalmologist	ophthalmologue
охорона	guard	la garde
оце	here	ce, cela
оцінка	estimation	la mention
оцінювати	to estimate	évaluer, estimer
очевидно	obviously	il est évident
очі	eyes	les yeux

II

падати	to fall	tomber
палити	to smoke	fumer
пальто	overcoat	le manteau
пам'ятати	пам'ятайти	se souvenir
пам'ятка	sight	la note
пам'ятник	monument	le monument
пам'ять	memory	la mémoire
пан	mister	Monsieur
папір	paper	le papier
пара	pair	le couple, le paire
паралельно	parallell with	parallemment
паркан	fence	la palissade
паровий	steam	de vapeur
парта	school desk	la pupitre
пасажирський	passenger	du passager
пасивний	passive	passif
пасхальний	easter	pascal
пацієнт	patient	le patient
певний	certain	certain

педагогічний	pedagogical	pédagogique
пекти	to bake	cuire
перебувати	to be	etre
переважно	mainly	en général
перевірити	to check	controler
перед	before	devant, avant
переданий	passed	transmis
передати	to pass	transmettre
передача	transmission	la transmission
передзвонити	to ring up	donner un coup de téléphone
переїхати	to move	déplacer
перейти	to pass	passer
перекладати	to translate	traduire
переконливий	convincing	convaincant
переливання	transfusion	la transfusion
перемагати	to win	gagner
перерва	break	la pause
переробити	to do	traiter
перехід	transition	la transition
персонал	staff	le personnel
перший	first	premier
печений	baked	cuit
печиво	pastry	la patisserie
печінка	liver	le foie
письмовий	writing	par écrit
питальний	interrogative	interrogatif
питання	question	la question
питати	ask	demander
пити	to drink	boire
пишатися	to be proud of	etre fière
піаніст	pianist	le pianiste
пів	half-	demi-, semi-
південний	south	du sud
півень	cock	le coq
північ	north	le nord
під	under	au-dessous

підготовка	preparation	la préparation
підготовлений	geared-up	préparé
підготувати	to prepare	préparer
підібрати	to pick up	regarder
підіймати	to lift	monter
підійти	to walk up	arriver à
підкорятися	to submit	submitre
підкреслений	underline	souligné
підкресливши	underlining	après avoir souligné
підлога	floor	le plancher
піднімати	to lift	monter
підносити	to bring	apporter
підпис	signature	la signature
підписувати	to sign	signer
підручник	textbook	le manuel
підрядний	subordinate	selon le contrat
підсилювальний	amplifying	amplifié
підсмажений	toasted	roti
підсолений	salty	salé
підходити	to befit	arriver
пізніше	later	plus tard
пізнати	to get to know	apprendre
пізно	lately	tard
піймати	to catch	attraper
після	after	après
пісня	song	la chanson
пішки	on foot	à pied
плавання	swimming	la natation
плавати	to float	nager
плакат	poster	le placard
плакати	to cry	pleurer
планета	planet	la planète
план	plan	le plan
планувати	to plan	planifier
площа	area	la place
плюс	plus	plus
по	for	selon, en

поєднаний	united	uni
поєднувати	to combine	unir
поїхати	to depart	partir
побачення	appointment	le rendez-vous
побачити	to see	voir
побут	mode of life	la vie quotidienne
повернути	to turn	tourner
повернутися	to return	se tourner
повертати	to return	retourner
поверх	floor	l'étage
повечеряти	to have dinner	prendre le diner
повз	by	au long de
повинен	must	devoir
повідомити	to report	informer
повідомлення	report	l'information
повільно	slowly	lentement
повітря	air	l'air
повний	complete	complet
повторити	to repeat	répéter
пов'язаний	tied-up	lié avec
поганий	bad	mauvais
погано	badly	mal
погасити	to liquidate	liquider
погашений	liquidated	remboursé
погляд	look	l'avis
погода	weather	le temps
погодитися	to agree	s'accorder
погожий	fine	agréable
подарувати	to give a present	présenter le cadeau
подарунок	gift	le cadeau
подив	surprise	le surpris
подивитися	to look	regarder
подія	event	l'événement
поділяти	to divide	diviser
подобатися	like	plaire
подорож	trip	le voyage
подорожувати	to travel	voyager

подорожуючи	traveling	en voyage
подруга	friend	l'amie
подумати	to think	penser
подяка	gratitude	merci
поезія	poetry	la poésie
поема	poem	le poème
поет	poet	le poète
поза	pose	la pose
позавчора	the day before yesterday	avant-hier
позад	позад	en arrière
позиція	position	la position
позначати	to mark, denote	marquer
позначення	denotation	la dénotation
покладати	to lay	mettre
покликання	calling	appelé
покоління	generation	la génération
поле	fields	le champs
політехнічний	polytechnic	polytechnique
політичний	political	politique
половина	half	la moitié
полуниця	strawberry	la fraise
польський	Polish	polonais
померлий	dead	est mort
помилка	error	l'erreur
помитий	washed	lavé
поміж	between	parmi
помітити	to notice	remarquer
помножити	to increase	multiplier
понад	over	presque
понеділок	Monday	lundi
попередити	to warn	prevenir
попрацювати	to do some work	travailler
попросити	to ask	demander
популярний	popular	populaire
порада	advice	le conseil
порадити	to advise	conseiller

порахувати	to count up	compter
пора	it is time	il est temps
порівняти	to compare	comparer
порівняння	comparison	la comparaison
порог	threshold	le seuil
портрет	portrait	le portrait
портфель	brief-case	le portefeuille
поруч	alongside	auprès
порядок	order	l'ordre
посаджений	planted	mis, placé
посадити	to plant	planter
поселити	to settle	installer
посяяти	to sow	semer
послідовність	sequence	la suite
послідовно	consistently	par suite
посміхатися	to smile	sourir
поспішати	to hurry	se depecher
поставити	to put	mettre
постаратися	to endeavour	tacher de
постіль	bed	le lit
посудина	vessel	la vaisselle
потиснути	to press	presser
потім	then	après
потребувати	to require	demander
потрібний	necessary	nécessaire
потрібно	it is needed	il est nécessaire
потяг	train	le train
пофарбований	painted	peigné
похвалити	to praise	vanter
похилий	sloping	courbé
походження	origin	l'origine
походити	to resemble	ressembler à
поцілувати	to kiss	embrasser
почати	to begin	commencer
початок	beginning	le début
починати	to begin	débuter
почистити	to clean	netoyer

почуватися	to feel	se sentir
почути	to hear	entendre
почувши	hearing	entendu
почуття	sense	le sentiment
пошити	to do some sewing	coudre
поява	appearance	l'apparition
пояснити	to explain	expliquer
пояснення	explanation	l'explication
правий	right	avoir raison
правда	true	la vérité
правильний	correct	correct, juste
правопис	spelling	l'orthographe
праворуч	on the right	à droite
прагнути	to aim	aspirer ; désirer
прапор	flag	le drapeau
працьовитість	industriousness	l'assiduité, la diligence
предмет	object	l'objet
предок	ancestor	l'ancêtre
представник	representative	le représentant
президент	president	le président
препарат	preparation	le médicament, le remède
префікс	prefix	le préfixe
прибирання	cleaning up	le nettoyage
прибирати	to clean up	nettoyer
прибувати	to arrive	arriver
приватний	private	privé
привіт	hello	le salut
привітання	greeting	la salutation
привітати	to congratulate	saluer
привітно	cordially	amicalement, gentiment
пригода	adventure	l'aventure
приголосний	consonant	la consonne
приготування	preparation	la préparation
приготувати	to prepare	préparer

пригошати	to treat	régaler, offrir
приємний	pleasant	agréable
приємно	pleasantly	agréablement
приїзд	arrival	l'arrivée
приїхати	to arrive	arriver
прийменник	pretext	le prétexte
прийменниковий	prepositional	le prépositionnel
приймати	to accept	recevoir
прийти	to come	arriver
прийшовши	having arrived	être arrivé
приказка	proverb	le proverbe
приклад	example	l'exemple
прикметник	adjective	l'adjectif
прикрашений	decorated	orné ; décoré
прилад	device	l'appareil
принести	to bring	apporter
припиняти	to halt	arrêter
приписувати	to add	ajouter
припущення	supposition	la supposition
природа	nature	la nature
природний	natural	naturel
присвійний	possessive	possessif
прислівник	adverb	l'adverbe
притаманний	inherent	propre à
приходить	to come	arriver
причина	reason	la cause
про	about	à propos
провідняти	decline	décliner
провідувати	to visit	visiter
провізор	pharmacist	le pharmacien
програміст	programmer	le programmiste
продавати	to sell	vendre
продаж	sale	la vente
продовжити	to prolong	continuer
продукти	products	les produits alimentaires
прозорий	transparent	transparent

прокидатися	to wake up	se reveiller
промисловість	industry	l'industrie
промінь	ray	la rayon
промовити	to say	dire
пропонувати	to offer	proposer
пропускати	to skip	laisser passer
прослухати	to listen	écouter
простий	simple	simple
просторий	spacious	vaste
протягатися	stretched out	s'étendre
проте	however	mais
проти	against	contre
протилежний	opposite	opposé
протиставлення	contrasting	la contradiction
протокол	protocol	le protocole, le procès verbal
протягом	during	au cours de
професія	profession	la profession
професор	professor	le professeur
процент	percent	le pourcent
прочитаний	read	lu
прочитати	to read	lire
прощайте	goodbye	faire les adieux à
прощання	farewell	adieu
пряма	line	la droite
прямо	straight	tout droit
птаха	bird	l'oiseau
пункт	point	le point
пунктуація	punctuation	la ponctuation
пустити	to allow	laisser
пшениця	wheat	le blé
пюре	puree	la purée
п'ятдесят	fifty	cinquante
п'ятеро	five	cinq
п'ятий	fifth	cinquième
п'ятнадцять	fifteen	quinze
п'ятниця	Friday	vendredi

п'ятсот	five hundred	cinq cents
п'ять	five	cinq
Р		
рада	advice	le conseil
радісно	gladly	joyeusement
радість	gladness	la joie
радіти	glad	se rejouir
раз	once	une fois
разом	together	ensemble
рана	wound	la blessée
раніше	before	auparavant
рано	early	plus tot
ранок	morning	le matin
раптовий	sudden	brusque
раптом	suddenly	brusquement
рахувати	to count	compter, calculer
реакція	reaction	la réaction
ревіти	to roar	mugir, hurler
регіон	region	la région
результат	result	le résultat
рейс	trip	le vol
ректор	rector	le recteur
релігія	religion	la religion
реліквія	relic	la relique
ремонтувати	to repair	réparer
репліка	remark	la réplique
республіка	republic	la république
ресурс	resource	la ressource
ретельно	carefully	soigneusement
рецепт	recipe	la prescription
речення	suggestion	la proposition
риба	fish	le poisson
рибалити	to fish	pecher
ринок	market	le marché
рис	rice	le riz
рися	line	le trait

риторика	rhetoric	la rhétorique
ритуальний	sacral	rituel
рівноправний	equal in rights	égal en droits
рід	gender	le genre
рідкий	rare	rare
рідко	rarely	rarement
рідний	native	natal
різати	to cut	couper
різкий	sharp	rude
різний	different	différent
різновид	variety	la variantel
різноманітний	various	variable
рік	year	l'an, l'année
річ	thing	la chose
річка	river	la rivière
рішучий	decisive	décisif
робити	to do	faire
роблячи	doing	en faisant
робота	work	le travail
родина	family	la famille
родич	relative	le parent
родючий	fertile	fertil
рожевий	pink	rose
розв'язати	to solve	résoudre
розведення	breeding	l'élevage
розвиватися	to develop	se développer
розглядати	to examine	examiner
розгорнутий	unfolded	développé
розділовий	dividing	divisant
роздавати	to distribute	distribuer
розібрати	to take apart	démonter
розказати	to tell	raconter
розкидати	to throw about	jeter
розкривати	to expose	se découvrir
розмір	size	la dimension
розміщатися	to take place	placer
розмовляти	to speak	parler

розписувати	to paint	peigner
розповідати	to tell	raconter
розповідний	narrative	narratif
розповідь	story	le récit
розповсюджений	widespread	large
розривати	to tear	déchirer, rompre
розрізати	to cut	découper
розрізняти	to distinguish	distinguer
розробити	to develop	développer, élaborer
розташований	located	situé
розум	mind	l'esprit
розуміти	to understand	comprendre
розумний	clever	sage
розчин	solution	la solution
розщепити	to slit	désagréger
рок	fate	le destin
роль	role	le role
рослина	plant	la plante
рослинний	vegetable	végétal
рости	raise	pousser
рот	mouth	la bouche
руда	ore	le minéral
рукави	sleeves	les manches
руки	hands	la main
ручка	pen	le stylo
рушник	towel	la serviette
рюкзак	backpack	le sac-à-dos
рядок	line	la ligne
рятувати	to rescue	saver
сідати	to sit down	s'asseoir

с

сік	cut	le jug
сіль	salt	le sel
сільський	rural	rural
сім	seven	sept
сім'я	family	la famille

сімдесят	seventy	soixate-dix
сімнадцятий	seventeenth	dix-septième
сімнадцять	seventeen	dix-sept
сімсот	seven hundred	sept cents
сірий	grey	gris
січень	January	janvier
сад	garden	le jardin
саджати	to plant	plan
салат	lettuce	salade
самостійний	independent	indépendant
сват	matchmaker	le marieur
светр	sweater	sweater
свій	its	son
світ	world	le monde
світити	to shine	éclairer
світло	light	la lumière
свічка	candle	la bougie
святий	saint	saint
святкують	celebrate	feter
свято	holiday	la fete
секретар	secretary	le secrétaire
селище	settlement	la cité
село	village	le village
селянин	peasant	le paysan
семестр	semester	le semestre
сердитий	angry	faché
сердитися	to be angry	se facher
середина	middle	la moitié
серпень	August	aout
серце	heart	le coeur
сесія	session	la session
сестра	sister	la soeur
сидіти	to sit	etre assis
сильний	strong	fort, robuste
символ	character	le symbole
символізувати	to symbolize	symboliser
син	son	le fils

синій	dark blue	bleu
синтаксис	syntax	la syntaxe
синтаксичний	syntactic	syntaxique
синтетичний	synthetic	synthétique
сир	cheese	le fromage
система	system	le système
сказати	to tell	dire
скільки	how many	combien
скінчитися	to finish	finir, terminer
склад	composition	le composé
складати	to make	composer
складний	difficult	difficile
складова	constituent	le constituant
склянка	glass	le verre
скоро	soon	vite
скрізь	everywhere	partout
скуштувати	to make attempt	gouter
слід	is necessary	il est nécessaire
слава	glory	la gloire
слива	plum	la plume
словник	dictionary	le vocabulaire
слово	word	le mot
слов'янин	slav	slave
служба	service	le service
служити	to serve	servir
слухати	to listen	écouter
смажити	to fry	rotir, frire
смак	taste	le goût
смачний	delicious	délicieux
сміливість	boldness	courage
сміливий	bold	courageux
сміятись	to laugh	rire
сніг	snow	la neige
сніданок	breakfast	le petit déjeuner
снідати	to breakfast	déjeuner
собака	dog	le chien
собор	cathedral	la cathédrale

соловейко	nightingale	le rossignol
солоний	salt	salé
сон	sleep	le sommeil
сонечко	a sun	le soleil
сорок	forty	quarante
сорочка	shirt	la chemise
сосна	pine-tree	le pin
сотня	hundred	cent
спів	singing	la chanson
співати	to sing	chanter
співець	singer	le chanteur
співчувати	to sympathize	plaindre
спідниця	skirt	la jupe
спілкуватися	to communicate	se communiquer,
спільний	common	commun
спаковувати	to pack	emballer
спасибі	thank you	merci
спати	to sleep	dormir
спереду	at front	en avant
спеціаліст	specialist	le spécialiste
спеціальний	special	spécial
писати	to copy off	faire la copie
спитавши	having asked	après avoir demandé
спитати	to ask	demander
сподіватися	to hope	espérer
сподобатися	to please	plaire
спокійно	quietly	calme
сполучення	connection	la connexion
спонукання	motive	la raison
спорт	sport	le sport
спортсмен	sportsman	le sportif
спосіб	method	la méthode, le procédé
спостерігаючи	observing	en observant
спочатку	at first	au début
справа	business	l'affaire
справжній	real	réel

спритний	adroit	rapide
сприяти	to promote	contribuer
спробувати	to make an attempt	tenter
спрямований	directed	dirigé
ставати	to become	devenir
ставлення	attitude	l'attitude
стадіон	stadium	le stade
стан	state	l'état
становити	to make	mettre
старіти	to get old	devenir vieux
старанний	assiduous	diligent
старий	old	vieux
старець	old man	le vieux
старовинний	age-old	ancien
старший	senior	agé
стати	to become	devenir
стверджувальний	affirmative	affirmatif
створений	created	créé
стежка	path	le sentier
стеля	ceiling	le plafond
степ	steppe	la steppe
стерти	to wipe	effacer
стиль	style	le style
стіл	table	la table
стілець	chair	la chaise
стільки	so much	tant que
стіна	wall	le mur
сто	one hundred	cent
стовпчик	column	la colonne
стогнати	to moan	gémir
столиця	the capital	la capitale
стояти	to stand	etre debout
стрічка	ribbon	la bande
страва	food	le repas
страх	fear	la peur
стрибати	to jump	sauter
стрибаючи	jumping	en sautant

струна	string	la corde
студент	student	l'étudiant
студентка	student	l'étudiante
стук	knock	le coup
стукати	to knock	battre
ступінь	degree	le degré
сукня	dress	la robe
сукупність	aggregate	la totalité
суміш	mixture	le mélange
сумка	bag	le sac
сумнів	doubt	la doute
сумний	sad	triste
суп	soup	la soupe, le potage
супроводжувати	to accompany	accompagner
сурядний	coordinating	coordonné
сурядність	coordination	la coordination
сусід	neighbour	le voisin
сусідка	neighbour	la voisine
суспільний	public	publique
суфікс	suffix	le suffixe
сучасний	modern	moderne
схема	chart	le schéma
схід	east	Est
східний	east	oriental
сходи	stair	les marches
сходити	to mount	monter par escalier
схожий	alike	pareil
сшити	to sew	coudre
сьогодні	today	aujourd'hui

Т

та	but or and	ce; celui
таємниця	secret	le secret
таблетка	pill	le comprimé
таблиця	table	le tableau
так	yes	ainsi
такий	such	tel; telle

також	also	le meme
таксі	taxi	le taxi
тактовний	tactful	poli
талановитий	talented	de talent
там	there	là-bas
танець	dance	la danse
танцювати	to dance	danser
тарілка	dish	l'assiette
тато	dad	le père
тварина	animal	l'animal
тваринний	animal	animal
твердий	hard	dure, ferme
твій	your	ton
твір	work	l'oeuvre
творення	creation	la création
творити	to create	créer
теж	also	aussi
текст	text	le texte
телефон	telephone	le téléphone
телефонувати	to phone	téléphoner
тема	theme	le thème, le sujet
темний	dark	sombre
темно	darkly	il fait sombre
теорія	theory	la théorie
тепер	now	maintenant
теперішній	present	du jour
теплий	warm	tiède
технік	technician	le technicien
техніка	technique	la technique
технологія	technology	la techologie
ти	you	tu
тиждень	week	la semaine
тип	type	le type
тисяча	thousand	la mille
тихо	quietly	calmement
тікати	to escape	s'enfuir
тільки	only	seulement

тінь	shade	l'ombre
тісто	dough	la paté
тканина	fabric	le tissu
то,те	that	ce que
товстий	thick	gros, fort
тоді	then	alors
томат	tomato	tomate
тонна	ton	tonne
торкнутися	to touch	toucher
точно	exactly	exacte
трава	grass	l'herbe
травень	May	le mois de mai
традиційний	traditional	traditionnel
традиція	tradition	la tradition
транскрипція	transcription	la transcription
треба	it is needed	il faut
тренований	trained	entraîné
тренуватися	to practice	s'entraîner
тренування	training	l'entraînement
третій	third	troisième
три	three	trois
тривати	to last	durer
тридцять	thirty	trente
трикутник	triangle	le triangle
тримати	to hold	tenir
тринадцять	thirteen	treize
триста	three hundred	trois cent
трохи	a little	un peu
троянда	rose	la rose
труба	pipe	la tube
туди	there	par là
туман	fog	le brouillard
туризм	tourism	le tourisme
турист	tourist	le touriste
тут	here	ici
тюк	bale	le paquet
тягнути	to stretch	trainer

у

у (в)	in	à
увага	attention	l'attention
увесь	all	tout ; tous
увечері	in the evening	le soir
увійти	to enter	entrer
увімкнути	to include	brancher
уже	already	déjà
узагальнений	generalized	généralisé
узбережжя	coast	la rive
уздовж	along	tout au long de
указаний	indicated	indiqué
указати	to specify	indiquer
українець	Ukrainian	l' Ukrainien
український	Ukrainian	Ukrainien
улюблений	favourite	aimé, favorite
ум	mind	l'esprit
умивати	to wash	laver
умиватися	washed	se laver
умова	condition	la condition
університет	university	l'université
унікальний	unique	unique
упевненість	confidence	la certitude
управління	management	la gestion
уривок	fragment	l'extrait
урок	lesson	la lesson
ус	moustache	la moustache
усе	all	tout ; tous
усередині	inwardly	à l'intérieur
успіх	success	le succès
устрій	mode	le régime
усюди	everywhere	partout
утворити	to form	former, faire
уточнювати	to specify	préciser
учень	student	l'élève
учитель	teacher	le maitre

учора
уявляти

yesterday
to present

hier
imaginer

Ф

факт
факультет
фарбування
фарбувати
фармацевт
фармацевтичний
фах
фахівець
фізика
фільм
фініш

fact
faculty
painting
to dye
druggist
pharmaceutical
profession
specialist
physics
film
finish

le fait
la faculté
la peinture
peinturer
le pharmacien
parmaceutique
la profession
le spécialiste
la physique
le filme
le finish, la ligne
d'arrivée

фон
форма
формула
фото
фраза
французький
фрукт
фруктовий
футбол

background
form
formula
photo
phrase
French
fruit
fruit
football

le fond
la forme
la formule
le photo
la phras
français
le fruit
fruitier
le football

Х

хіба
хімія
хірург
характер
характеризувати
хата
хвилина
хвиля
хворий
хвороба

really
chemistry
surgeon
character
to characterize
house
minute
wave
patient
illness

n'est ce pas
la chimie
le chirurgien
le caractère
caractériser
la maison
une minute
l'onde
le malade, le pa tient
la maladie

хліб	bread	le pain
хлопець	fellow	le garçon
хмара	cloud	le nuage
хобі	hobby	hobby
ходити	to walk	aller, marcher
холодний	cold	Le bonheur
холодно	coldly	il fait froid
хороший	good	bon
хотіти	to want	vouloir, désirer
хоч	though	bien que
хрест	cross	l a croix
християнський	christian	chretie
хто	who	qui
хтось	someone	quelqu'un
худий	thin	maigre
худоба	cattle	la maigreur
художник	artist	le peintre
художній	artistic	artistique
хустка	shawl	le fichu
хутро	fur	la future

Ц

цар	tsar	le tsar
цікавий	interesting	intéressant
цілий	whole	total
ціна	price	le prix
цінний	valuable	valable
цінувати	to value	valuer, estime
цвітіння	flowering	la floraison
це	it	ce, cela
цегляний	brick	de briques
цей	this	ce
центр	center	le centre
церква	church	l'église
церковний	church	de l'église
цибуля	onion	l' oignon
цикл	cycle	le cycle

цитата	quotation	la citation
цить	Hush!	Calmez-vous !
Ч		
чай	tea	le thé
час	time	le temps
часом	sometimes	parfois
частіше	more frequent	plus fréquent
частий	frequent	fréquent
частина	part	la part
частка	particle	la particule
часто	often	souvent
чашка	cup	la tasse
чверть	fourth	le quart
чекати	to expect	attendre
червень	June	le mois de juin
червоний	red	rouge
чергувати	to be on duty	etre de service
через	through	à travers
черешня	cherry	la cerise
чесність	honesty	l'honnété
честь	honour	l'honneur
четверо	four	quatre
четвертий	fourth	quatrième
чи	whether	ou
чий	whose	à qui
числівник	numeral	l'adjectif numéral
число	number	le nombre
чистий	clean	pure
чистити	to clean	nettoyer
читальний	reading	de lecture
читання	reading	la lecture
читати	to read	lire
член	member	le membre
чоботи	knee-boots	la botte
човен	boat	le canot
чоловік	man	l'homme

чоловічий	masculine	masculin
чому	why	pourquoi
чорний	black	noir
чорнила	ink	l'encre
чорнозем	black earth	la terre noire
чотири	four	quatre
чотириста	four hundred	quatre cents
чотирнадцятий	fourteenth	quatorze
чудесний	wonderful	manifique
чужий	stranger	étranger
чути	to hear	écouter

Ш

шановний	dear	cher
шанувати	to respect	respecter
шапка	cap, hat	le chapeau
шар	ball	la sphère
шаровари	wide trousers	les les pantalon buffants
шарф	scarf	le cache-nez
шафа	wardrobe	la garde-robe
шахи	chess	les échecs
швець	shoemaker	le couturier
швидкий	rapid	rapide ; vite
швидкість	speed	la vitesse
шепіт	whisper	le couchotement
шепотіти	to whisper	chuchoter
шерсть	wool	la laine
шерстяний	woolen	de laine
шип	thorn	le piquant
шиплячий	sibilant, hissing	chuintant
широкий	wide	large
широко	widely	largemen
шити	to sew	coudre
шитий	embroidered	cousu
шістдесят	sixty	soixante
шістнадцятий	sixteenth	seize

шістнадцять	sixteen	seizième
шістсот	six hundred	six cents
шість	six	six
шкодити	to harm	dommager
школа	school	l'école
школяр	schoolboy	l'écopier
шкура	hide, skin	le peau
шлях	way	la voie
шмат	hunk	le morceau
шматочок	piece	un petit morceau
шов	stitch	la couture, la suture
шостий	sixth	sixième
шпалери	wallpapers	les papiers peints
штани	trousers	les pantalons
штучний	artificial	artificiel
шукати	to search	chercher
шум	noise	le bruit
шуміти	to make noise	faire le bruit

Щ

щастя	happiness	la bonheur
ще	yet	encore
щітка	brush	la brosse
що	what, why	que
щоб	that	pour que
щодня	daily	tous les jours, chaque jour
щодо	in relation to	concernant
щока	cheek la joue	la joue
щороку	annually	chaque année
щось	something	quelque chose

Ю

юнацтво	youth	la jeunesse
юридичний	legal	juridique, de droit
юрист	lawyer	le juriste

Я

яблуко	apple	la pomme
явище	phenomenon	le phénomène
ягода	berry	la baie
ядро	kernel	le noyau
яйце	egg	l'oeuf
як	as	comme
якби	if	si
який	what	qui, que
якісний	high-quality	qualitatif
якраз	just	meme, juste
ялинка	fir-tree	le sapin
яма	pit	la fosse
яскравий	bright	brillant

Література

1. Банкевич Л.В. Тестирование лексики иностранного языка. – М.: Высш. школа, 1981. – 112 с.
2. Витковская Э.В., Писарева Р.Д., Середа, Цапко Т.П. Русский язык: Учебник для студентов-иностранцев подготовительного факультета. –Х.: Изд-во НФаУ: Золотые страницы, 2002. – 472с.
3. Вишнякова Т.А. Обучение русскому языку студентов-нефилологов. – М.: Русский язык, 1979. – 152 с.
4. Жлутенко Ю.А., Карпиловська Є.А. Ярмач В.І. Вивчаємо українську мову. – К.: Либідь, 1996. – 224с.
5. Исиченко Ю.А. Калашник В.С. Свашенко А.А. Самоучитель украинского языка. – Х.: Выща школа, 1990. – 285с.
6. Костомаров В.Г. , Митрофанов О.Д. Методическое руководство для преподавателей русского языка иностранцам. – М.: Русский язык, 1988. – 157 с.
7. Макарова Г.І. Паламар Л.М. Присяжнюк Н.К. Вивчайте українську мову. – К.: Вища школа, 1975. – 255с.
8. Пехливанова К.И., Лебедева М.Н. Грамматика русского языка в иллюстрациях. – М.: Русск. язык, 1991. – 352с.
9. Паламар Л.М., Бех О.А. Практичний курс української мови. Навч. посібник. – К.: Либідь, 1993. – 192с.
10. Рожкова Г.И. К лингвистическим основам методики преподавания русского языка иностранцам. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983. – 125 с.
11. Тенденции развития и преподавания русского и украинского языков как иностранных в современных условиях. Сборник материалов Всеукраинской научно-практической конференции 12-13 мая 2005г. – Запорожье: Изд.-во ЗГМУ, 2005. – 133 с.
12. Филатов Л.К., Филатова В.Л., Башкирова М.А. Русский язык для иностранных студентов. Учеб. пособие. – 3-е изд., испр. и допол. – К.: «Фирма «ИНОКС», 2008. – 357 с.
13. Чистякова А.Б., Селіванова Л.І., Лагута Т.М. Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів. – Х.: Вид-во ХНУ, 2006. – 524 с.
14. Nancy Novak Ultimate Russian. – New York: Random House Company, 1997. – 510с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Наталія Олександрівна ЛИСЕНКО
Роман Миколайович КРИВКО
Євгенія Іванівна СВІТЛИЧНА
Тамара Петрівна ЦАПКО

УКРАЇНСЬКА МОВА ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Керівник видавничих проектів – Б. А. Сладкевич
Дизайн обкладинки – Б. В. Борисов

Підписано до друку 28.09.2009. Формат 60х84 1/16.
Друк офсетний. Гарнітура PetersburgС.
Умовн. друк. арк. 13,95.
Наклад 600 прим.

Видавництво “Центр учбової літератури”
вул. Електриків, 23
м. Київ, 04176
тел./факс 425-01-34, тел. 451-65-95, 425-04-47, 425-20-63
8-800-501-68-00 (безкоштовно в межах України)
e-mail: office@uabook.com
сайт: WWW.CUL.COM.UA

Свідоцтво ДК №2458 від 30.03.2006